

BRE BANK SA

Grupa BRE Banku SA

**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według
Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej
za 2007 rok**

Spis treści	Strona
WYBRANE DANE FINANSOWE	3
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	4
SKONSOLIDOWANY BILANS	5
SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE	6
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	7
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	8
1. INFORMACJE O GRUPIE BRE BANKU SA.....	8
2. OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	12
3. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	27
4. WAŻNIEJSZE OSZACOWANIA I OCENY DOKONYWANE W ZWIĄZKU Z ZASTOSOWANIEM ZASAD RACHUNKOWOŚCI	52
5. SEGMENTY BRANŻOWE	54
6. WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK	58
7. WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI	58
8. PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND	59
9. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ	59
10. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	59
11. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE	59
12. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	60
13. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	60
14. ODPISY NETTO Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI KREDYTÓW I POŻYCZEK	60
15. PODATEK DOCHODOWY	61
16. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ	61
17. KASA, OPERACJE Z BANKIEM CENTRALNYM	62
18. WEKSELE UPRAWNIONE DO REDYSKONTOWANIA W BANKU CENTRALNYM	62
19. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	62
20. PAPIERY WARTOŚCIOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU ORAZ AKTYWA ZASTAWIONE	63
21. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA PRZEZNACZONE DO OBROTU	64
22. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	65
23. LOKACYJNE PAPIERY WARTOŚCIOWE ORAZ AKTYWA ZASTAWIONE	69
24. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH	71
25. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	71
26. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	73
27. INNE AKTYWA	74
28. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	74
29. ZOBOWIĄZANIA WOBEC INNYCH BANKÓW	77
30. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	77
31. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	78
32. ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	79
33. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	81
34. REZERWY	81
35. AKTYWA I REZERWY Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	82
36. POSTĘPOWANIA TOCZĄCE SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	83
37. ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE	85
38. AKTYWA ZASTAWIONE	86
39. ZAREJESTROWANY KAPITAŁ AKCYJNY	86
40. KAPITAŁ ZAPASOWY ZE SPRZEDAŻY AKCJI POWYŻEJ WARTOŚCI NOMINALNEJ	87
41. KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY	88
42. ZYSKI ZATRZYMANE	89
43. DYWIDENDA NA AKCJĘ	90
44. ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	90
45. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	91
46. PRZEJĘCIE I ZBYCIE	95
47. INFORMACJE DOTYCZĄCE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	96
48. WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI /ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	96
49. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM	98

Wybrane dane finansowe

Poniższe wybrane dane finansowe stanowią informację uzupełniającą do skonsolidowanego sprawozdania finansowego BRE Banku SA za 2007 rok.

SKONSOLIDOWANE WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł (waluta funkcjonalna)		w tys. EURO	
	Rok kończący się 31.12.2007	Rok kończący się 31.12.2006	Rok kończący się 31.12.2007	Rok kończący się 31.12.2006
I. Przychody z tytułu odsetek	2 358 686	1 704 182	624 520	437 071
II. Przychody z tytułu opłat i prowizji	831 584	723 301	220 182	185 505
III. Wynik na działalności handlowej	486 464	400 280	128 803	102 660
IV. Wynik na działalności operacyjnej	865 087	576 472	229 053	147 847
V. Zysk brutto	954 545	576 360	252 739	147 819
VI. Zysk udziałowców mniejszościowych	37 523	25 136	9 935	6 447
VII. Zysk netto	710 094	421 258	188 015	108 040
VIII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(5 416 490)	(1 667 890)	(1 434 148)	(427 763)
IX. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(136 693)	(253 180)	(36 193)	(64 933)
X. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	4 028 692	2 838 970	1 066 695	728 109
XI. Przepływy pieniężne netto, razem	(1 524 491)	917 900	(403 646)	235 413
XII. Aktywa razem	55 982 973	42 330 581	15 628 971	11 048 909
XIII. Zobowiązania wobec banku centralnego	-	-	-	-
XIV. Zobowiązania wobec innych banków	12 286 940	7 972 386	3 430 190	2 080 911
XV. Zobowiązania wobec klientów	32 401 863	24 669 856	9 045 746	6 439 198
XVI. Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy spółki	3 324 511	2 530 766	928 116	660 567
XVII. Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych	116 812	91 433	32 611	23 865
XVIII. Kapitał akcyjny	118 643	118 064	33 122	30 816
XIX. Liczba akcji	29 660 668	29 516 035	29 660 668	29 516 035
XX. Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	112,08	85,74	31,29	22,38
XXI. Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	111,97	85,24	31,26	22,25
XXII. Współczynnik wypłacalności	10,16	10,39	10,16	10,39
XXIII. Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR) (za 12 miesięcy)	21,08	13,12	5,58	3,37
XXIV. Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR) (za 12 miesięcy)	21,06	13,05	5,58	3,35
XXV. Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/EUR)	-	-	-	-

W powyższych wybranych danych finansowych, w pozycjach od I do VII ujęto łączny wynik działalności kontynuowanej i zaniechanej

Do wyliczenia wybranych danych finansowych w EUR zastosowano następujące kursy:

- dla pozycji bilansowych – kurs NBP z dnia 31 grudnia 2007 roku – 1 EUR = 3,582 PLN oraz kurs NBP z dnia 31 grudnia 2006 roku – 1 EUR = 3,8312 PLN.
- dla pozycji rachunku zysków i strat – kurs wyliczony jako średnia kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2007 i 2006 roku, odpowiednio: 1 EUR = 3,7768 PLN i 1 EUR = 3,8991 PLN.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	Rok kończący się 31 grudnia	
		2007	2006
<u>Działalność kontynuowana</u>			
Przychody z tytułu odsetek	6	2 355 279	1 700 551
Koszty odsetek	6	(1 327 496)	(976 373)
Wynik z tytułu odsetek		1 027 783	724 178
Przychody z tytułu opłat i prowizji	7	785 237	582 771
Koszty z tytułu opłat i prowizji	7	(220 959)	(166 361)
Wynik z tytułu opłat i prowizji		564 278	416 410
Przychody z tytułu dywidend	8	2 327	16 865
Wynik na działalności handlowej	9	486 468	399 585
<i>Wynik z pozycji wymiany</i>		<i>434 956</i>	<i>354 140</i>
<i>Wynik na pozostałej działalności handlowej</i>		<i>51 512</i>	<i>45 445</i>
Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych	23	3 834	22 522
Pozostałe przychody operacyjne	10	249 661	229 039
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	14	(76 810)	(45 961)
Ogólne koszty administracyjne	11,13	(1 103 319)	(879 492)
Amortyzacja	25,26	(176 325)	(164 885)
Pozostałe koszty operacyjne	12	(132 342)	(183 668)
Wynik działalności operacyjnej		845 555	534 593
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych	24	-	(112)
Zysk brutto z działalności kontynuowanej		845 555	534 481
Podatek dochodowy	15	(184 578)	(124 232)
Zysk netto z działalności kontynuowanej z uwzględnieniem zysku udziałowców mniejszościowych		660 977	410 249
<u>Działalność zaniechana</u>	28		
Zysk brutto z działalności zaniechanej		108 990	41 879
Podatek dochodowy		(22 350)	(5 734)
Zysk netto z działalności zaniechanej z uwzględnieniem zysku udziałowców mniejszościowych		86 640	36 145
Zysk netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej z uwzględnieniem zysku udziałowców mniejszościowych, w tym:		747 617	446 394
Zysk udziałowców mniejszościowych		37 523	25 136
Zysk netto		710 094	421 258
Zysk netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy spółki (za 12 miesięcy)		623 454	385 113
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		29 578 675	29 344 158
Zysk z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą (w zł)	16	21,08	13,12
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych		29 608 139	29 518 255
Rozwodniony zysk z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą (w zł)	16	21,06	13,05

Noty przedstawione na stronach 8 – 99 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany bilans

	Nota	31.12.2007	31.12.2006
AKTYWA			
Kasa, operacje z bankiem centralnym	17	2 003 535	3 716 607
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	18	23 259	26 725
Należności od banków	19	2 089 936	2 844 124
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	20	3 403 174	3 516 149
Pochodne instrumenty finansowe	21	2 272 638	1 413 065
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	22	33 682 665	23 044 694
Lokacyjne papiery wartościowe	23	6 386 574	3 055 516
- dostępne do sprzedaży		6 386 574	3 055 516
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	28	336 078	385 194
Aktywa zastawione	20,23,38	3 708 158	2 702 180
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	24	4 823	5 356
Wartości niematerialne	25	404 967	381 111
Rzeczowe aktywa trwale	26	670 213	580 108
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	35	116 290	65 112
Inne aktywa	27	880 663	594 640
Aktywa razem		55 982 973	42 330 581
KAPITAŁY I ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania wobec innych banków	29	12 286 940	7 972 386
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu	21	2 164 214	1 253 900
Zobowiązania wobec klientów	30	32 401 863	24 669 856
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	31	2 928 414	3 389 559
Zobowiązania podporządkowane	32	1 661 785	1 547 354
Pozostałe zobowiązania	33	879 975	759 799
Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		134 234	20 047
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	35	455	312
Rezerwy	34	71 227	70 168
Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży	28	12 543	25 001
Zobowiązania razem		52 541 650	39 708 382
Kapitały			
Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy spółki		3 324 511	2 530 766
Kapitał podstawowy:		1 517 432	1 496 946
- Zarejestrowany kapitał akcyjny	39	118 643	118 064
- Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	40	1 398 789	1 378 882
Kapitał z aktualizacji wyceny	41	74 204	5 110
Zyski zatrzymane	42	1 732 875	1 028 710
- Wynik finansowy z lat ubiegłych		1 022 781	607 452
- Wynik roku bieżącego		710 094	421 258
Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych		116 812	91 433
Kapitały razem		3 441 323	2 622 199
Kapitały i zobowiązania razem		55 982 973	42 330 581
Współczynnik wypłacalności	48	10,16	10,39
Wartość księgowa		3 324 511	2 530 766
Liczba akcji		29 660 668	29 516 035
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		112,08	85,74
Rozwodniona liczba akcji		29 690 132	29 690 132
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		111,97	85,24

Noty przedstawione na stronach 8 – 99 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku

	Nota	Kapitał podstawowy		Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane					Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych	Razem
		Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej		Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ryzyka ogólnego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego		
Stan na 1 stycznia 2007 r.		118 064	1 378 882	5 110	9 451	20 899	558 000	440 360	-	91 433	2 622 199
- reklasyfikacja do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiany przyjętych zasad rachunkowości		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- korekty błędów		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skorygowany kapitał na 1 stycznia 2007 r.		118 064	1 378 882	5 110	9 451	20 899	558 000	440 360	-	91 433	2 622 199
Zmiana netto w aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży po uwzględnieniu podatku odroczonego	41	-	-	75 352	-	-	-	-	-	-	75 352
Różnice kursowe	41	-	-	(6 258)	-	-	-	-	-	(3 366)	(9 624)
Zyski netto nie ujęte w rachunku zysków i strat		-	-	69 094	-	-	-	-	-	(3 366)	65 728
Wynik finansowy netto	42	-	-	-	-	-	-	-	710 094	37 523	747 617
Całkowity zysk rozpoznany w roku bieżącym		-	-	69 094	-	-	-	-	710 094	34 157	813 345
Dywidendy wypłacone		-	-	-	-	-	-	-	-	(6 360)	(6 360)
Transfer na fundusz ogólnego ryzyka bankowego		-	-	-	-	-	1 110	-	-	-	1 110
Transfer na kapitał rezerwowy		-	-	-	-	7 318	-	(8 428)	-	-	(1 110)
Transfer na kapitał zapasowy		-	-	-	312 811	-	-	(312 811)	-	-	-
Emisja akcji	39, 40	579	13 330	-	-	-	-	-	-	-	13 909
Dopłaty wnoszone przez akcjonariuszy		-	-	-	-	-	-	-	-	(2 418)	(2 418)
Program opcji pracowniczych	42	-	6 577	-	-	(5 929)	-	-	-	-	648
- wartość usług świadczonych przez pracowników		-	-	-	-	648	-	-	-	-	648
- rozliczenie zrealizowanych opcji pracowniczych		-	6 577	-	-	(6 577)	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2007 r.		118 643	1 398 789	74 204	322 262	22 288	559 110	119 121	710 094	116 812	3 441 323

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2006 rok

	Nota	Kapitał podstawowy		Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane					Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych	Razem
		Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej		Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ryzyka ogólnego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego		
Stan na 1 stycznia 2006 r.		115 936	1 307 907	(2 975)	-	(4 304)	558 000	60 675	-	73 231	2 108 470
- reklasyfikacja do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiany przyjętych zasad rachunkowości		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- korekty błędów		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skorygowany kapitał na 1 stycznia 2006 r.		115 936	1 307 907	(2 975)	-	(4 304)	558 000	60 675	-	73 231	2 108 470
Zmiana netto w aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży po uwzględnieniu podatku odroczonego	41	-	-	7 162	-	-	-	-	-	-	7 162
Zmiana netto w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych po uwzględnieniu podatku odroczonego	41	-	-	321	-	-	-	-	-	320	641
a) zwiększenia		-	-	321	-	-	-	-	-	320	641
Różnice kursowe	41	-	-	602	-	-	-	-	-	231	833
Zyski netto nie ujęte w rachunku zysków i strat		-	-	8 085	-	-	-	-	-	551	8 636
Wynik finansowy netto	42	-	-	-	-	-	-	-	421 258	25 136	446 394
Całkowity zysk rozpoznany w roku bieżącym		-	-	8 085	-	-	-	-	421 258	25 687	455 030
Dywidendy wypłacone		-	-	-	-	-	-	-	-	(5 965)	(5 965)
Transfer na kapitał rezerwowy		-	-	-	-	31 362	-	(31 362)	-	-	-
Transfer na kapitał zapasowy		-	-	-	9 295	-	-	(9 295)	-	-	-
Emisja akcji	39, 40	2 128	63 231	-	-	-	-	-	-	-	65 359
Dopłaty wnoszone przez akcjonariuszy		-	-	-	-	-	-	-	-	(1 494)	(1 494)
Zmiana zakresu konsolidacji		-	(160)	-	-	-	-	(918)	-	-	(918)
Pozostałe zmiany		-	7 904	-	156	(467)	-	2	-	(26)	(495)
Program opcji pracowniczych	42	-	-	-	-	(5 692)	-	-	-	-	2 212
- wartość usług świadczonych przez pracowników		-	-	-	-	2 212	-	-	-	-	2 212
- rozliczenie zrealizowanych opcji pracowniczych		-	7 904	-	-	(7 904)	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2006 r.		118 064	1 378 882	5 110	9 451	20 899	558 000	19 102	421 258	91 433	2 622 199

Noty przedstawione na stronach 8 – 99 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

Nota	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	(5 416 490)	(1 667 890)
Zysk przed opodatkowaniem	954 545	576 360
Korekty:	(6 371 035)	(2 244 250)
Zapłacony podatek dochodowy (znak ujemny)	(118 959)	(26 598)
Amortyzacja	176 772	166 603
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	(180 467)	(10 759)
(Zyski) straty z działalności inwestycyjnej	(89 663)	(225)
Utrata wartości aktywów finansowych	63	1 308
Dywidendy otrzymane	(2 329)	(15 823)
Odsetki zapłacone	1 160 263	975 650
Zmiana stanu należności od banków	(272 260)	313 622
Zmiana stanu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu	337 641	556 515
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych	(859 573)	(151 808)
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom	(10 637 971)	(5 730 716)
Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych	(3 343 616)	(1 900 236)
Zmiana stanu pozostałych aktywów	(258 404)	(23 289)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	(171 402)	(33 971)
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań przeznaczonych do obrotu	910 314	(17 190)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	6 992 020	3 383 950
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(119 713)	85 058
Zmiana stanu rezerw	2 943	(22 147)
Zmiana stanu innych zobowiązań	103 306	205 806
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(5 416 490)	(1 667 890)
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(136 693)	(253 180)
Wpływ z działalności inwestycyjnej	182 834	86 234
Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych	-	10 944
Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych, po odliczeniu zbytych środków pieniężnych	154 705	36 078
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	5 562	18 374
Inne wpływy inwestycyjne	22 567	20 838
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej	319 527	339 414
Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych	-	3 831
Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych, po odliczeniu nabytych środków pieniężnych	26 453	101 522
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	285 458	135 351
Inne wydatki inwestycyjne	7 616	98 710
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(136 693)	(253 180)
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	4 028 692	2 838 970
Wpływ z działalności finansowej	8 702 631	11 933 333
Z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od banków	6 153 223	5 168 706
Z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od innych podmiotów	250	30 508
Emisja dłużnych papierów wartościowych	1 305 066	6 478 600
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	1 230 184	190 160
Z tytułu emisji akcji zwykłych	13 908	65 359
Wydatki z tytułu działalności finansowej	4 673 939	9 094 363
Splaty kredytów i pożyczek od banków	1 652 481	1 742 666
Splaty kredytów i pożyczek na rzecz innych podmiotów	18 849	71 585
Wykup dłużnych papierów wartościowych	1 646 498	7 005 337
Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych	969 100	6 728
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	10 088	-
Inne wydatki finansowe	376 923	268 047
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	4 028 692	2 838 970
Zmiana stanu środków pieniężnych netto, razem (A+B+C)	(1 524 491)	917 900
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	(920)	1 526
Środki pieniężne na początek okresu sprawozdawczego	9 082 846	8 163 420
Środki pieniężne na koniec okresu sprawozdawczego	7 557 435	9 082 846

Noty przedstawione na stronach 8 – 99 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje o Grupie BRE Banku SA

Grupę Kapitałową BRE Banku SA („Grupę”) stanowią podmioty, nad którymi BRE Bank SA („Bank”) sprawuje kontrolę i mające dla Banku charakter:

- strategiczny i infrastrukturalny – akcje i udziały w spółkach wspierających poszczególne piony biznesowe BRE Banku SA (pion korporacji i rynków finansowych, bankowości detalicznej, zarządzania aktywami) oraz akcje i udziały w spółkach z infrastruktury finansowej lub sfer komplementarnych do statutowej działalności BRE Banku SA. Utworzenie lub nabycie tych spółek miało na celu rozszerzenie oferty dla klientów Banku;
- długoterminowy – inwestycje o założonej wysokiej stopie zwrotu i o horyzoncie inwestowania nie krótszym niż 2 lata, obejmują ponadto inwestycje kapitałowe w spółki notowane na WGPW SA o horyzoncie czasowym nie krótszym niż 6 miesięcy oraz inwestycje w fundusze inwestycyjne (NFI oraz zagraniczne fundusze zamknięte);
- inny – akcje i udziały spółek nabyte za wierzytelności, powstałe w wyniku uгод i układów z dłużnikami, mające na celu odzyskanie części lub całości należności kredytowych oraz spółek postawionych w stan likwidacji lub upadłości.

Jednostką dominującą Grupy jest BRE Bank SA będący spółką akcyjną zarejestrowaną w Polsce, wchodzącą w skład Grupy Commerzbank AG.

Siedziba centrali Banku mieści się w Warszawie przy ul. Senatorskiej 18.

Akcje Banku są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku Grupa Kapitałowa BRE Banku SA objęta skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym składała się z następujących spółek:

BRE Bank SA; podmiot dominujący

Bank Rozwoju Eksportu SA powołany został uchwałą nr 99 Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 1986 roku. Bank został zarejestrowany na podstawie prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego dla Miasta Stołecznego Warszawy, XVI Wydział Gospodarczy - Rejestrowy w dniu 23 grudnia 1986 roku w Rejestrze Handlowym pod numerem RHB 14036. IX Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z dnia 4 marca 1999 r. podjęło uchwałę o zmianie nazwy banku na BRE Bank SA. Nowa firma Banku została wpisana do rejestru w dniu 23 marca 1999 r. W dniu 11 lipca 2001 roku Sąd Rejonowy w Warszawie wydał postanowienie o wpisie Banku do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000025237.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności Bank posiada numer 6512A „Pozostała działalność bankowa”. Zgodnie z Cedulą Giełdową Bank zaklasyfikowany jest do makrosektora „Finanse”, sektor „Banki”.

Zgodnie ze Statutem Banku, przedmiotem jego działalności jest świadczenie usług bankowych i konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych oraz prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie określonym w Statucie. Bank prowadzi działalność w zakresie obsługi klientów korporacyjnych, instytucjonalnych i detalicznych (w tym private banking) na terenie całego kraju oraz prowadzi działalność handlową i inwestycyjną.

W listopadzie 2007 roku, w ramach bankowości detalicznej BRE Banku, działalność rozpoczęły oddziały zagraniczne mBanku w Czechach i na Słowacji.

Bank świadczy usługi na rzecz osób prawnych i fizycznych, krajowych i zagranicznych, zarówno w złotych jak i walutach obcych; w szczególności Bank wspiera wszelkie działania zmierzające do rozwoju eksportu.

Bank może otwierać i posiadać rachunki w bankach polskich i zagranicznych oraz ma prawo posiadania wartości dewizowych i dokonywania obrotu nimi.

Przeciętne zatrudnienie w okresie czterech kwartałów 2007 roku dla BRE Banku SA wynosiło 4 374 osoby, a dla Grupy wynosiło 5 826 osób (cztery kwartały 2006: Bank 3 803; Grupa 5 159).

Działalność Grupy realizowana jest w następujących segmentach branżowych, szczegółowo opisanych w Nocie 5.

Korporacje i Rynki Finansowe, w tym:

Klienci Korporacyjni i Instytucje

▪ **BRE Bank Hipoteczny SA – podmiot zależny**

Przedmiotem działalności BRE Banku Hipotecznego SA jest udzielanie kredytów hipotecznych na finansowanie nieruchomości komercyjnych, projektów deweloperskich i dla jednostek samorządu terytorialnego oraz emitowanie hipotecznych i publicznych listów zastawnych.

Spółka zajmuje się również przyjmowaniem lokat terminowych, zaciąganiem kredytów i pożyczek, przechowywaniem papierów wartościowych, nabywaniem akcji lub udziałów innych podmiotów, których forma prawna zapewnia ograniczenie odpowiedzialności Banku do wysokości zainwestowanych środków.

▪ **BRE Corporate Finance SA – podmiot zależny**

Działalność spółki koncentruje się na czterech głównych obszarach: fuzje i przejęcia, prywatyzacje, doradztwo strategiczne oraz doradztwo w pozyskiwaniu finansowania, w tym w drodze emisji akcji na rynku publicznym oraz prywatnym.

▪ **BRE Leasing Sp. z o.o. - podmiot zależny**

Spółka znajduje się w Grupie od czerwca 1991 roku. Przedmiotem działalności spółki jest: nabywanie, wynajmowanie, wdzierżawianie i leasing ruchomości; nabywanie, tworzenie, wynajmowanie i leasing wszelkiego rodzaju działek, budynków i obiektów. Spółka może realizować transakcje i podejmować działania, które bezpośrednio lub pośrednio mogą służyć celowi działalności spółki jak: nabywanie wierzytelności lub pośrednictwo w obrocie nieruchomościami. Spółka posiada sieć oddziałów zlokalizowanych w największych miastach Polski. Bank posiada 50,004% akcji spółki.

▪ **Dom Inwestycyjny BRE Banku SA - podmiot zależny**

Spółka znajduje się w Grupie od lipca 1998 r. Przedmiotem działania spółki jest świadczenie wszelkich usług związanych z obrotem papierami wartościowymi, prawami majątkowymi nie będącymi papierami wartościowymi, jak również innymi instrumentami finansowymi na rynku kapitałowym dozwolonymi przepisami prawa i zakresem posiadanych zezwoleń.

▪ **Intermarket Bank AG - podmiot zależny**

Działalność faktoringową, świadczoną zarówno na rynkach krajowych jak i zagranicznych prowadzą cztery spółki skupione wokół austriackiego banku Intermarket Bank AG posiadające wiodące pozycje rynkowe w krajach swej działalności. Oprócz Intermarket Bank AG grupa Intermarket obejmuje spółkę działającą na rynku czeskim (Transfinance a.s.), węgierskim (Magyar Factor zRt.), polskim (Polfactor SA).

Oferta grupy Intermarket skierowana jest przede wszystkim do klientów z takich branż jak produkcja dóbr powszechnego użytku, branża metalowa, produkcja materiałów budowlanych oraz żywności.

Intermarket Bank AG znajduje się w Grupie od lipca 2000 roku. W ofercie spółki znajdują się dwa podstawowe produkty: *finance factoring* – usługa polegająca na udzielaniu finansowania pod skupione wierzytelności oraz *full finance* – usługa łącząca finansowanie z szeregiem dodatkowych usług z zakresu administracji należnościami oraz windykacji.

▪ **Magyar Factor zRt. - podmiot zależny**

Spółka znajduje się w Grupie od stycznia 2003 roku. Magyar Factor zRt. świadczy usługi w zakresie faktoringu krajowego oraz eksportowego i importowego w ramach Factors Chain International, międzynarodowej organizacji spółek faktoringowych. Bank posiada 50% akcji spółki Magyar Factor zRt., pozostałe 50% należy do Intermarket Bank AG.

▪ **Polfactor SA – podmiot zależny**

Spółka powstała w 1995 roku. Bank posiada bezpośrednio 50% udziału w kapitale i głosach na WZA, pozostały pakiet akcji należy do Intermarket Bank AG. Spółka prowadzi działalność w zakresie usług faktoringowych, obsługując transakcje na rynku krajowym oraz w eksporcie i imporcie w ramach Factors Chain International.

▪ **Transfinance a.s. - podmiot zależny**

Spółka znajduje się w Grupie od października 2000 roku. Przedmiotem działalności spółki jest głównie skup wierzycielności oraz pośrednictwo w ściąganiu tych wierzycielności. Bank posiada 50% akcji spółki, pozostałe 50% należy do Intermarket Bank AG.

Działalność Handlowa i Inwestycyjna

▪ **BRE Finance France SA – podmiot zależny**

Jest to spółka specjalnego przeznaczenia, której zadaniem jest pozyskiwanie funduszy dla Banku w drodze emisji papierów dłużnych na międzynarodowych rynkach finansowych.

▪ **Garbary Sp. z o.o. – podmiot zależny**

Jedyną działalnością spółki jest administrowanie nieruchomością gruntową położoną przy ul. Garbary 101/111 w Poznaniu zabudowaną kompleksem zakładów mięsnych obecnie nie użytkowanych. W spółce zatrudnione są 2 osoby zajmujące się jej obsługą.

▪ **Tele-Tech Investment Sp. z o.o. – podmiot zależny**

Spółka znajduje się w Grupie od 1999 r. Przedmiotem działania spółki jest lokowanie środków w papiery wartościowe i obrót wierzycielnościami, transakcje w zakresie obrotu papierami wartościowymi dokonywane na własny rachunek, zarządzanie przedsiębiorstwami kontrolowanymi, doradztwo w zakresie działalności związanej z prowadzeniem interesów i zarządzaniem. Spółka nie zatrudnia pracowników.

Bankowość Detaliczna (w tym private banking)

▪ **BRE Wealth Management SA – podmiot zależny**

Przedmiotem działalności BRE Wealth Management SA jest zarządzanie portfelami papierów wartościowych na zlecenie oraz świadczenie usług typu wealth management obejmujących m.in. planowanie finansowe, doradztwo podatkowe i inwestycyjne.

▪ **emFinanse Sp. z o.o. – podmiot zależny**

Spółka emFinanse Sp. z o.o. została zarejestrowana w sierpniu 2005 roku. Spółka działa na rynku pośredników i doradców finansowych i zajmuje się sprzedażą produktów bankowych i bankowo-ubezpieczeniowych. Obecnie w ofercie emFinanse znajdują się kredyty gotówkowe, samochodowe i hipoteczne, a także produkty ubezpieczeniowe. Spółka w najbliższym czasie zamierza wprowadzić do oferty sprzedaż jednostek TFI. Centrala spółki mieści się w Łodzi, a działalność spółki obejmuje całą Polskę. Oddziały emFinanse mieszczą się w dziewięciu największych miastach Polski. Niezależnie od własnych oddziałów spółka działa poprzez sieć agentów i placówek partnerskich emFinanse.

Zarządzanie aktywami (działalność zaniechana Nota 28)

▪ **Powszechne Towarzystwo Emerytalne Skarbiec-Emerytura SA – podmiot zależny**

Spółka znajduje się w Grupie od sierpnia 1998 r. Przedmiotem działania spółki jest zarządzanie otwartym funduszem emerytalnym oraz reprezentowanie OFE Skarbiec Emerytura.

Pozostałe:

▪ **Centrum Rozliczeń i Informacji CERI Sp. z o.o. - podmiot zależny**

Przedmiotem działania spółki jest m.in. świadczenie usług z zakresu rozliczeń i obsługi baz danych, a także archiwum elektronicznego, archiwum tradycyjnego oraz wprowadzania danych.

▪ **BRE.locum SA - podmiot zależny**

BRE.locum jest spółką developerską. Przedmiotem jej działalności jest inwestowanie w nieruchomości, przede wszystkim mieszkalne, zarządzanie nimi oraz doradztwo w tym zakresie. W głównej mierze spółka opracowuje i kwalifikuje projekty inwestycyjne, organizuje, nadzoruje i prowadzi prace projektowe i wykonawcze w zakresie budownictwa, sprawuje funkcję inwestora zastępczego, organizuje finansowanie inwestycji, poszukuje najemców, eksploatuje nieruchomości komercyjne, nabywa i zbywa nieruchomości oraz świadczy usługi w zakresie obrotu

nieruchomościami, doradza w zakresie realizacji inwestycji w nieruchomości i obrotu nieruchomościami, pośredniczy w obrocie nieruchomościami.

Pozostałe informacje o spółkach Grupy

BRE.locum SA

W dniu 2 listopada 2007 roku sąd rejestrowy zarejestrował zmianę formy prawnej spółki BRE.locum ze spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na spółkę akcyjną.

W dniu 12 listopada 2007 roku BRE Bank zawarł ze spółką Tele-Tech Investment Sp. z o.o. ("TTI"), podmiotem zależnym w 100% od Banku, umowę, na podstawie której Bank nabył od TTI 8 306 500 akcji spółki BRE.locum SA o wartości nominalnej 1 zł każda. Akcje nabyte przez Bank stanowią 30,00% kapitału zakładowego BRE.locum i uprawniają do wykonywania 8 306 500 głosów, co stanowi 30,00% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu BRE.locum.

Akcje zostały objęte przez Bank na łączną kwotę 8 411 tys. zł. Ich wartość w księgach Banku wynosi 8 411 tys. zł. Wskutek nabycia akcji Bank posiada akcje BRE.locum stanowiące 79,99% jej kapitału zakładowego i głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy. Powyższa realokacja akcji BRE.locum została zawarta w ramach Grupy, nie miała więc wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

PTE Skarbiec-Emerytura SA

W związku z tym, że na dzień 31 grudnia 2007 roku akcje PTE Skarbiec-Emerytura SA spełniały kryteria klasyfikacji do aktywów przeznaczonych do sprzedaży, zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”, aktywa i zobowiązania Grupy związane ze sprzedażą PTE Skarbiec-Emerytura SA zostały wykazane w wydzielonych pozycjach bilansu jako odpowiednio „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży” i „Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży”.

Z punktu widzenia Grupy BRE Banku, przedmiot działania spółki PTE Skarbiec-Emerytura SA tj., zarządzanie otwartym funduszem emerytalnym, stanowi działalność zaniechaną. W związku z tym, zgodnie z MSSF 5, w skonsolidowanym rachunku zysków i strat wydzielono wynik działalności zaniechanej.

Na dzień 31 grudnia 2006 roku wynik działalności zaniechanej obejmował również wynik spółki Skarbiec Asset Management Holding SA (SAMH), której akcje Bank zbył w dniu 8 stycznia 2007 roku. Na dzień 31 grudnia 2007 roku wynik działalności zaniechanej obejmuje wynik Grupy na sprzedaży akcji SAMH, w wysokości 89 458 tys. zł brutto.

Szczegółowe dane finansowe dotyczące działalności zaniechanej zostały zaprezentowane w Nocie 28 niniejszego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Bank obejmuje następujące spółki:

Nazwa spółki	Udział w liczbie głosów (bezpośrednio i pośrednio)	Metoda konsolidacji
BRE Bank Hipoteczny SA	100%	pełna
BRE Corporate Finance SA	100%	pełna
BRE Wealth Management SA	100%	pełna
Centrum Rozliczeń i Informacji CERI Sp. z o.o.	100%	pełna
Dom Inwestycyjny BRE Banku SA	100%	pełna
emFinanse Sp. z o.o.	100%	pełna
Garbary Sp. z o.o.	100%	pełna
PTE - Skarbiec Emerytura S.A.	100%	pełna
Tele-Tech Investment Sp. z o.o.	100%	pełna
BRE Finance France SA	99,98%	pełna
BRE.locum SA	79,99%	pełna
Transfinance a.s.	78,11%	pełna
Polfactor SA	78,12%	pełna
Magyar Factor zRt.	78,12%	pełna
Intermarket Bank AG	56,24%	pełna
BRE Leasing Sp. z o.o.	50,004%	pełna

W 2007 roku Bank objął konsolidacją spółkę emFinanse Sp. z o.o. W poprzednim okresie spółka nie była konsolidowana ze względu na brak istotności.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd BRE Banku SA dnia 28 lutego 2008 roku.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawione zostały poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, o ile nie podano inaczej.

2.1. Podstawa sporządzenia

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy BRE Banku SA sporządzono za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2007 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy BRE Banku SA sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej, według zasady kosztu historycznego z uwzględnieniem zasad wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wszystkich kontraktów pochodnych.

Od 1 stycznia 2007 roku Grupa zastosowała do sporządzenia sprawozdań finansowych przepisy obowiązującego od tej daty Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 7, Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji oraz zmienione przepisy Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 1. Pełne ujawnienie zgodnie z MSSF 7 zostało przedstawione w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu rocznym.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga użycia określonych szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu stosowania własnego osądu przy stosowaniu przyjętych przez Grupę zasad rachunkowości. Zagadnienia, w odniesieniu do których wymagana jest większa doza osądu, zagadnienia bardziej złożone lub takie, przy których założenia i szacunki są znaczące z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, ujawnione są w Nocie 4.

2.2. Konsolidacja

Jednostki zależne:

Jednostki zależne to wszelkie jednostki (w tym jednostki specjalnego przeznaczenia), w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę, uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejścia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli. Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejścia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejściem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejścia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości. Nadwyżkę kosztu przejścia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejścia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat (zob. Nota 2.15).

Transakcje, rozrachunki i nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Nie zrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Połączenia jednostek gospodarczych dotyczące jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą rozlicza się metodą nabycia, zgodnie z MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”.

Konsolidacją nie objęto spółek, których rozmiary działalności nie są istotne w stosunku do rozmiarów działalności Grupy Kapitałowej, oraz spółek nabytych w celu ich sprzedaży lub likwidacji.

Jednostki stowarzyszone:

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmuje początkowo według kosztu. Inwestycja Grupy w jednostkach stowarzyszonych obejmuje wartość firmy (pomniejszoną o ewentualne skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości), określoną w dniu nabycia (zob. Nota 2.15).

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w innych kapitałach. Wartość bilansową inwestycji koryguje się o łączne zmiany stanu poszczególnych elementów kapitału od dnia ich nabycia. Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej, obejmującego ewentualne inne niż zabezpieczone należności, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty, chyba że wzięła na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą, a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych. Nie zrealizowane straty również są eliminowane, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostały, tam gdzie było to konieczne, zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

2.3. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych w koszcie amortyzowanym przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania amortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Grupa szacuje przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i wszystkie inne premie lub dyskonta.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek wykazywane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych oraz lokacyjnych papierów wartościowych ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu odsetek, w tym odsetek od kredytów, ujmowane są w rachunku zysków i strat oraz drugostronnie w bilansie jako należności od banków lub pozostałych klientów.

Odsetki od należności z utratą wartości są rozpoznawane w przychodach odsetkowych w oparciu o stopy procentowe wykorzystywane do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych przy wyliczaniu odpisów z tytułu utraty wartości.

W kalkulacji efektywnej stopy procentowej uwzględniane są przepływy pieniężne wynikające tylko z takich wbudowanych instrumentów pochodnych, które są ściśle powiązane z umową zasadniczą.

2.4. Przychody z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji ujmuje się zasadniczo według zasady memoriału, z chwilą wykonania usługi. Opłaty za uruchomienie kredytu dotyczące kredytów, które prawdopodobnie zostaną wykorzystane są odraczane (wraz z odnośnymi kosztami bezpośrednimi) i ujmowane jako korekta efektywnej stopy procentowej kredytu. Opłaty z tytułu udostępnienia kredytów konsorcyjnych wykazuje się jako przychód w momencie zakończenia procesu organizacji konsorcjum, jeżeli Grupa nie zachowała dla siebie żadnej części ryzyka kredytowego lub zachowała część o tej samej efektywnej stopie procentowej co inni uczestnicy. Prowizje i opłaty z tytułu negocjowania lub uczestnictwa w negocjowaniu transakcji na rzecz osoby trzeciej, takiej jak nabycie akcji/udziałów lub innych papierów wartościowych bądź nabycie lub zbycie przedsiębiorstwa, ujmuje się z chwilą zrealizowania odnośnej transakcji. Opłaty z tytułu zarządzania portfelem i inne opłaty za usługi zarządzania, doradztwa i inne są ujmowane na podstawie odpowiednich umów o świadczenie usług, zazwyczaj proporcjonalnie do upływu czasu. Opłaty z tytułu zarządzania aktywami funduszy inwestycyjnych ujmuje się metodą liniową przez okres świadczenia usług. Tę samą zasadę stosuje się przy usługach zarządzania majątkiem klientów, planowania finansowego i powiernictwa, które świadczy się nieprzerwanie przez dłuższy okres.

Prowizje obejmują opłaty pobierane przez Grupę z tytułu operacji gotówkowych, prowadzenia rachunków klientów, przekazów oraz akredytyw. Ponadto, prowizje obejmują przychody z działalności maklerskiej oraz prowizje otrzymywane przez fundusze emerytalne.

2.5. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Segment branżowy to grupa aktywów i działalności zaangażowanych w dostarczanie produktów i usług, które podlegają ryzykom i zwrotom z poniesionych nakładów inwestycyjnych innym niż pozostałe segmenty branżowe. Segment geograficzny dostarcza produkty lub usługi w pewnym środowisku gospodarczym, które podlega ryzykom i zwrotom innym niż w przypadku segmentów funkcjonujących w innych środowiskach gospodarczych.

2.6. Aktywa finansowe

Grupa klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, pożyczki i należności, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. O klasyfikacji inwestycji decyduje kierownictwo w momencie ich początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub jeżeli został zaliczony do tej kategorii przez spółki Grupy. Instrumenty pochodne również zalicza się do „przeznaczonych do obrotu”, o ile nie zostały przeznaczone na zabezpieczenia.

Rozchód dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu następuje według średniej ważonej metody rozchodu.

Grupa klasyfikuje aktywa finansowe/zobowiązania finansowe jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat jeśli spełniony został którykolwiek z poniższych warunków:

- a) aktywa/zobowiązania kwalifikowane są jako przeznaczone do obrotu, tj: są nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie, są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków lub są instrumentami pochodnymi (z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi),
- b) przy początkowym ujęciu aktywa/zobowiązania zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Jeśli umowa zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, Grupa wyznacza całą hybrydową (łączną) umowę jako składnik aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniany według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, o ile:

- a) wbudowany instrument pochodny nie zmienia znacząco przepływów pieniężnych, które byłyby wymagane umową, lub
- b) jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy (łączny) instrument był najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu (instrumentów) byłoby zabronione, jak na przykład opcja przedpłaty wbudowana w pożyczkę pozwalająca jej posiadaczowi na spłatę pożyczki za kwotę zbliżoną do jej zamortyzowanego kosztu.

Grupa dokonuje również klasyfikacji do aktywów finansowych / zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, gdy klasyfikacja taka prowadzi do uzyskania bardziej przydatnych informacji, gdyż:

- a) eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określaną czasami jako "niedopasowanie księgowe"), która w przeciwnym razie powstałaby z powodu innego sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań bądź innego ujęcia związanych z nimi zysków i strat, lub
- b) grupa aktywów finansowych, zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest odpowiednio zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną, natomiast informacje na temat grupy są na tej podstawie przekazywane wewnątrz jednostki kluczowym członkom kierownictwa.

W momencie początkowego ujęcia aktywa i zobowiązania finansowe zaklasyfikowane do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej.

Przychody/ koszty z tytułu odsetek od aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej, za wyjątkiem instrumentów pochodnych, których sposób ujęcia jest opisany w nocie 2.12, ujemne się w wyniku z tytułu odsetek. Wycena i wynik ze sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej ujęte są w wyniku na działalności handlowej.

Grupa nie sklasyfikowała żadnego aktywa finansowego/zobowiązania finansowego jako wycenianego w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa wydaje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Grupa zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

W przypadku sprzedaży przez Grupę części aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności, której nie można uznać za nieistotną, następuje tzw. „zarażenie portfela UDTZ”, a tym samym wszystkie aktywa z tej kategorii są przekwalifikowane do kategorii dostępnych do sprzedaży.

We wszystkich okresach sprawozdawczych prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu jedyne aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności występują w spółce PTE i są ujęte w bilansie w pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży”.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Inwestycje dostępne do sprzedaży to inwestycje, które Grupa zamierza utrzymywać przez czas nieokreślony. Mogą one zostać sprzedane, np. w celu poprawy płynności, w reakcji na zmiany stóp procentowych, kursów wymiany walut lub cen instrumentów kapitałowych.

Przychody/ koszty z tytułu odsetek od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujemne się w wyniku z tytułu odsetek. Wynik ze sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujemne się w wyniku na lokacyjnych papierach wartościowych.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży ujemne się na dzień przeprowadzenia transakcji - dzień, w którym Grupa podejmie zobowiązanie do zakupu lub sprzedaży danego składnika aktywów. Kredyty wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy. Aktywa finansowe ujemne się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktywa finansowe wyłącza się z bilansu, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży i aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są na dzień bilansowy wyceniane według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są wykazywane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały. Zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są odnoszone bezpośrednio na kapitał własny do czasu usunięcia danego składnika aktywów finansowych z bilansu lub wystąpienia utraty wartości – wówczas łączna kwota zysków lub strat ujmowanych dotychczas w kapitale własnym wykazywana jest w rachunku zysków i strat. Jednakże, odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w rachunku zysków i strat. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Wartość godziwa inwestycji notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej wartości rynkowej. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny, Grupa ustala wartość godziwą, stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, odwołanie się do innych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz modele wyceny opcji oraz inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku.

Jeżeli poprzez zastosowanie technik wyceny nie można uzyskać wiarygodnej wartości godziwej inwestycji w nienotowane na aktywnym rynku instrumenty kapitałowe, wycenia się je po koszcie nabycia.

Inwestycje w jednostki stowarzyszone wykazywane są w bilansie według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

2.7. Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i wykazuje w bilansie w kwocie netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania.

2.8. Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wykazywane według zamortyzowanego kosztu

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. O utracie wartości składnika lub grupy aktywów finansowych i stratach poniesionych z tego tytułu mowa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) ma wpływ na możliwe do wiarygodnego oszacowania przyszłe przepływy pieniężne dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych. Obiektywnymi przesłankami utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych mogą być uzyskane przez Grupę informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- b) naruszenie umowy, np. niespłacenie lub opóźniona spłata odsetek lub części kapitałowej zobowiązania;
- c) dokonanie przez Grupę ustępstwa na rzecz dłużnika spowodowanego ekonomicznymi lub prawnymi aspektami jego trudności finansowych, które w innych okolicznościach nie byłoby brane pod uwagę;
- d) prawdopodobieństwo bankructwa lub innej reorganizacji finansowej dłużnika;
- e) zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych spowodowany trudnościami finansowymi; lub
- f) dające się zaobserwować dane wskazujące na wymierne zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących grupy aktywów finansowych od czasu pierwotnego ich ujęcia, nawet jeżeli zmniejszenia tego nie można jeszcze przypisać do poszczególnych składników grupy aktywów finansowych, w tym:
 - niekorzystne zmiany sytuacji płatniczej dłużników; lub
 - warunki ekonomiczne w kraju lub na rynku lokalnym wpływające na utratę wartości aktywów należących do danej grupy.

Grupa najpierw ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych istotnych składników aktywów finansowych, oraz czy dowody takie występują indywidualnie lub łącznie dla aktywów, które indywidualnie nie są istotne. Jeżeli Grupa ustali, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości (niezależnie od tego, czy składnik ten jest istotny, czy nie), składnik ten włączany jest do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, która jest następnie zbiorczo oceniana pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości w oparciu o analizę indywidualną (po raz pierwszy lub kolejny), nie są uwzględniane w zbiorczej ocenie utraty wartości.

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na utratę wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności wykazywanych według zamortyzowanego kosztu, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione) zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez konto odpisów aktualizujących, a kwota straty obciąża rachunek zysków i strat. Jeżeli kredyt lub inwestycja utrzymywana do terminu zapadalności ma zmienną stopę procentową, wówczas stopą dyskontową stosowaną do ustalenia utraty wartości jest bieżąca efektywna stopa procentowa ustalona zgodnie z umową.

Kalkulacja bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia przepływy pieniężne wynikające z przejęcia zabezpieczenia pomniejszone o koszty jego nabycia i sprzedaży, niezależnie od tego, czy przejęcie jest prawdopodobne, czy nie.

Dla celów zbiorczej oceny utraty wartości, ekspozycje kredytowe są grupowane na potrzeby zapewnienia jednorodności ryzyka kredytowego w ramach danego portfela. Do grupowania na jednorodne portfele użytych może zostać wiele parametrów, np.: typ kontrahenta, typ ekspozycji, szacowane prawdopodobieństwa defaultu, typ zabezpieczenia, przeterminowanie, zapadalności oraz ich kombinacje. Cechy te mają wpływ na oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych dla określonych grup aktywów, ponieważ wskazują na możliwości spłaty przez dłużników całości ich zobowiązań zgodnie z warunkami umów dotyczących ocenianych aktywów.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych zbiorczo pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych parametrów strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Historyczne parametry strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników rynkowych, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą obserwacje historyczne, oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie.

Do wyliczenia kwoty rezerwy na ekspozycje bilansowe analizowane grupowo zostało wykorzystane prawdopodobieństwo wystąpienia defaultu (PD). Poprzez odpowiednie skalibrowanie wartości PD uwzględniające specyfikę poszczególnych produktów i okresów ujawniania się strat na tych produktach, są to wartości PD pozwalające na wykrycie już zaistniałych strat i obejmujące jedynie okres w jakim straty, które wystąpiły na dzień oceny utraty wartości powinny się skryzalizować.

Nieściągalne kredyty są spisywane w ciężar rezerw na utratę wartości kredytów. Przed spisaniem kredytu należy przeprowadzić wszystkie wymagane procedury i ustalić kwotę straty. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, odpowiednio zmniejszana jest (zgodnie z MSR 39) wysokość odpisów z tytułu utraty wartości kredytów w rachunku zysków i strat.

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty konta odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

Aktywa wyceniane w wartości godziwej

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku instrumentów kapitałowych klasyfikowanych jako inwestycje dostępne do sprzedaży, przy ocenie, czy nastąpiła utrata wartości, brany jest pod uwagę m.in. znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej jego ceny nabycia, wynikający ze zwiększenia ryzyka kredytowego. Jeżeli istnieją tego rodzaju przesłanki dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączna strata – ustalona jako różnica pomiędzy kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą - zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat. Tak wyliczona strata powinna zostać pomniejszona o utratę wartości danego składnika aktywów uprzednio wykazywaną w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych ujęte w rachunku zysków i strat nie są odwracane przez rachunek zysków i strat, lecz przez kapitał własny. Jeżeli w późniejszym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po ujęciu utraty wartości w rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w rachunku zysków i strat.

Umowy renegotjowane

Grupa traktuje renegotjacje warunków umownych pożyczek i kredytów jako przesłankę utraty wartości, chyba, że renegotjacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych. Następnie Grupa ocenia, czy utrata wartości takich pożyczek i kredytów powinna zostać rozpoznana na bazie indywidualnej czy grupowej.

2.9. Umowy gwarancji finansowych

Zgodnie ze zmianą do MSR 39, która zaczęła obowiązywać od 1 stycznia 2006 roku, Grupa ma obowiązek rozpoznawania w sprawozdaniu finansowym umów gwarancji finansowych.

Umową gwarancji finansowych jest umowa zobowiązująca wystawcę do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę, jaką poniesie z powodu nie dokonania przez określonego dłużnika płatności w przypadającym terminie zgodnie z pierwotnymi lub zmienionymi warunkami instrumentu dłużnego.

W momencie początkowego ujęcia umowę gwarancji finansowej wycenia się w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu, wystawca takiej umowy wycenia ją według wartości wyższej z:

1. wartości ustalonej zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” oraz
2. wartości początkowej pomniejszonej, w odpowiednich przypadkach, o skumulowane odpisy amortyzacyjne ujęte zgodnie z MSR 18 „Przychody”.

2.10. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje zapadalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: kasę i środki w banku centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania, bony

skarbowe oraz inne kwalifikujące się bony, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków oraz krótkoterminowe papiery wartościowe Skarbu Państwa.

Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym stanowią weksle złotowe, o terminie zapadalności do trzech miesięcy.

2.11. Umowy sprzedaży i odkupu

Transakcje repo i reverse repo określane są jako operacje sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i określonej umownej cenie.

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (ang. *repos*) są reklasyfikowane w sprawozdaniu finansowym jako aktywa będące przedmiotem zastawu, jeżeli jednostka przejmująca ma wynikające z umowy lub zwyczaju prawo do sprzedaży lub ponownego zastawienia zabezpieczenia. Zobowiązanie wobec kontrahenta ujmuje się w zobowiązaniach wobec innych banków, depozytach innych banków, innych depozytach lub zobowiązaniach wobec klientów z tytułu depozytów, w zależności od jego charakteru. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (ang. *reverse repos*) ujmuje się jako kredyty i pożyczki udzielone innym bankom lub klientom, w zależności od ich charakteru.

Przy zawieraniu transakcji repo i reverse repo Grupa BRE Banku sprzedaje lub nabywa papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej umownej cenie. Transakcje te są prezentowane w bilansie jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu lub lokacyjne aktywa finansowe oraz zobowiązania w przypadku dokonania transakcji „sell buy back” i jako należności w przypadku transakcji typu „buy sell back”.

Pożyczonych przez Grupę papierów wartościowych nie ujmuje się w sprawozdaniu finansowym chyba że zostały sprzedane osobom trzecim. W takim wypadku, transakcje kupna i sprzedaży ujmuje się w sprawozdaniu finansowym, zaś odnośne zyski i straty uwzględnia się w wyniku na działalności handlowej. Obowiązek zwrotu pożyczonych papierów ujmuje się według wartości godziwej jako zobowiązanie przeznaczone do obrotu.

W wyniku zawierania transakcji „sell buy back” Grupa dokonuje przeniesienia aktywów finansowych w taki sposób, że nie kwalifikują się one do wyłączenia. W związku z tym Grupa zachowuje zasadniczo wszystkie ryzyka i korzyści związane z posiadaniem aktywów finansowych.

2.12. Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w tym w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji, oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazuje się w bilansie jako aktywa, a o wartości ujemnej – jako zobowiązania.

Najlepszym wskaźnikiem wartości godziwej instrumentu pochodnego w momencie jego początkowego ujęcia jest cena zawarcia transakcji (czyli wartość godziwa zapłaconej lub otrzymanej zapłaty), chyba że wartość godziwa tego instrumentu może być określona poprzez porównanie z innymi aktualnymi transakcjami rynkowymi dotyczącymi tego samego instrumentu (nie poddanego modyfikacji) lub na podstawie technik wyceny opartych wyłącznie na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych. Jeżeli taka cena jest znana Grupa wykazuje zyski lub straty pierwszego dnia.

Wbudowane instrumenty pochodne, traktuje się jako odrębne instrumenty pochodne, jeżeli ryzyka z nimi związane oraz ich charakterystyka nie są ściśle powiązane z ryzykami i charakterystyką zasadniczego kontraktu oraz kontrakt zasadniczy nie jest wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Tego rodzaju wbudowane instrumenty pochodne wycenia się według wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Zgodnie z zapisami MSR 39 OS 30 (g), opcja wcześniejszej spłaty nie musi być wydzielana z instrumentu dłużnego i wyceniana na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego, ponieważ wartość wykonania opcji wcześniejszej spłaty jest w przybliżeniu równa wartości zamortyzowanego kosztu instrumentu dłużnego na każdy dzień rozliczania. W przypadku, gdyby wartość opcji wcześniejszej spłaty nie była ściśle związana z instrumentem dłużnym, byłaby ona wyceniona oraz ujawniona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej zależy od tego, czy dany instrument pochodny jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający, a jeżeli tak, to także od rodzaju zabezpieczanej pozycji. Grupa wyznacza niektóre instrumenty pochodne albo jako (1) zabezpieczenie wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązań albo wiążącej umowy (zabezpieczenie wartości godziwej), albo (2) zabezpieczenie przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów pieniężnych z tytułu ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub

prognozowanej transakcji (zabezpieczenie przepływów pieniężnych). W odniesieniu do instrumentów pochodnych zabezpieczających pozycje Grupy, stosuje się rachunkowość zabezpieczeń, pod warunkiem spełnienia określonych w MSR 39 kryteriów tzn:

- a) W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez jednostkę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki jednostka będzie oceniała efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem.
- b) Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego.
- c) W przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia, musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat.
- d) Efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione.
- e) Zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Grupa dokumentuje cele zarządzania ryzykiem i strategię zawierania transakcji zabezpieczających oraz w momencie zawarcia transakcji, relację między instrumentem zabezpieczającym a zabezpieczaną pozycją. Grupa dokumentuje również własną ocenę efektywności transakcji zabezpieczających przed zmianami wartości godziwej lub przepływów pieniężnych, mierzoną zarówno prospektywnie jak i retrospektywnie od momentu ustalenia oraz przez cały okres trwania relacji instrumentu zabezpieczającego z zabezpieczaną pozycją.

Przychody i koszty z tytułu pochodnych instrumentów finansowych na stopę procentową oraz wycenę tych instrumentów ujmuje się w wyniku na działalności handlowej.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia wartości godziwej ujmuje się w rachunku zysków i strat wraz z odpowiadającymi im zmianami wartości godziwej zabezpieczanego składnika aktywów lub zobowiązania odnoszącego się do ryzyka, przed którym Grupa się zabezpiecza.

W przypadku gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, korektę wartości bilansowej instrumentu zabezpieczanego, wycenianego wg efektywnej stopy procentowej, rozlicza się w czasie w rachunku zysków i strat w okresie pozostałym do terminu wymagalności/zapadalności. Korekta wartości bilansowej zabezpieczanego kapitałowego papieru wartościowego jest wykazywana w kapitale z aktualizacji wyceny do czasu zbycia tego papieru wartościowego.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Efektywną część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych ujmuje się w kapitale własnym. Zysk lub stratę dotyczącą części nieefektywnej wykazuje się w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Kwoty ujęte w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat oraz zalicza do przychodów lub kosztów tych samych okresów, w których zabezpieczana pozycja wpłynie na rachunek zysków i strat (np. w momencie zawarcia prognozowanej transakcji sprzedaży, która jest przedmiotem zabezpieczenia).

W przypadku, gdy instrument zabezpieczający wygaś albo został sprzedany, lub gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wszelkie łączne zyski lub straty wykazywane w tym momencie w kapitale własnym pozostają w kapitale własnym, do momentu ujęcia w rachunku zysków i strat prognozowanej transakcji. Jeżeli zawarcie prognozowanej transakcji nie jest już uznawane za prawdopodobne, łączne zyski lub straty wykazane w kapitale własnym są niezwłocznie przenoszone do rachunku zysków i strat.

Instrumenty pochodne nie spełniające kryteriów rachunkowości zabezpieczeń

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych nie spełniających kryteriów rachunkowości zabezpieczeń wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Grupa posiada w portfelu następujące instrumenty pochodne:

Instrumenty na ryzyko rynkowe:

- a) Kontrakty futures na obligacje, na indeks
- b) Opcje na papiery wartościowe i indeksy giełdowe
- c) Opcje na kontrakty futures
- d) Transakcje terminowe na papiery wartościowe
- e) Swapy towarowe

Instrumenty na ryzyko stopy procentowej:

- a) Forward Rate Agreement (FRA)
- b) Interest Rate Swap (IRS), Overnight Index Swap (OIS)
- c) Opcje na stopę procentową

Instrumenty na ryzyko kursu walutowego:

- a) Walutowe transakcje terminowe, fx swap, fx forward,
- b) Cross Currency Interest Rate Swap (CIRS),
- c) Opcje walutowe

2.13. Zyski i straty w momencie początkowego ujęcia

Najlepszym dowodem wartości godziwej instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcji (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty), chyba że wartość godziwa tego instrumentu jest udowodniona poprzez porównanie z innymi możliwymi do obserwacji bieżącymi transakcjami rynkowymi dla tego samego instrumentu (tj. bez modyfikacji lub przepakowania) lub oparta jest na technice wyceny, której zmienne obejmują wyłącznie dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków.

Transakcje, w przypadku których wartość początkowa uzyskana z modelu wyceny (uwzględniającego zarówno dane obserwowane na rynku jak i dane nierynkowe) oraz cena transakcyjna różnią się, początkowe ujęcie następuje według ceny transakcyjnej. Grupa zakłada, że cena taka jest najlepszym przybliżeniem wartości godziwej, pomimo faktu, iż wartość otrzymana z odpowiedniego modelu wyceny może być różna. Różnica pomiędzy ceną transakcji a wartością uzyskaną z modelu, zwyczajowo nazywana zyskami i stratami z początkowego ujęcia („*day one profit and loss*”), nie jest niezwłocznie ujmowana w rachunku zysków i strat.

Moment ujęcia odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia jest oceniany indywidualnie. Są one amortyzowane przez okres trwania transakcji, odraczane do momentu, kiedy wartość instrumentu może być ustalona na podstawie obserwowalnych rynkowych danych wejściowych, lub realizowane przez płatności. Instrument finansowy jest od tego momentu wyceniany w wartości godziwej, skorygowanej o zyski i straty z początkowego ujęcia. Dalsze zmiany wartości godziwej są niezwłocznie ujmowane w rachunku zysków i strat bez odwracania odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia.

2.14. Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte

Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte ujmują się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, kredyty i pożyczki oraz depozyty przyjęte wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu). Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne) a wartością wykupu ujmują się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania odnośnych umów metodą efektywnej stopy procentowej.

2.15. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne wykazane są według ceny nabycia skorygowanej o koszty ulepszenia (przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji) oraz naliczone umorzenie. Umorzenie naliczane jest metodą liniową przy uwzględnieniu oczekiwanych okresów ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych.

Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto przejętej jednostki zależnej/stowarzyszonej na dzień przejęcia. Wartość firmy z przejęcia jednostek zależnych ujmują się w ramach wartości niematerialnych. Wartość firmy z przejęcia jednostek stowarzyszonych ujmują się w ramach inwestycji w jednostki stowarzyszone. Wartość firmy nie jest amortyzowana, lecz jest testowana corocznie pod kątem utraty wartości i wykazywana w bilansie według kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie podlega odwróceniu.

Zyski i straty ze zbycia jednostki uwzględniają wartość bilansową wartości firmy dotyczącą sprzedanej jednostki.

W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Każdy z tych ośrodków wypracowujących środki pieniężne odpowiada inwestycji Grupy w podziale na każdy podstawowy segment sprawozdawczy.

Oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania (2-11 lat). Wydatki związane z tworzeniem lub utrzymaniem programów komputerowych spisywane są w koszty z chwilą poniesienia. Koszty bezpośrednio związane z wytworzeniem dających się zidentyfikować i unikatowych programów komputerowych kontrolowanych przez Grupę, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmuje się jako wartości niematerialne. Koszty bezpośrednie obejmują koszty osobowe związane z tworzeniem oprogramowania i odpowiednią część odnośnych kosztów ogólnych.

Aktywowane koszty związane z tworzeniem oprogramowania amortyzowane są przez szacowany okres użytkowania.

Oprogramowanie komputerowe bezpośrednio związane z funkcjonowaniem określonego sprzętu informatycznego jest wykazywane w pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe”.

Koszty zakończonych prac rozwojowych

Bank identyfikuje koszty zakończonych prac rozwojowych jako wartości niematerialne, w związku z uzyskaniem przyszłych korzyści ekonomicznych oraz spełnieniem warunków określonych w MSR 38, tj. Bank ma możliwość i zamiar ukończenia oraz użytkowania wytwarzanego składnika, posiada stosowne środki techniczne i finansowe służące ukończeniu prac i użytkowaniu wytwarzanego składnika oraz może wiarygodnie ustalić wysokość nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować wytworzonemu składnikowi wartości niematerialnych.

Ekonomiczny okres użyteczności „Kosztów zakończonych prac rozwojowych” jest określony i nie przekracza 3 lat. Stawki amortyzacyjne są dostosowane do okresu ekonomicznej użyteczności. Grupa wykazuje osobno te koszty, które wynikają z prac rozwojowych we własnym zakresie i z transakcji połączenia jednostek gospodarczych.

Na nakłady na prace rozwojowe składają się wszystkie nakłady, które można bezpośrednio przyporządkować czynnościom rozwojowym.

Wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania.

2.16. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Przeznaczone do likwidacji lub wycofania z używania środki trwałe wycenia się wg wartości księgowej netto albo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia, zależnie od tego, która z wartości jest niższa: różnicę wynikającą z tego tytułu zalicza się do „Wyniku na pozostałej działalności operacyjnej”.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o wartość końcową, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

- Budynki i budowle	25 - 40 lat,
- Urządzenia techniczne i maszyny	5 - 15 lat,
- Środki transportu	5 lat,
- Sprzęt informatyczny	3,33 - 5 lat,
- Inwestycje w obce środki trwałe	10-40 lat lub okres najmu/ dzierżawy/ leasingu,
- Sprzęt biurowy, meble	5 - 10 lat.

Grunty i budynki obejmują głównie oddziały i biura. Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się na każdy dzień bilansowy i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Jeżeli oszacowanie wartości odzyskiwanej pojedynczego składnika aktywów nie jest możliwe, Grupa ustala wartość odzyskiwaną ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należy dany składnik aktywów (ośrodek wypracowujący środki pieniężne danego składnika aktywów).

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat.

2.17. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Do aktywów trwałych do zbycia klasyfikowane są aktywa trwałe w przypadku, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Sytuacja taka ma miejsce, gdy pojedynczy składnik aktywów (lub grupa) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w kwocie niższej z dwóch: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

W przypadku, gdy kryteria klasyfikacji do grupy aktywów trwałych do zbycia nie są spełnione Grupa zaprzestaje ich ujmowania w tej kategorii i dokonuje reklasyfikacji do odpowiedniej kategorii aktywów. W takim przypadku Grupa wycenia składnik aktywów, który nie jest dłużej klasyfikowany jako przeznaczony do zbycia (lub nie wchodzi już w skład grupy przeznaczonej do zbycia) w kwocie niższej z dwóch:

- jego wartości bilansowej z dnia poprzedzającego klasyfikację składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, skorygowanej o amortyzację lub aktualizację wyceny, która zostałaby ujęta, gdyby składnik aktywów (lub grupa do zbycia) nie został zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży;
- jego wartości odzyskiwalnej z dnia podjęcia decyzji o braku jego sprzedaży.

Działalność zaniechana to element przedsięwzięcia Grupy, który został zbyty lub jest zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży, jak również stanowi odrębną, ważną dziedzinę działalności jednostki lub jej geograficzny obszar działalności, albo jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży. Klasyfikacja do działalności zaniechanej następuje w momencie zbycia lub w momencie, gdy działalność spełnia kryteria działalności przeznaczonej do sprzedaży, jeśli ten moment nastąpił wcześniej. Grupa do zbycia, która ma zostać wycofana z użytkowania, również może się kwalifikować jako działalność zaniechana.

2.18. Odroczony podatek dochodowy

Grupa tworzy rezerwę na przejściową różnicę z tytułu podatku dochodowego spowodowaną odmiennością momentu uznania przychodów za osiągnięte oraz kosztów za poniesione w myśl przepisów rachunkowych i przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych. Dodatnią różnicę netto wykazuje się w pasywach jako „Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego”. Ujemną różnicę netto ujmuje się w pozycji „Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego”. Zmiana stanu rezerwy na odroczony podatek dochodowy w stosunku do poprzedniego okresu obrotowego zalicza się do pozycji „Podatek dochodowy”. Do wyliczenia podatku odroczonego stosuje się metodę bilansową.

Zobowiązania lub aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w pełnej wysokości, metodą bilansową, w związku z istnieniem różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową. Zobowiązania lub aktywa z tego tytułu ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy, i które to stawki zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji aktywów lub regulowania zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Główne różnice przejściowe powstają z tytułu odpisów tworzonych na utratę wartości kredytów i udzielonych gwarancji spłaty kredytów, amortyzacji wartości niematerialnych, aktualizacji wyceny niektórych aktywów i zobowiązań finansowych, w tym kontraktów na instrumenty pochodne oraz transakcje terminowe, rezerw na

świadczenia emerytalne i inne świadczenia po okresie zatrudnienia, a także strat podatkowych przysługujących do odliczenia.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są ujmowane w księgach w wysokości możliwej do zrealizowania. Jeżeli prognozowana kwota dochodu ustalonego dla celów podatkowych nie pozwala na realizację aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w całości lub w części, aktywa te są tworzone w odpowiedniej wysokości. Powyższa zasada dotyczy także ujmowanych w aktywie odroczonym kwot strat podatkowych.

Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego Grupa wykazuje w bilansie po skompensowaniu na poziomie każdej ze spółek podlegającej konsolidacji. Aktywa i rezerwy można kompensować, jeżeli Grupa ma tytuł uprawniający do ich jednoczesnego uwzględnienia przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego.

W przypadku Banku, aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensowaniu na poziomie każdego z krajów, w którym Bank prowadzi działalność i rozlicza się z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Grupa ujawnia oddzielnie kwotę ujemnych różnic przejściowych (głównie z tytułu nierozliczonych strat podatkowych lub niewykorzystanych ulg podatkowych), w związku z którymi nie ujęto w bilansie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, a także kwotę różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, na które nie utworzono rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Grupa ujmuje w kalkulacji podatku odroczonego zobowiązania lub aktywa z tytułu różnic przejściowych powstających w związku z inwestycją w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, chyba, że na podstawie posiadanych dowodów realizacja różnic przejściowych jest kontrolowana przez Grupę i prawdopodobne jest, że w możliwej do przewidzenia przyszłości różnice te nie ulegną odwróceniu.

Odroczony podatek dochodowy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji dostępnych do sprzedaży i aktualizacji transakcji zabezpieczeń przepływów pieniężnych ujmuje się, tak jak aktualizację wyceny, bezpośrednio w kapitale własnym, a następnie przenosi do rachunku zysków i strat w momencie, gdy dana inwestycja lub pozycja zabezpieczana wpływa na rachunek zysków i strat.

2.19. Aktywa przejęte za długi

Aktywa przejęte za długi wycenia się na moment ich początkowego ujęcia w kwocie odpowiadającej ich wartości godziwej. W przypadku, gdy wartość godziwa przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy.

Na dzień bilansowy kwota początkowego ujęcia jest testowana pod kątem utraty wartości.

2.20. Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Dokonuje się czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów jeśli wydatki dotyczą miesięcy następujących po miesiącu, w którym je poniesiono. Czynne rozliczenia międzyokresowe ujmowane są w bilansie w pozycji „Inne aktywa”.

Do biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów zalicza się koszty z tytułu świadczeń wykonywanych na rzecz Grupy, lecz jeszcze nie stanowiących jej zobowiązań. Przychody przyszłych okresów stanowią m. in. otrzymane kwoty przyszłych świadczeń. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów oraz przychody przyszłych okresów prezentowane są w bilansie w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

2.21. Leasing

Grupa BRE Banku SA jako leasingodawca

Dla aktywów używanych na podstawie umowy leasingu finansowego wartość bieżąca opłat leasingowych ujmuje się jako należności. Różnicę pomiędzy kwotą należności brutto a wartością bieżącą należności ujmuje się jako niezrealizowane przychody finansowe. Przychody leasingowe ujmuje się przez okres leasingu metodą inwestycji netto (przed opodatkowaniem), która odzwierciedla stałą okresową stopę zwrotu.

Grupa BRE Banku SA jako leasingobiorca

Większość dotychczasowych umów leasingowych Grupy to umowy leasingu operacyjnego. Całość opłat leasingowych dokonywanych w ramach leasingu operacyjnego jest rozliczana w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej.

2.22. Rezerwy

Rezerwy na zobowiązania warunkowe o charakterze niewykorzystanych gwarancji i akredytyw (własnych), jak również na niewykorzystane nieodwołalne, bezwarunkowo przyznane limity kredytowe, są wyceniane zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”.

Rezerwy zgodnie z MSR 37 są tworzone wówczas, gdy na Grupie ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków oraz gdy można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

2.23. Świadczenia emerytalne i inne świadczenia pracownicze

Świadczenia emerytalne

Grupa tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych ustalone w oparciu o oszacowania tego typu zobowiązań, na podstawie modelu aktuarialnego. Wszystkie rezerwy tworzone są w ciężar rachunku zysków i strat.

Świadczenia oparte na akcjach

Grupa prowadzi program wynagrodzeń opartych na i regulowanych akcjami. Świadczenia te są rozliczane zgodnie z MSSF 2 „Płatności związane z akcjami”. Wartość godziwa świadczonej przez pracowników pracy, w zamian za przyznanie opcji, powiększa koszty danego okresu w korespondencji z kapitałami własnymi. Łączną kwotę, jaką należy rozliczyć w koszty przez okres nabywania uprawnień przez pracowników do realizacji opcji, ustala się w oparciu o wartość godziwą przyznanych opcji. Nie występują warunki rynkowe nabywania uprawnień, które byłyby uwzględnione przy szacowaniu na dzień wyceny wartości godziwej opcji na akcje. Warunki nabycia uprawnień inne niż warunki rynkowe nie są uwzględniane przy szacowaniu wartości godziwej opcji na akcje lecz są uwzględniane przez korektę liczby instrumentów kapitałowych. Na każdy dzień bilansowy Grupa koryguje szacunek co do poziomu liczby opcji, co do których oczekuje, że zostaną zrealizowane. Zgodnie z MSSF 2 w trakcie trwania programu nie jest konieczne ujawnienie zmiany wartości godziwej płatności opartej na akcjach.

2.24. Kapitał

Kapitały stanowią kapitały i fundusze własne przypadające na akcjonariuszy Banku i kapitały akcjonariuszy mniejszościowych, tworzone zgodnie z określonymi przepisami prawa, tj. właściwymi ustawami, statutem lub umową Spółek Grupy.

Zarejestrowany kapitał akcyjny

Zarejestrowany kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru handlowego.

a) Koszty emisji akcji

Koszty bezpośrednio związane z emisją nowych akcji, emisją opcji lub nabyciem jednostki gospodarczej, pomniejszają ujęte w kapitale własnym wpływy z emisji.

b) Dywidendy

Dywidendy za dany rok, które zostały zatwierdzone przez Nadzwyczajne Zgromadzenie, ale nie zostały wypłacone na dzień bilansowy, ujawnia się w pozycji zobowiązania z tytułu dywidendy w ramach „pozostałych zobowiązań”.

c) Akcje własne

W przypadku nabycia akcji lub udziałów Spółki przez Spółkę, zapłacona kwota pomniejsza kapitał własny jako akcje własne do momentu ich anulowania. W przypadku sprzedaży lub powtórnego przydziału tych akcji, otrzymana zapłata wykazywana jest w kapitale własnym.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał ten tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji, pomniejszonej o poniesione bezpośrednie koszty z nią związane.

Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny tworzony jest w wyniku:

- wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii „dostępne do sprzedaży”,
- wyceny instrumentów finansowych stanowiących zabezpieczenie przepływów pieniężnych,
- do kapitału z aktualizacji zaliczane są różnice kursowe z wyceny pozycji strukturalnych.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują:

- pozostały kapitał zapasowy,
- pozostałe kapitały rezerwowe,
- fundusz ryzyka ogólnego,
- niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych,
- wynik roku bieżącego.

Pozostały kapitał zapasowy, pozostały kapitał rezerwowy i fundusz ryzyka ogólnego tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

2.25. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy, w tym oddziałów zagranicznych Banku wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych, które są walutą prezentacji Banku.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmują się w rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wykazuje się w ramach zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej. Różnice kursowe z tytułu takich pozycji niepieniężnych jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży uwzględnia się w kapitale z aktualizacji wyceny.

Zmiana wartości godziwej pieniężnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży obejmuje różnice kursowe wynikające z wyceny według zamortyzowanego kosztu, które ujmowane są w rachunku zysków i strat oraz różnice kursowe dotyczące pozostałych zmian wartości bilansowej, ujmowane w kapitale z aktualizacji wyceny.

Pozycje bilansowe oddziałów zagranicznych oraz spółek zagranicznych Grupy, przeliczane są na walutę prezentacji z waluty funkcjonalnej z zastosowaniem kursu średniego na dzień bilansowy. Pozycje rachunku zysków i strat tych jednostek przelicza się na walutę prezentacji z zastosowaniem kursów średnich z końca poszczególnych miesięcy okresu sprawozdawczego. Powstałe w ten sposób różnice kursowe ujmowane są w kapitale z aktualizacji wyceny.

Spółki wchodzące w skład Grupy

Wyniki i sytuację finansową wszystkich jednostek Grupy, z których żadna nie prowadzi działalności w warunkach hiperinflacji, których waluty funkcjonalne różnią się od waluty prezentacji, przelicza się na walutę prezentacji w następujący sposób:

- a) aktywa i zobowiązania w każdym prezentowanym bilansie przelicza się według kursu średniego NBP obowiązującego na ten dzień bilansowy,
- b) przychody i koszty w każdym rachunku zysków i strat przelicza się według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP na ostatni dzień każdego z 12 miesięcy prezentowanych okresów obrotowych,
- c) wszystkie wynikające stąd różnice kursowe ujmują się jako odrębny składnik kapitału własnego.

Przy konsolidacji, różnice kursowe z tytułu przeliczenia inwestycji netto w jednostkach działających zagranicą oraz kredytów, pożyczek i innych instrumentów walutowych wyznaczonych na zabezpieczenia takich inwestycji ujmują się w kapitale własnym. Przy sprzedaży jednostki prowadzącej działalność za granicą, takie różnice kursowe ujmują się w rachunku zysków i strat jako część zysku lub straty ze sprzedaży.

Wartość firmy i korekty do poziomu wartości godziwej, które powstają przy nabyciu jednostek działających zagranicą, traktuje się jako aktywa i zobowiązania jednostki działających zagranicą oraz przelicza według kursu zamknięcia.

Działalność leasingowa

Do rachunku zysków i strat zalicza się ujemne bądź dodatnie różnice kursowe z tytułu wyceny zobowiązań kredytowych finansujących zakup przedmiotów w leasingu operacyjnym. W umowach leasingu operacyjnego w bilansie Spółki zależnej (BRE Leasing Sp. z o.o.) środki trwałe będące przedmiotem tych umów wykazuje się na moment rozpoczęcia umowy w przeliczeniu na PLN, zaś kredyty w walucie obcej, z których je sfinansowano, podlegają wycenie kursowej.

Dodatkowo w przypadku umów leasingu operacyjnego wszystkie przyszłe należności z tytułu rat leasingowych (w tym należności wyrażone w walutach obcych) ujmują się poza ewidencją księgową. W przypadku umów leasingu finansowego różnice kursowe z wyceny należności leasingowych, jak i zobowiązań w walucie obcej, na dzień bilansowy odnosi się na rachunek zysków i strat.

2.26. Działalność powiernicza

BRE Bank SA prowadzi działalność powierniczą w zakresie krajowych i zagranicznych papierów wartościowych oraz obsługi funduszy inwestycyjnych i emerytalnych.

Dom Inwestycyjny BRE Banku SA prowadzi działalność powierniczą w zakresie obsługi rachunków papierów wartościowych klientów.

Aktywa te nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie należą do Grupy.

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej nie prowadzą działalności powierniczej.

2.27. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów

Zmiany do opublikowanych Standardów i Interpretacji, które weszły w życie od 1 stycznia 2007 roku:

- MSSF 7 Instrumenty finansowe - ujawnianie informacji, obowiązujący od 1 stycznia 2007 r.
- MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych – zmiany dotyczące prezentacji informacji na temat kapitałów własnych, obowiązujące od 1 stycznia 2007 r.
- KIMSF 7, Zastosowanie metody przekształcenia w ramach MSR 29 "Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji", obowiązująca w okresach rozpoczynających się po 1 marca 2006 r.
- KIMSF 8, Zakres MSSF 2, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 maja 2006 r.
- KIMSF 9, Ponowna ocena wbudowanych instrumentów pochodnych, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 czerwca 2006 r.
- KIMSF 10, Śródroczne sprawozdanie finansowe a utrata wartości, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 listopada 2006 r.

MSSF 7 wprowadził nowe wymogi dotyczące ujawniania informacji o instrumentach finansowych i zastąpił przepisy MSR 30 Ujawnianie informacji w sprawozdaniach finansowych banków i podobnych instytucji finansowych oraz niektóre wymogi MSR 32 Instrumenty finansowe: ujawnianie i prezentacja.

Wprowadzenie MSSF 7 spowodowało zmiany głównie w następujących obszarach: ujawnienia dotyczące ryzyk z punktu widzenia osób zarządzających ryzykiem, rozszerzone ujawnienia ilościowe dotyczące ryzyk, wprowadzenie analizy wrażliwości, rozszerzone ujawnienia dotyczące pozycji finansowej i wyniku finansowego Grupy.

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane, ale jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane:

- KIMSF 11, MSSF 2 – Grupowe oraz jednostkowe opcje za udziały, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 marca 2007 r.
- KIMSF 12, Porozumienia o świadczeniu usług publicznych, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2008 r.
- KIMSF 13, Programy lojalnościowe, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 lipca 2008 r.
- KIMSF 14 – MSR 19, Ograniczenia w rozpoznawaniu aktywów programów określonych świadczeń pracowniczych, wymogi minimalnego finansowania i ich interakcje, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2008 r.
- MSSF 8 Segmenty Operacyjne, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2009 r.
- MSR 23 (Zmieniony), Koszty finansowania zewnętrznego, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2009 r.
- MSSF 3 (Zmieniony), Połączenia jednostek gospodarczych, do zastosowania prospektywnie dla połączeń jednostek gospodarczych z datą akwizycji po 1 lipca 2009 r.

KIMSF 12, 13 i 14 nie zostały przyjęte przez Unię Europejską.

Grupa uważa, że zastosowanie niniejszych standardów i interpretacji nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

2.28. Dane porównawcze

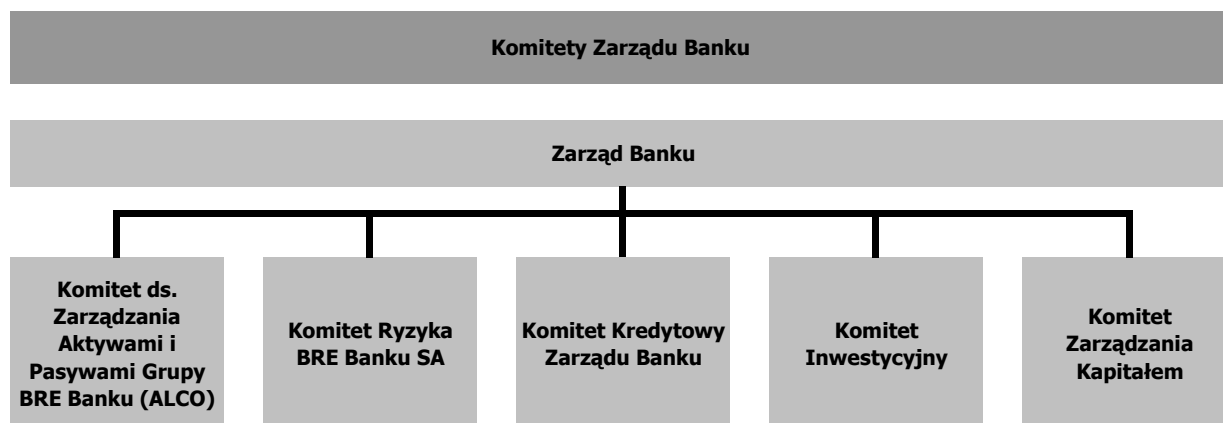
Dane sporządzone według stanu na dzień 31 grudnia 2006 roku są w pełni porównywalne z danymi bieżącego roku obrotowego i w związku z tym nie wymagały przekształceń.

3. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Struktura zarządzania ryzykiem w BRE Banku

Zarządzanie ryzykiem w BRE Banku zaczyna się od szeroko pojętej odpowiedzialności Rady Nadzorczej BRE Banku. W ramach Rady Nadzorczej funkcjonuje Komisja ds. Ryzyka Rady Nadzorczej, która zatwierdza strategię i politykę zarządzania ryzykiem Banku, nadzoruje procesy zarządzania ryzykiem rynkowym, ryzykiem płynności, ryzykiem kredytowym oraz ryzykiem operacyjnym, ocenia ekspozycję Banku na poszczególne rodzaje ryzyka. Ponadto, Komisja ds. Ryzyka Rady Nadzorczej zatwierdza na wniosek Zarządu limity dużych zaangażowań.

Bieżące zarządzanie ryzykiem rynkowym, płynności, kredytowym i operacyjnym jest realizowane na różnych poziomach zarządczych Banku, poczynając od Zarządu Banku aż po jednostki operacyjnie monitorujące ryzyko oraz jednostki aktywnie zarządzające odpowiednimi rodzajami ryzyka. W celu realizacji powyższych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem, Zarząd Banku, powołał szereg Komitetów, na które delegował uprawnienia w odniesieniu do poszczególnych elementów procesu zarządzania ryzykiem oraz określił odpowiednią strukturę organizacyjną Banku wraz z czytelnym podziałem kompetencji jednostek organizacyjnych. Struktura Komitetów jest przedstawiona na poniższym diagramie.

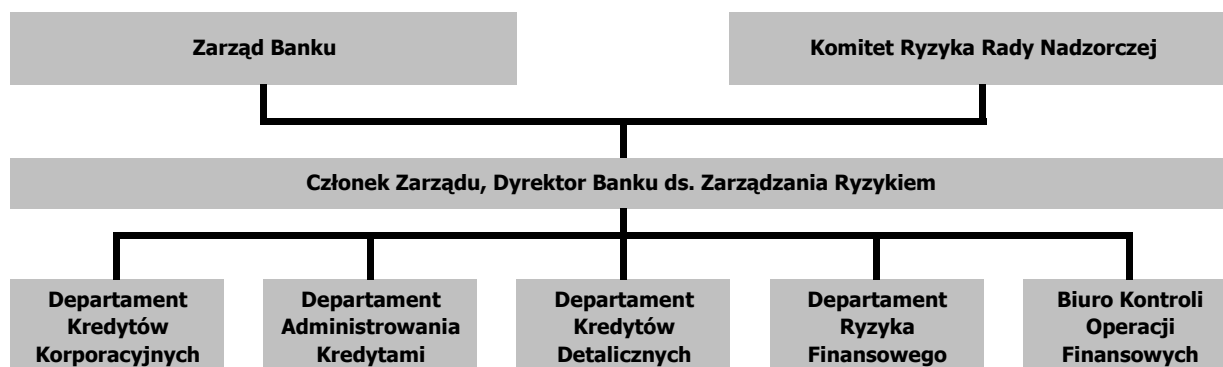
Członkowie Zarządu Banku, odpowiednio do swoich obowiązków i kompetencji, są odpowiedzialni za poszczególne rodzaje ryzyka występujące w działalności Banku. Prezes Zarządu Banku ponosi odpowiedzialność za ryzyko strategii biznesowej, ryzyko reputacji oraz ryzyko braku zgodności. Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem, jest odpowiedzialny za nadzór nad wszystkimi mierzalnymi rodzajami ryzyka, to jest, nad ryzykiem rynkowym, ryzykiem płynności, ryzykiem kredytowym oraz nad ryzykiem operacyjnym, w szczególności odpowiada za wdrożenie strategii i realizację polityk zarządzania ryzykiem w Banku. Odpowiedzialność za nadzór nad ryzykiem inwestycyjnym ponosi Dyrektor Banku ds. Bankowości Inwestycyjnej, Członek Zarządu. Dyrektor Banku ds. Operacji i Informatyki, Członek Zarządu, odpowiada za ryzyko procesów biznesowych. Ponadto, ryzyko personelu nadzorowane jest przez Dyrektora Banku ds. Zarządzania Kadrami.

Komitet Ryzyka BRE Banku SA stanowi formę działania Zarządu Banku w zakresie kontroli i zarządzania ryzykiem finansowym, kredytowym i operacyjnym, w tym koordynacji działań poszczególnych jednostek organizacyjnych Banku zaangażowanych w procesy kontroli i zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. W skład Komitetu Ryzyka wchodzi czterech Członków Zarządu Banku, w tym, jako Przewodniczący Komitetu, Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem, Dyrektorzy jednostek monitorujących i kontrolujących ryzyko, Dyrektorzy jednostek, w których odbywa się operacyjnie zarządzanie ryzykiem, oraz Dyrektorzy Departamentu Controllingu i Informacji Zarządczej, Departamentu Strategii i Departamentu Audytu Wewnętrznego. Do kompetencji Komitetu Ryzyka należą: ustalanie zasad kontroli ryzyka finansowego i operacyjnego, ustalanie limitów ryzyka, akceptacja metodologii wyznaczania kapitału regulacyjnego i ekonomicznego, akceptacja metodologii pomiaru ryzyka finansowego i form jego sprawozdawczości, ustalania zasad podziału operacji Banku na portfel handlowy i bankowy, ustalanie struktury i minimalnej wielkości rezerw płynnościowych Banku, podejmowanie decyzji w sprawie neutralizacji sytuacji awaryjnej związanej z zagrożeniem utraty płynności. Ponadto, Komitet Ryzyka dokonuje regularnych przeglądów ekspozycji Banku na ryzyko rynkowe, ryzyko stopy procentowej księgi bankowej, ryzyko płynności, ryzyko kredytowe w ujęciu portfelowym oraz ryzyko operacyjne, ocenia sytuację w zakresie adekwatności kapitałowej Banku i poziomu wymogów kapitałowych, strat operacyjnych i profilu ryzyka operacyjnego Banku, przestrzegania limitów ustalonych przez Komitet oraz wprowadzonych regulacyjnie przez instytucje nadzorcze, przestrzegania limitów rozliczeniowych i limitów przed-rozliczeniowych, wyników finansowych

jednostek front-office, zgodności cenowej zawieranych transakcji z sytuacją rynkową w chwili zawarcia transakcji. Posiedzenia Komitetu odbywają się co najmniej raz w miesiącu.

Komitet Kredytowy Zarządu Banku jest złożony z członków Zarządu, doradcy Zarządu oraz dyrektorów: Departamentu Kredytów Korporacyjnych, Departamentu Administrowania Kredytami (oba posiadający prawo głosu), Departamentu Transakcji Handlowych (bez prawa głosu). Komitet jest odpowiedzialny za decyzje kredytowe dotyczące: zaangażowania przekraczającego 50 milionów zł, konwersji długu na akcje i obligacje, itd.; decyzje dotyczące zamiany własności na dłużni, ustanawiania i rozwiązywania rezerw celowych, odpisów (odnośnie odsetek, prowizji, itd.) dla kwot powyżej 100 tysięcy zł i inne decyzje przekraczające kompetencje niższych organów decyzyjnych. Komitet spotyka się co tydzień.

Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem nadzoruje Pion Ryzyka, w którego skład wchodzi jednostki Banku przedstawione w dolnej części poniższego schematu.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym jest zintegrowanym i ciągłym procesem operacyjnym zarówno na poziomie transakcyjnym jak i portfelowym. Proces ten jest przeprowadzany w ramach departamentów kredytowych odpowiedzialnych za ściśle zdefiniowane obszary komplementarnych. Misją Departamentu Kredytów Korporacyjnych ('DKK') jest przede wszystkim wdrożenie bankowej polityki kredytowej oraz kontrola i zarządzanie ryzykiem kredytowym Banku i jednostek zależnych Grupy BRE Banku w ramach Bankowości Korporacyjnej. Kluczowymi funkcjami DKK są: analiza i zarządzanie ryzykiem kredytowym Banku, jednostek zależnych Grupy BRE Banku (z wyłączeniem kredytów detalicznych), monitorowanie struktury zaangażowania portfela ryzyka, analizowanie i zarządzanie ryzykiem kredytowym dla kraju i kontrola limitów krajowych, kontrolowanie limitów w odniesieniu do klienta (dla klientów niefinansowych, banków i międzynarodowych instytucji finansowych), wyznaczanie ratingu klienta i ratingu EL (expected loss). Misją Departamentu Administrowania Kredytami ('DAK') jest administrowanie ryzykiem kredytowym w ramach bankowości korporacyjnej i prywatnej. W szczególności DAK administruje rezerwami na ryzyko kredytowe oraz monitoruje ryzyko koncentracji dużych zaangażowań. Misją Departamentu Kredytów Detalicznych jest zarządzanie ryzykiem kredytowym w ramach bankowości detalicznej i ryzykiem kredytowym w odniesieniu do zadłużenia klientów bankowości prywatnej. Głównymi funkcjami zarządzania ryzykiem kredytowym departamentu jest administrowanie i wyliczanie wielkości kredytów dla klientów bankowości detalicznej i prywatnej, monitorowanie i egzekwowanie należności kredytowych, ustalanie poziomu rezerw celowych dla bankowości detalicznej, rozwój i implementacja scoringowego systemu oceny ryzyka oraz systemu podejmowania decyzji. Wszystkie trzy departamenty współpracują ściśle w wyznaczonych obszarach. Ostatecznie ryzyko kredytowe na poziomie portfela jest monitorowane i raportowane przez Departament Ryzyka Finansowego ('DRF').

Kontrola ryzyka rynkowego jest realizowana w Departamencie Ryzyka Finansowego (DRF) oraz w Biurze Kontroli Operacji Finansowych (BKF). W tym zakresie DRF odpowiada za rozwój metod pomiaru ryzyka rynkowego i tworzenie modeli wyceny instrumentów finansowych, pomiar ekspozycji na ryzyko rynkowe portfeli jednostek front-office za pomocą wartości zagrożonej (tzw. VaR) oraz wartości testów warunków skrajnych. DRF monitoruje i kontroluje wykorzystanie limitów dla tych miar ustanowionych przez Komitet Ryzyka oraz zapewnia bieżące i okresowe raportowanie ekspozycji na ryzyko rynkowe dla jednostek front-office oraz odpowiednich Komitetów i bezpośrednio dla Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem. Ponadto DRF monitoruje poziom ryzyka rynkowego w spółkach Grupy BRE Banku.

BKF zajmuje się ustalaniem wyniku finansowego na transakcjach dokonywanych przez front-office oraz dostarczaniem codziennych informacji dotyczących wycen instrumentów finansowych do pionu finansów. Biuro również administruje systemami informatycznymi wykorzystywanymi przez front-office i w tym zakresie do jego kompetencji należy m.in. ustalanie praw dla użytkowników oraz zasilanie tych systemów w dane rynkowe. Do kompetencji BKF należy również kontrola wykonywania transakcji w ramach przyznaných limitów kredytowych (obejmujących limity na ryzyko przedrozliczeniowe, rozliczeniowe oraz limity na ryzyko emitenta i ryzyko kraju) na

działalność handlową i eskalacja przekroczeń. Ponadto BKF weryfikuje czy transakcje zawierane przez front-office są wykonane po cenach rynkowych obowiązujących w momencie zawarcia transakcji.

Zarządzanie ryzykiem płynności ma na celu zapewnienie i utrzymywanie zdolności Banku do wywiązywania się zarówno z bieżących, jak i przyszłych zobowiązań, z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności. Za zarządzanie płynnością Banku odpowiedzialny jest Departament Skarbu. Departament Ryzyka Finansowego odpowiada za kontrolę i bieżące monitorowanie ryzyka płynności finansowej Banku na poziomie strategicznym i raportuje do Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem oraz Komitetu Ryzyka BRE Banku. Departament Ryzyka Finansowego monitoruje płynność finansową w trybie dziennym, wykorzystując metody oparte o analizę przepływów pieniężnych. Pomiar ryzyka płynności bazuje na modelu wewnętrznym, który został zbudowany na podstawie analiz specyfiki Banku, zmienności bazy depozytowej, koncentracji finansowania oraz planowanego rozwoju poszczególnych portfeli. Codziennemu monitorowaniu poddawane są min. wartość niedopasowania w określonych przedziałach czasowych (luka), poziom rezerw płynnościowych Banku oraz stopień wykorzystania wewnętrznych limitów płynnościowych. Bank ocenia na bieżąco sytuację płynnościową oraz prawdopodobieństwo jej pogorszenia, stosując metody scenariuszowe w tym scenariusze typu *stress test*. Bank posiada procedurę awaryjną (LCP) na wypadek zagrożenia utraty płynności. Definiuje ona organizację systemu wczesnego ostrzegania, odpowiedzialność osób i Komitetów w odniesieniu do całości procesu postępowania awaryjnego oraz na poszczególnych jego etapach.

Funkcja kontroli i monitorowania ryzyka operacyjnego realizowana jest w BRE Banku oraz na poziomie skonsolidowanym w Grupie BRE Banku przez Departament Ryzyka Finansowego. W celu kontroli ryzyka operacyjnego BRE Bank zbiera dane o zdarzeniach i stratach operacyjnych (baza danych strat operacyjnych), przeprowadza regularnie samoocenę ryzyka operacyjnego w jednostkach organizacyjnych, zbiera i monitoruje kluczowe wskaźniki ryzyka, a także tworzy i analizuje scenariusze ryzyka operacyjnego w celu identyfikacji zdarzeń, które potencjalnie mogą spowodować bardzo duże straty operacyjne. Jednocześnie utrzymywana jest komunikacja z wszystkimi obszarami działania Banku (zarówno obszarami biznesowymi, jak również wsparcia) w celu podjęcia działań zapobiegawczych w momencie zasygnalizowania przez systemy kontroli ryzyka krytycznych zdarzeń w jakimkolwiek obszarze działania. Wyniki kontroli i monitorowania ryzyka operacyjnego są regularnie raportowane do Zarządu Banku, do Komitetu Ryzyka BRE Banku oraz do Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem. W ramach sprawowania kontroli ryzyka operacyjnego Departament Ryzyka Finansowego blisko współpracuje z innymi jednostkami i projektami realizowanymi w Banku i odnoszącymi się do ryzyka operacyjnego, w szczególności wymienić tutaj można współpracę z Biurem Monitoringu Zgodności, Departamentem Audytu Wewnętrznego, projektem Zapewnienia Ciągłości Działania (BCP).

Zwiększony zakres funkcji kontroli ryzyka kredytowego na poziomie Grupy jest realizowany przez specjalnie utworzone w tym celu Biuro w Departamencie Kredytów Korporacyjnych. Głównymi zadaniami Biura są: zabezpieczanie przed ryzykiem kredytowym związanym z nowymi ekspozycjami Spółek oraz uczestnictwo w komitetach ryzyka kredytowego, monitorowanie ryzyka kredytowego największych zaangażowań, analiza jakości portfela kredytowego, uczestnictwo w projektach rozwoju i modyfikacji strategii, polityk oraz zasad zarządzania ryzykiem stosowanych przez Spółki, nadzór nad planowaniem oraz sposobem zawiązywania i rozwiązywania rezerw, ponadto audyt największych zaangażowań w odniesieniu do wszystkich zobowiązań Grupy (konsolidacja zobowiązań).

Istotną rolę w procesie zarządzania ryzykiem w Banku odgrywa dobrze zorganizowany system raportowania. Z jednej strony, Dyrektorzy jednostek organizacyjnych Banku, w których odbywa się operacyjnie zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka, raportują bezpośrednio i na bieżąco do Członków Zarządu nadzorujących te jednostki. Z drugiej strony jednostki Pionu Ryzyka kontrolujące i monitorujące ryzyko, przekazują niezależne raporty odnośnie ryzyka Dyrektorom jednostek Banku, w których odbywa się operacyjnie zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka, oraz Dyrektorowi Banku ds. Zarządzania Ryzykiem i odpowiednim Komitetom Zarządu Banku. Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem regularnie przedstawia Komisji ds. Ryzyka Rady Nadzorczej oraz Zarządowi Banku raporty na temat nadzorowanych rodzajów ryzyka. Ponadto, powyższe organy otrzymują regularnie raporty informujące o całościowym profilu ryzyka Banku. W szczególności, kwartalny raport dotyczący ryzyka, przeznaczony na potrzeby Komisji ds. Ryzyka Rady Nadzorczej, opracowywany przez jednostki Pionu Ryzyka, przedstawia całościowe syntetyczne ujęcie profilu ryzyka Banku. Ponadto, każde zdarzenie mające znaczący wpływ na profil ryzyka Banku jest doraźnie i bezzwłocznie raportowane na adekwatnym, do skali zaistniałej sytuacji, poziomie zarządzania ryzykiem.

Komitet ds. Zarządzania Kapitałem pod przewodnictwem Dyrektora Banku ds. Finansów (Członka Zarządu), jest ciałem kolegialnym pełniącym m.in. funkcję doradczą wobec Zarządu Banku w zakresie zarządzania kapitałem. W skład Komitetu wchodzi głównie Dyrektorzy departamentów z Pionu Finansów, Ryzyka, Bankowości Inwestycyjnej, Korporacyjnej i Detalicznej. Komitet w szczególności rekomenduje Zarządowi działania w zakresie zarządzania kapitałem, w tym Politykę Zarządzania Kapitałem Banku, działania dotyczące utrzymywania przez Bank i Grupę bezpiecznego poziomu i optymalnej struktury kapitałów, działania dotyczące zwiększania efektywności wykorzystania kapitałów, projekty procedur wewnętrznych Banku dotyczące procesów planowania i zarządzania kapitałowego.

Ponadto Komitet realizuje funkcje w zakresie monitorowania i kształtowania struktury, poziomu kapitałów w celu optymalnej alokacji kapitału przy uwzględnieniu wewnętrznej strategii Banku odnośnie poziomu współczynnika wypłacalności i wypracowania optymalnego zwrotu na kapitale. Dodatkowo Komitet uczestniczy w procesie identyfikacji i weryfikacji istotności ryzyk. Komitet posiada uprawnienia do podejmowania decyzji w zakresie:

- 1) ustalania zasad zarządzania kapitałem regulacyjnym i wewnętrznym,
- 2) akceptacji procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego,
- 3) ustalania zasad szacowania i alokacji kapitału na poszczególne obszary działalności biznesowej Banku w zależności od faktycznie podejmowanego poziomu ryzyka,
- 4) określenia zasad ustalania marż minimalnych w odniesieniu do zaangażowanego kapitału i ponoszonego ryzyka,
- 5) wprowadzenia mierników kapitałowych,
- 6) limitów wykorzystywania kapitału na poszczególne obszary działalności biznesowej Banku i jednostki organizacyjne Banku.

Ponadto Komitet posiada uprawnienia do akceptacji działań mających na celu optymalizację wykorzystania kapitału, oraz strategii kapitałowej Banku, a w szczególności długoterminowych celów kapitałowych Banku w zakresie adekwatności kapitałowej oraz preferowanej struktury kapitału.

W Banku działa Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO).

Komitet ALCO zajmuje się następującymi obszarami:

- 1) płynność,
- 2) finansowanie,
- 3) kapitał i współczynniki kapitałowe,
- 4) kształtowanie się aktywów ważonych ryzykiem,
- 5) stosowanie systemu cen transferowych i odpowiedniego systemu rozliczeń wewnętrznych

Do jego zadań należą:

- 1) analizy i przewidywania dotyczące rozwoju elementów wymienionych powyżej,
- 2) określanie wartości przedziałów dla poszczególnych celów,
- 3) podejmowanie decyzji o zastosowaniu środków dla osiągnięcia tych celów,
- 4) analizy testów warunków skrajnych (stress – testy)

W skład Komitetu wchodzi:

- 1) Przewodniczący Komitetu - Dyrektor Banku ds. Bankowości Inwestycyjnej,
- 2) Wiceprzewodniczący Komitetu - Dyrektor Banku ds. Finansów,
- 3) Członkowie Komitetu:
Dyrektor Generalny Banku,
Dyrektor Departamentu Skarbu,
Dyrektor Departamentu Rachunkowości,
Dyrektor Departamentu Controllingu Strategicznego,
Przedstawiciel Departamentu Controllingu i Informacji Zarządczej.

Przewodniczący Komitetu może zapraszać na posiedzenia innych pracowników Banku lub spółek Grupy BRE Banku, gdy uzna, iż ich obecność jest uzasadniona zakresem tematycznym poruszanych zagadnień.

Komitet odbywa stałe posiedzenia raz w miesiącu. W uzasadnionych przypadkach Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący Komitetu, może zwołać z własnej inicjatywy lub na wniosek jednego z członków Komitetu, posiedzenie nadzwyczajne.

Kompetencje przy zatwierdzaniu decyzji kredytowych

Bank aktywnie zarządza ryzykiem kredytowym zmierzając do optymalizacji jego poziomu. W tym celu w całej strukturze Banku stosuje się jednolite zasady zarządzania ryzykiem kredytowym. Do głównych zasad należą: oddzielenie funkcji oceny ryzyka kredytowego od funkcji biznesowych, ustalanie limitów zaangażowania, monitorowanie ryzyka koncentracji dużych zaangażowań oraz monitorowanie ryzyka koncentracji w innych istotnych wymiarach. Oddzielenie funkcji oceny ryzyka kredytowego od funkcji biznesowych funkcjonuje w Banku na wszystkich szczeblach do poziomu Zarządu włącznie. Administrowanie zaangażowaniami niosącymi ryzyko kredytowe po udzieleniu produktu jest także realizowane w Pionie Ryzyka, w całkowitej niezależności od Pionu Sprzedaży. Ustalanie limitów zaangażowania dotyczy poszczególnych klientów oraz grup podmiotów powiązanych, branż i krajów itp. Monitorowanie ryzyka koncentracji dużych zaangażowań polega na limitowaniu, obserwacji i rezerwacji przez jednostki oferujące produkty obciążone ryzykiem planowanych przyszłych ekspozycji w korespondencji z prawnymi limitami wynikającymi z Ustawy „Prawo Bankowe”.

W Pionie Bankowości Korporacyjnej funkcjonuje system podejmowania decyzji kredytowych. Decyzje w sprawach produktów obciążonych ryzykiem kredytowym podejmowane są przez organy decyzyjne, których skład, zadania i

zasady działania są jednolite dla wszystkich szczebli, różnią się jedynie swoimi uprawnieniami. Kompetencje organów decyzyjnych są ustalane na podstawie kwoty dopuszczalnego łącznego zaangażowania Banku na Klienta lub grupę klientów powiązanych oraz ratingu zaangażowania na Klienta lub grupę klientów powiązanych, ustalanego zgodnie z wewnętrzną regulacją Banku. Różnicowanie ratingu oparte jest o prawdopodobieństwo utraty przez klienta zdolności spłaty jego zobowiązań. Każda decyzja kredytowa poprzedzona jest oceną ryzyka wykonaną przez doświadczonego analityka. Zasadniczym celem takiej analizy jest określenie tzw. EL-ratingu, czyli jakości klienta mierzonej ewentualną spodziewaną stratą wynikającą z zaangażowania Banku w finansowanie jego działalności. W zależności od wielkości zaangażowania Banku na klienta oraz jego ratingu decyzje podejmowane są przez właściwe komitety kredytowe.

Proces decyzyjny przy klientach bankowości prywatnej jest analogiczny, jak w korporacjach, tzn. organy decyzyjne (komitety kredytowe) podejmują decyzje w ramach przyznanych uprawnień, a na wyższy szczebel decyzyjny kierowane są odwołania od decyzji kredytowych. Produkty oferowane klientom bankowości prywatnej charakteryzują się elastyczną konstrukcją i każdorazowo są dostosowywane do indywidualnych potrzeb.

Innymi zasadami kieruje się Bank w ocenie ryzyka finansowania klientów detalicznych (mBank i MultiBank).

Ze względu na odmienny profil tych klientów, wielkość zaangażowania na klienta oraz głęboką standaryzację produktów oferowanych tym klientom, ocena ryzyka oraz kryteria podejmowania decyzji kredytowych różnią się od tych dotyczących klientów korporacyjnych. Proces decyzyjny jest tu w znacznym stopniu zautomatyzowany, zarówno w zakresie pozyskiwania danych o kredytobiorcy z wewnętrznych oraz zewnętrznych źródeł danych, jak i oceny ryzyka wykonywanej przy użyciu technik scoringowych i segmentacyjnych. Niewielki obszar uznaniowości dotyczy jedynie czynności polegających głównie na weryfikacji dokumentacji kredytowej. Czynności te wykonywane są przez komórki operacyjne umiejscowione w Pionie Ryzyka. W odniesieniu do klientów mBanku i MultiBanku wszelkie sytuacje odbiegające od standardu kierowane są na wyższy szczebel decyzyjny.

Szczególnie istotnym obszarem detalicznej działalności kredytowej Banku jest kredytowanie nieruchomości z zabezpieczeniem hipotecznym. Bank dąży do minimalizowania ryzyka zaniechania spłaty poprzez bardzo konserwatywne podejście do oceny zdolności kredytowej oraz preferencje dla klientów posiadających pozytywną historię kredytową. W odniesieniu do pozostałych produktów kredytowych oferowanych klientom mBanku i MultiBanku, Bank rygorystycznie przestrzega zasady nieudzielania kredytów niezabezpieczonych, takich jak limity w rachunku, karty kredytowe, pożyczki gotówkowe dla nowych klientów, nieposiadających wykształconej relacji z Bankiem lub pozytywnej historii kredytowej w systemie bankowym. Zasada ta skutecznie limituje zarówno ryzyko kredytowe jak i operacyjne.

Nowa Umowa Kapitałowa

Bank zakończył sukcesem strategiczny projekt wdrożenia zasad Nowej Umowy Kapitałowej (Basel II). Efektem zrealizowanych prac projektowych jest zarówno gotowość do realizacji regulacyjnych wymagań raportowych (Filar III NUK, raporty COREP), jak również przygotowanie Banku w zakresie procesów biznesowych, kontroli ryzyka i zarządzania kapitałem do nowych uwarunkowań wynikających z wejścia w życie Uchwał KNB przenoszących do regulacji krajowych postanowienia Dyrektyw UE dot. Basel II.

W 2008 roku będą kontynuowane prace projektowe mające na celu przygotowanie Banku do wdrożenia metod zawansowanych Basel II opartych o rating wewnętrzny Banku w zakresie ryzyka kredytowego i podejście AMA (Advanced Measurement Approach) w zakresie ryzyka operacyjnego.

Projekt Basel II w BRE Banku jest elementem składowym projektu Basel II w Grupie Commerzbanku. Członkiem Komitetu Sterującego projektu Basel II w BRE Banku jest dyrektor projektu Basel II w Grupie Commerzbanku.

Ścisła współpraca z Commerzbankiem znajduje swój wyraz nie tylko w kwestiach koordynacji prac projektowych, ale także w zakresie przepływu know-how wykorzystywanego przy realizacji projektu.

Efekty współpracy z akcjonariuszem strategicznym w ramach projektu Basel II są widoczne między innymi w zakresie wdrażania nowych, bardzo efektywnych systemów ratingowych i scoringowych, które są nie tylko zawansowane pod względem metodologicznym, ale także usprawniają działania biznesowe Banku. Podkreślenia wymaga fakt, iż wdrażane rozwiązania dobrze odzwierciedlają i uwzględniają specyfikę polskiego rynku.

W 2007 roku Bank opublikował dokument „Polityka informacyjna BRE Banku” regulujący zasady i sposób ujawniania informacji dotyczących wymogów kapitałowych zgodnie z wymogami uchwały nr 6/2007 KNB z dnia 13 marca 2007 roku w sprawie szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu.

3.1 Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych

Ze swojej natury działalność Grupy skupia się przede wszystkim na wykorzystywaniu instrumentów finansowych, w tym instrumentów pochodnych. Grupa przyjmuje depozyty klientów zarówno o stałym, jak i zmiennym

oprocentowaniu, na różne okresy, oraz stara się wypracować wyższe niż przeciętne marże procentowe, lokując przyjęte środki w aktywa wysokiej jakości. Grupa stara się powiększać marże procentowe, gromadząc środki krótkoterminowe i pożyczając je na dłuższe okresy przy wyższym oprocentowaniu, zachowując przy tym wystarczający poziom płynności, aby móc regulować wszystkie pojawiające się zobowiązania.

Grupa stara się także poprawić swoje wyniki dzięki uzyskiwaniu wyższych niż przeciętne marż, po pomniejszeniu o rezerwy, poprzez pożyczanie środków klientom korporacyjnym i indywidualnym o różnej zdolności kredytowej. Zaangażowanie tego rodzaju obejmuje nie tylko kredyty i pożyczki wykazywane w bilansie, ale także gwarancje i inne zobowiązania pozabilansowe, takie jak akredytywy, gwarancje należytego wykonania i inne.

Grupa prowadzi również obrót instrumentami finansowymi notowanymi na giełdzie oraz dostępnymi na rynkach pozagiełdowych, w tym instrumentami pochodnymi, w celu wykorzystania krótkoterminowych zmian sytuacji na rynku instrumentów kapitałowych, obligacji, walut i stóp procentowych. Zarząd ustala limity poziomu zaangażowania w stosunku do pozycji rynkowych overnight i intra-day.

Rachunkowość zabezpieczeń

W prezentowanych w sprawozdaniu finansowym okresach sprawozdawczych Grupa nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń.

3.2 Ryzyko kredytowe

Grupa narażona jest na ryzyko kredytowe, czyli ryzyko, że kontrahent nie będzie mógł spłacić całości zobowiązania wobec Grupy w terminie. Na dzień bilansowy tworzone są rezerwy na poniesione straty. Ze względu na wysoką koncentrację portfela ryzyka, zmiany w gospodarce lub kondycji sektora gospodarki, który ma znaczny udział w portfelu Grupy, mogą powodować dodatkowe ryzyko, na które na dzień bilansowy nie utworzono rezerwy. W związku z tym kierownictwo dokładnie monitoruje klientów i grupy klientów, na których ekspozycja Banku jest znacząca.

Grupa zarządza poziomem ryzyka kredytowego, jakie podejmuje, ustalając limity akceptowanego ryzyka w odniesieniu do jednego kredytobiorcy lub grupy kredytobiorców powiązanych oraz poprzez strukturę sublimitów. Sublimity pozwalają z jednej strony dopasować funkcjonalnie limit do potrzeb klientów, z drugiej strony kontrolować poprawność wykorzystania postawionych do dyspozycji klienta środków. Zarządzanie ryzykiem uwzględnia także ustalanie limitów w odniesieniu do koncentracji terytorialnej i branżowej. Ryzyko kredytowe monitorowane jest na bieżąco, na podstawie wpływających dokumentów finansowych klientów oraz na podstawie obserwacji wszelkich trendów, sygnałów i prognoz gospodarczych. Dodatkowo Grupa dysponuje dostępem do baz zewnętrznych oraz serwisów informacyjnych, zbierających dane gospodarcze w wielu przekrojach.

3.2.1 Zabezpieczenia

Instrumenty pochodne

Grupa sprawuje ścisłą kontrolę nad otwartymi pozycjami pochodnymi netto, tzn. różnicą pomiędzy kontraktami kupna i sprzedaży, zarówno pod względem kwoty, jak i okresu obowiązywania. W dowolnym momencie kwota podlegająca ryzyku kredytowemu ogranicza się do bieżącej wartości godziwej instrumentów, których wycena jest dodatnia (tzn. aktywów), co, w odniesieniu do instrumentów pochodnych, stanowi jedynie niewielki ułamek wartości umowy lub wartości nominalnych wykorzystywanych do wyrażania wolumenu istniejących instrumentów. Poziomem ekspozycji na to ryzyko kredytowe zarządza się w ramach ogólnych limitów kredytowych dla klientów, łącznie z potencjalną ekspozycją na ryzyko wynikające ze zmian na rynku. W przypadku wzrostu wartości ekspozycji (wzrost wyceny korzystnej dla Banku lub teoretycznie wzrost wag ryzyka do kalkulacji potencjalnej straty) z tytułu transakcji pochodnych lub w przypadku przekroczenia kwoty limitu, klient jest wzywany do złożenia (lub uzupełnienia) zabezpieczenia. Zwykle nie uzyskuje się zabezpieczeń w odniesieniu do ryzyka kredytowego związanego z tymi instrumentami, z wyjątkiem sytuacji, gdy Grupa wymaga od kontrahentów depozytów zabezpieczających.

Specjalne porozumienia ramowe

Grupa dodatkowo ogranicza ryzyko strat kredytowych zawierając specjalne porozumienia ramowe z kontrahentami, z którymi zawiera transakcje o znacznym wolumenie. Specjalne porozumienia ramowe z zasady nie powodują kompensaty aktywów i zobowiązań bilansowych, ponieważ transakcje zazwyczaj rozlicza się w kwotach brutto. Ryzyko kredytowe związane z korzystnymi umowami jest jednak zmniejszane poprzez specjalne porozumienie ramowe, ponieważ w przypadku naruszenia warunków umowy wszystkie rozliczenia z kontrahentem są wypowiedane i realizowane w kwotach netto. Całkowita ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe z tytułu instrumentów pochodnych objętych specjalnymi porozumieniami ramowymi może w krótkim czasie ulec znacznym zmianom, ponieważ ma na nie wpływ każda transakcja objęta porozumieniem.

Zobowiązania pozabilansowe o charakterze kredytowym

Głównym celem tych instrumentów jest zapewnienie dostępności środków dla klientów zgodnie z zapotrzebowaniem. Gwarancje i akredytywy "standby", stanowiące nieodwołalne zapewnienia, że Grupa spłaci zobowiązania klienta wobec osób trzecich, jeżeli klient nie będzie w stanie ich spłacić, są związane z takim samym ryzykiem jak kredyty. Akredytywy dokumentowe i akredytywy typu listu kredytowego (CLC), które są pisemnymi zobowiązaniami Grupy wydanymi na rzecz klienta, upoważniającymi osoby trzecie do wypisywania czeków na Grupę do ustalonej kwoty na określonych warunkach, są zabezpieczone na dostawach towarów, których dotyczą, przez co związane są z mniejszym ryzykiem niż bezpośredni kredyt.

Zobowiązania pozabilansowe o charakterze kredytowym dotyczą niewykorzystanej części udzielonych kredytów, gwarancji i akredytyw. Jeżeli chodzi o ryzyko kredytowe z tytułu zobowiązań do udzielenia kredytu, Grupa jest potencjalnie narażona na straty w wysokości równej całej kwocie niewykorzystanych zobowiązań do udzielenia kredytów. Prawdopodobna wysokość straty jest jednak niższa od całej kwoty niewykorzystanych zobowiązań do udzielenia kredytów, ponieważ większość z tych zobowiązań uzależniona jest od spełnienia przez klientów określonych standardów kredytowych. Grupa monitoruje okresy obowiązywania zobowiązań do udzielenia kredytów, ponieważ w przypadku dłuższych okresów ryzyko kredytowe jest zazwyczaj większe.

Zabezpieczenia na papierach wartościowych wynikające z transakcji *buy sell back*

Bank przyjmuje zabezpieczenia w postaci papierów wartościowych z tytułu zawartych transakcji *buy sell back*. W zależności od umowy zabezpieczenie to może być sprzedane lub ponownie zastawione. Łączna wartość rynkowa zabezpieczeń, które mogą być sprzedane lub ponownie zastawione także w przypadku braku defaultu klienta, na dzień 31 grudnia 2007 r. wynosiła 1 183 586 tys. zł (164 694 tys. zł na 31 grudnia 2006 r.).

Zabezpieczenia akceptowane przez BRE Bank

Bank, podejmując decyzję o udzieleniu produktu niosącego ryzyko kredytowe, dąży do uzyskania adekwatnego do podejmowanego ryzyka zabezpieczenia o jak najwyższej jakości. Jakość zaproponowanych zabezpieczeń rzeczowych ocenia się według ich płynności i wartości rynkowej, natomiast zabezpieczeń osobistych według sytuacji finansowej zabezpieczającego. Ponadto w ocenie jakości zabezpieczenia istotne znaczenie ma jego wpływ na utratę wartości portfela kredytowego. Jakość akceptowanych zabezpieczeń jest skorelowana z kwotą produktu obciążonego ryzykiem kredytowym oraz z poziomem ryzyka związanego z udzieleniem danego produktu.

Do najczęściej stosowanych przez Bank form zabezpieczeń należą:

- a) kaucja pieniężna,
- b) depozyt gwarancyjny lub blokada pieniężna w BRE Banku SA,
- c) przelew wierzytelności (cesja praw),
- d) hipoteka na nieruchomościach,
- e) zastaw rejestrowy,
- f) przewłaszczenie na zabezpieczenie,
- g) weksle - w tym weksle gwarancyjne *in blanco* z deklaracją wekslową,
- h) list patronacki wystawiony przez firmę, której wiarygodność i rzetelność znana jest na międzynarodowych rynkach finansowych.

W przypadku zabezpieczeń typu osobistego (np. poręczenie, gwarancja) dokonywana jest ocena kondycji i wiarygodności podmiotu wystawiającego takie zabezpieczenie do dyspozycji Banku.

W przypadku zabezpieczeń rzeczowych stosuje się następujące zasady oceny ich wartości:

Wartość środków trwałych ustanowionych jako zabezpieczenia ustalana jest na podstawie operatu szacunkowego, sporządzonego przez uprawnionego rzeczoznawcę. Przedłożony w Banku operat jest weryfikowany przez zespół specjalistów usytuowany w Departamencie Kredytów Korporacyjnych, który sprawdza poprawność przyjęcia wartości rynkowej oraz ocenia płynność zabezpieczenia z punktu widzenia Banku. W procesie weryfikacji brane są pod uwagę następujące czynniki:

- a) dla zabezpieczeń na nieruchomościach:
 - rodzaj nieruchomości (przemysłowa, mieszkalna, komercyjna),
 - status prawny,
 - przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
 - charakterystyka techniczna budynków i budowli,
 - charakterystyka gruntu,
 - sytuacja na lokalnym rynku,
 - inne czynniki cenotwórcze,
- b) dla zabezpieczeń na maszynach i urządzeniach:
 - ogólne przeznaczenie i funkcja w procesie technologicznym/możliwości alternatywnego wykorzystania,
 - charakterystyka techniczna i parametry,
 - warunki eksploatacji i utrzymania,

- dostępność podobnych maszyn i urządzeń,
 - aktualna sytuacja rynkowa,
 - prognozowane trendy zapotrzebowania na określone maszyny w powiązaniu z sytuacją w sektorach przemysłowych stosujących te maszyny,
- c) dla zabezpieczeń ustanowionych na zapasach:
- wymagania formalno-prawne dotyczące określonych produktów (np. certyfikat bezpieczeństwa "CE" dla sprzętu elektrycznego, dopuszczenie UDT dla urządzeń pracujących pod ciśnieniem itd.),
 - możliwości sprzedaży,
 - wymagane warunki magazynowania (np. dla materiałów papierowych, wrażliwych na wilgoć, materiałów precyzyjnych wrażliwych na zapylenie itp.),
 - ochrona i ubezpieczenia zarówno obiektu magazynowego jak i przechowywanych w nim towarów.

Zabezpieczenia akceptowane przez Spółki Grupy BRE Banku

Spółki grupy BRE Banku SA akceptują różne formy prawnych zabezpieczeń produktów obarczonych ryzykiem kredytowym. Ich katalog uzależniony jest od specyfiki prowadzonej działalności i oferowanych produktów. Rolę uniwersalnego zabezpieczenia, usprawniającego ewentualne dochodzenie należności, pełni weksel in blanco.

BRE Bank Hipoteczny jako podstawowe zabezpieczenie stosuje hipotekę na finansowanej nieruchomości. Dodatkowymi zabezpieczeniami mogą być poręczenia wekslowe lub cywilne właścicieli spółki kredytobiorcy, bądź zastaw na akcjach lub udziałach w spółce kredytobiorcy. Na okres niezbędny do skutecznego ustanowienia zabezpieczenia może zostać przyjęte ubezpieczenie kredytu w zaakceptowanym przez bank zakładzie ubezpieczeniowym.

BRE Leasing stosuje katalog zabezpieczeń najbardziej zbliżony do BRE Banku. Akceptuje zarówno standardowe zabezpieczenia osobiste – poręczenia wekslowe i wg prawa cywilnego, listy patronackie, gwarancje, jak i rzeczowe – hipoteki zwykłe i kaucyjne, zastawy rejestrowe, przewłaszczenia na zabezpieczenie, przelewy wierzytelności, cesje należności i praw z polisy oraz kaucje. Ponadto często przyjmowanym zabezpieczeniem jest warunkowe przejęcie długu – przy tym zabezpieczeniu możliwe jest przyjęcie oceny ryzyka związanego z warunkowo-korzystającym. BRE Leasing przyjmuje również oświadczenia o dobrowolnym poddaniu się egzekucji.

Spółki faktoringowe akceptują jedynie formy zabezpieczeń o dużej płynności. Obok weksli własnych in blanco są to przede wszystkim poręczenia wekslowe właścicieli spółki klienta, cesje wierzytelności z rachunków bankowych (głównie prowadzonych przez BRE Bank), ubezpieczenia należności, cesje praw z polisy ubezpieczeniowych należności zawartych przez klientów. W przypadku prowadzenia obsługi kilku spółek wchodzących w skład jednej grupy kapitałowej, zwyczajowym zabezpieczeniem jest pełnomocnictwo do krzyżowego zarachowania środków z umów zawartych z poszczególnymi spółkami.

3.2.2 Opis systemu ratingowego

System ratingowy BRE Banku

Obecna metodologia ratingowa (RC-POL) jest dwustopniowa, oparta o:

- rating dłużnika (PD-rating) - określa prawdopodobieństwo zaniechania regulowania zobowiązań (PD – *Probability of Default*)
- rating kredytowy (EL-rating) - określa oczekiwaną stratę (EL, ang. *Expected Loss*), i bierze pod uwagę zarówno ryzyko związane z klientem (PD) jak i specyfikę transakcji (LGD, ang. *Loss Given Default* – strata na skutek zaniechania regulowania zobowiązań). EL wyrażone jest w postaci iloczynu PD*LGD. Wskaźnik EL wykorzystywany jest głównie na etapie podejmowania decyzji kredytowej.

Rating dostarcza względne miary ryzyka kredytowego zarówno w skali procentowej (PD% i EL%) jak też według umownej skali od 1,0 do 6,5 (PD-rating, EL-rating).

Kalkulacja PD oparta jest o siedem etapów, które obejmują:

1. Analizę finansową raportów rocznych - opartą na funkcji dyskryminacyjnej, w postaci regresji logistycznej zestawu 9 wskaźników finansowych, oraz odpowiadającej jej statusowi klienta *default/non-default* w horyzoncie jednego roku;
2. Analizę finansową danych śródrocznych obejmującą:
 - ocenę istotnych dla ratingu tendencji,
 - wzrost wartości PD za opóźnienia w aktualizacji danych;
3. Ocenę terminowości składania sprawozdań finansowych;
4. Ocenę ryzyk jakościowych:
 - ocena ryzyk obejmuje analizę: danych makroekonomicznych, ryzyk biznesowych, jakości zarządzania, tworzenia wartości dodanej, zasad rachunkowości i innych czynników;

5. Wskaźniki ostrzegawcze:

- 29 wskaźników ostrzegawczych:
 - 14 wskaźników ostrzegawczych wyprowadzonych z analizy finansowej lub jakościowej analizy ryzyka (odpowiedzi),
 - 15 bezpośrednich wskaźników ostrzegawczych,
- 3 kryteria powodujące obniżenie oceny pośredniej do najniższej,
- pozostałe 3 kroki wpływające na rating;

6. Stopień integracji grupy dłużnika:

- uwzględnienie PD spółki nadrzędnej,
- zróżnicowane postępowanie w zależności od PD spółki nadrzędnej;

7. Uwzględnienie dodatkowych kryteriów jakościowych (ang. *overruling*):

- możliwa jest manualna zmiana PD o jeden stopień w skali.

Rating kredytowy oparty o oczekiwaną stratę (EL) powstaje poprzez nałożenie na ocenę ryzyka klienta analizy ryzyka transakcyjnego wynikającego z wielkości zaangażowania (EAD, ang. *Exposure At Default* – ekspozycja w chwili zaniechania regulowania zobowiązań) oraz z charakteru i stopnia zabezpieczenia transakcji zawartych z danym klientem (LGD – strata na skutek zaniechania regulowania zobowiązań).

EAD jest wielkością obecnego zaangażowania bilansowego powiększonego o założony stopień wykorzystania zobowiązań pozabilansowych banku w chwili zaistnienia stanu „default”.

LGD wyrażone jako procent EAD jest funkcją możliwej do realizacji wartości zabezpieczeń rzeczowych i finansowych, zależnej od typu oraz wartości zabezpieczenia, typu transakcji oraz współczynnika odzyskania należności z innych źródeł niż zabezpieczenia (uzależnione od typu klienta).

System ratingowy generuje prawdopodobieństwo zaniechania regulowania zobowiązań dla kredytobiorców bezpośrednio w postaci PD wyrażonych w procentach na skali ciągłej. Klasy ratingowe tworzone są w oparciu o procedury dzielenia na grupy PD wyrażonego w procentach na podstawie drabinki geometrycznej.

Mapowanie wewnętrznej skali ratingowej PD do ratingów zewnętrznych

Pod-portfel	1				2				3	4				5	6	7				8	
PD rating	1,0 - 1,2	1,4	1,6	1,8	2	2,2	2,4 - 2,6	2,8	3	3,2 - 3,4	3,6	3,8	4	4,2 - 4,6	4,8	5	5,2 - 5,4	5,6 - 5,8		Brak ratingu	6,1 - 6,5
S&P	AAA	AA+	AA, AA-	A+, A	A-	BBB+	BBB	BBB-	BB+	BB	BB-	B+	B	B-	B-	CCC+	CCC do CC-			Nie dotyczy	C, D-I, D-II
	Stopień inwestycyjny									Stopień nieinwestycyjny											Default

System ratingowy jest oparty na rozwiązaniach Commerzbanku dla średnich klientów (RC-GER). Główna część metodologii została opracowana przez Departament Kontroli Ryzyka Commerzbanku, podobnie rozwiązanie IT. Mapowanie wewnętrznej skali ratingowej do ratingów zewnętrznych odbywa się na podstawie statystyki PD.

Dostosowanie do specyfiki BRE Banku było skoncentrowane głównie na:

- przekształceniu i uzgodnieniu standardów finansowych,
- kalibracji do wewnętrznych danych na temat wskaźników PD dla rynku polskiego,
- dostosowaniu metodologii ratingów opartych o PD (wpływ danych śródrocznych),
- parametryzacji korekt wartości zabezpieczeń (ocena wysokości straty w przypadku zaniechania regulowania zobowiązań przez kontrahenta (LGD)),
- opracowaniu własnych interface'ów w celu zapewnienia możliwości wymiany danych pomiędzy innymi systemami Banku.

Zasady kalkulacji wartości rezerwy portfelowej dla należności korporacyjnych w oparciu o system ratingowy

Rezerwa portfelowa tworzona jest na portfelu kredytowym klientów, którzy nie zostali zaklasyfikowani do kategorii default. Portfel podzielony jest na 8 pod-portfeli dla korporacji w oparciu o ocenę ratingową Klienta (rating), wyznaczonych poprzez agregację zbliżonych ocen skali ratingowej zgodnie z tabelą zaprezentowaną powyżej.

Pod-portfele stanowią grupy homogeniczne, mające zbliżony profil ryzyka kredytowego. Kwota rezerw jest sumą strat poniesionych w wyniku zaistnienia zdarzeń ekonomicznych, które na dzień obliczania rezerw nie zostały jeszcze zidentyfikowane przez Bank.

Prawdopodobieństwo ujawnienia się straty jest modelowane regresją logistyczną opartą na wskaźnikach finansowych i danych jakościowych. Model jest kalibrowany na wewnętrznych danych Banku obejmujących kilkuletni okres obserwacji portfela korporacyjnego. Ustalono, że 9 miesięcy to średni okres, jaki upływa między zaistnieniem negatywnego zdarzenia ekonomicznego a możliwością jego rejestracji przez Bank, jest to tzw. okres identyfikacji straty (LIP). Zatem w obliczeniach przyjęto horyzont obserwacji równy 9 miesięcy. Wielkość

poniesionej straty jest założona na poziomie aktualnego zaangażowania pomnożonego przez LGD (parametr określający stratę na skutek zaniechania regulowania zobowiązań) wyznaczonego przez model ratingowy RC-POL na etapie kalkulacji EL-ratingu.

Wszystkie Spółki Grupy BRE Banku SA, których działalność obarczona jest ryzykiem kredytowym, przed zawarciem transakcji i w trakcie jej trwania – w trybie monitoringu – przeprowadzają ocenę ryzyka opierając się przy tym o systemy ratingowe. Wykazują one różnice w zależności od charakteru prowadzonej działalności, przy czym wszystkie spółki faktoringowe używają jednolitego wspólnego rozwiązania, zaś leasing i kredyty hipoteczne udzielane są w oparciu o zindywidualizowane systemy. Cechą wspólną jest natomiast dwustopniowy charakter metodologii – w pierwszym kroku wyznaczany jest rating klienta, w drugim zaś rating transakcji/portfela. Obie powyższe oceny łącznie tworzą rating ryzyka finansowania. Badaniu poddawane są wskaźniki liczbowe i cechy natury jakościowej, których wpływ na ryzyko został uznany za największy. W zależności od charakteru prowadzonej działalności oraz ocenianego produktu, różnie rozkłada się nacisk na poszczególne klasyfikacje ryzyka (klient/transakcja).

Ratingi stosowane w Spółkach Grupy powstały w oparciu o rozwiązania przejęte z BRE Banku lub przy zastosowaniu podejścia eksperckiego.

3.2.3 Pomiar utraty wartości

Bank dokonuje pomiaru utraty wartości dla ekspozycji kredytowych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości nr 37 i 39. Narzędziem do wyliczania odpisów aktualizujących dla zaangażowań z utratą wartości udzielonych klientom korporacyjnym oraz bankom jest intranetowa aplikacja IMPAIRMENT. Proces identyfikacji klientów z utratą wartości i kalkulacji odpisów aktualizacyjnych przebiega następująco:

- określenie przy podejściu indywidualnym wystąpienia przesłanek utraty wartości a przy ich wystąpieniu klasyfikacja klienta do kategorii default,
- określenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zarówno z zabezpieczeń jak i z bieżącej działalności klienta,
- kalkulacja utraty wartości uwzględniająca przyszłą wartość szacowanych odzysków zdyskontowanych efektywną stopą procentową,
- ewidencja księgowa odpisów aktualizujących (rezerw celowych).

W przypadku braku wystąpienia przesłanek utraty wartości wobec klienta, w oparciu o prawdopodobieństwo zaniechania regulowania zobowiązań (PD – *probability of default*) wyliczana jest rezerwa na zaistniałe lecz nieujawnione straty (IBNI - *Incurred But Not Identified Losses*).

Spółki Grupy posiadają własne modele szacowania utraty wartości aktywów finansowych. Wszystkie te modele spełniają wymogi określone powyżej.

Poniższa tabela prezentuje udział procentowy pozycji bilansowych i pozabilansowych Grupy, odnoszących się do kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz pokrycia ekspozycji odpisem z tytułu utraty wartości dla każdej kategorii wewnętrznego ratingu stosowanego przez Grupę (opis modelu ratingu jest przedstawiony powyżej).

PD/Rating	31.12.2007		31.12.2006	
	Udział zaangażowania (%)	Pokrycie rezerwą (%)	Udział zaangażowania (%)	Pokrycie rezerwą (%)
1	31,89	0,01	30,69	0,01
2	12,15	0,12	9,42	0,48
3	20,15	0,28	13,77	0,21
4	17,38	0,67	23,47	0,49
5	5,32	1,54	7,28	1,14
6	0,34	2,72	0,70	0,46
7	0,25	1,79	0,29	5,07
8	6,24	0,44	7,18	0,65
pozostałe *)	4,67	1,68	4,31	0,00
kategoria default	1,61	67,18	2,89	67,93
Razem	100,00	1,48	100,00	2,41

* pozostałe dotyczą spółek, które nie stosują systemów analogicznych jak BRE Bank SA

3.2.4 Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe – przed uwzględnieniem przyjętych zabezpieczeń

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Ekspozycja na ryzyko kredytowe związana z aktywami bilansowymi:			
Weksle uprawnione do redyskonta		23 259	26 725
Należności od banków		2 089 936	2 844 124
Kredyty i pożyczki udzielone klientom:		33 682 665	23 044 694
Klienci indywidualni:		13 692 771	8 728 452
– Należności bieżące		2 184 779	1 430 606
– Kredyty terminowe, w tym:		11 507 992	7 297 846
kredyty hipoteczne i mieszkaniowe		10 597 448	6 703 565
Klienci korporacyjni:		18 978 524	13 558 643
– Należności bieżące		2 688 130	1 853 685
– Kredyty terminowe:		13 864 715	9 953 406
udzielone dużym klientom		2 934 338	2 224 323
udzielone średnim i małym klientom		10 930 377	7 729 083
– Transakcje reverse repo/ buy sell back		669 018	40 436
– Pozostałe		1 756 661	1 711 116
Klienci budżetowi		598 841	429 349
Inne należności		412 529	328 250
Aktywa handlowe			
– Papiery dłużne		3 398 911	3 503 912
Pochodne instrumenty finansowe		2 272 638	1 413 065
Papiery inwestycyjne			
– Papiery dłużne		5 997 991	2 785 486
Aktywa zastawione		3 708 158	2 702 180
Inne aktywa		880 663	594 640
Razem ekspozycja związana z aktywami bilansowymi		52 054 221	36 914 826
Ekspozycja na ryzyko kredytowe związana z pozycjami pozabilansowymi:			
Zobowiązania do udzielenia kredytów oraz pozostałe udzielone zobowiązania finansowe		14 407 045	11 309 850
Gwarancje, akcepty bankowe i akredytywy		2 520 287	2 697 823
Razem ekspozycja związana z pozycjami pozabilansowymi		16 927 332	14 007 673
Razem ekspozycje związane z aktywami bilansowymi i pozycjami pozabilansowymi		68 981 553	50 922 499

Powyższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe zgodnie ze stanem na 31 grudnia 2007 roku oraz 31 grudnia 2006 roku, bez uwzględnienia wartości zabezpieczeń i związanej z nimi poprawy sytuacji kredytowej. Zaangażowania bilansowe ujęte w tabeli zostały zaprezentowane według wartości netto.

Jak pokazano powyżej 68,58% maksymalnej ekspozycji związanej z aktywami bilansowymi pochodzi z należności od banków i klientów (31 grudnia 2006 r. 70,13%); 11,67% reprezentuje inwestycje w dłużne papiery wartościowe (31 grudnia 2006 r. 7,55%).

System zarządzania jest efektywny pod względem kontroli i utrzymywania minimalnej ekspozycji na ryzyko kredytowe Grupy, wynikające z wykazywanych kredytów i pożyczek oraz dłużnych papierów wartościowych, co przejawia się między innymi następującymi trendami i wielkościami:

- 44,04% portfela kredytów i pożyczek jest klasyfikowane na dwóch najwyższych poziomach wewnętrznego systemu oceny (31 grudnia 2006 r. 40,11%);
- 93,31% portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom nie należy do kategorii należności przeterminowanych ani z utratą wartości (31 grudnia 2006 r. 92,40%);
- poprawa jakości portfela kredytów i pożyczek skutkowałą zmniejszeniem poziomu rezerw z tytułu utraty wartości, wykazując ponad 18% spadek w 2007 roku w porównaniu z rokiem 2006;
- 81,94 % inwestycji w dłużne papiery wartościowe uzyskało przynajmniej rating kredytowy: A- (31 grudnia 2006 r.: 56,74%)

3.2.5 Kredyty i pożyczki udzielone klientom i bankom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom	31.12.2007		31.12.2006	
	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)
Nieprzeterminowane, bez utraty wartości	32 067 523	93,31	22 066 320	92,40
Przeterminowane, bez utraty wartości	1 497 468	4,36	846 202	3,54
Pozycje z rozpoznaną utratą wartości	800 377	2,33	969 254	4,06
Razem brutto	34 365 368	100,00	23 881 776	100,00
Rezerwa (na pozycje z rozpoznaną utratą wartości oraz rezerwa IBNI)	(682 703)	1,99	(837 082)	3,51
Razem netto	33 682 665	98,01	23 044 694	96,49

W poniższej tabeli przedstawiono należności od banków:

Należności od banków	31.12.2007		31.12.2006	
	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)
Nieprzeterminowane, bez utraty wartości	2 095 145	100,00	2 848 702	100,00
Przeterminowane, bez utraty wartości	-	-	-	-
Pozycje z rozpoznaną utratą wartości	-	-	-	-
Razem brutto	2 095 145	100,00	2 848 702	100,00
Rezerwa (na pozycje z rozpoznaną utratą wartości oraz rezerwa IBNI)	(5 209)	0,25	(4 578)	0,16
Razem netto	2 089 936	99,75	2 844 124	99,84

Całkowita kwota rezerw na kredyty i pożyczki z utratą wartości wynosi 687 912 tys. zł (31 grudnia 2006 r.: 841 660 tys. zł), z czego 570 243 tys. zł (31 grudnia 2006 r.: 730 096 tys. zł) reprezentuje kredyty, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości, a pozostała kwota 117 669 tys. zł reprezentuje rezerwę portfelową (31 grudnia 2006 r.: 111 564 tys. zł). Dalsze informacje dotyczące odpisów z tytułu utraty wartości należności od banków i klientów zostały przedstawione w notach 19 i 22.

W roku 2007 kwota przyznanych kredytów i pożyczek udzielonych klientom Grupy wzrosła o 44%, zarówno dzięki ekspansji na rynku kredytów detalicznych jak i korporacyjnych. W celu zminimalizowania potencjalnego wzrostu ekspozycji na ryzyko kredytowe Grupa skupiła uwagę na rynku przedsiębiorstw korporacyjnych i na klientach detalicznych zapewniających wystarczające zabezpieczenie.

Kredyty i pożyczki nieprzeterminowane, bez utraty wartości

31 grudnia 2007 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni					Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	Banki
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym: kredyty mieszkaniowe i hipoteczne	Należności bieżące	udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom	Transakcje reverse repo/ buy sell back	Pozostałe				
PD/ Rating												
1	830 083	10 667 540	10 247 208	20 583	350	100 339	-	-	15	-	11 618 910	2 026 989
2	560 089	182 790	-	471 053	420 428	1 236 998	-	-	-	-	2 871 358	1 753
3	437 680	85 514	66 760	653 210	1 200 462	3 834 188	-	-	577 571	-	6 788 625	-
4	-	-	-	876 519	732 039	3 334 698	-	298 942	4 365	-	5 246 563	484
5	-	-	-	408 769	167 611	1 039 668	-	-	6 229	-	1 622 277	-
6	-	-	-	10 635	34 477	77 794	-	-	-	-	122 906	-
7	-	-	-	10 523	2 763	61 265	-	-	-	-	74 601	-
8	193 127	260 245	33 389	128 140	178 642	455 501	669 018	-	3 883	412 529	2 301 085	-
pozostałe *)	-	-	-	3 623	34	33 241	-	1 373 108	-	-	1 410 006	65 919
kategoria default	111	1 232	135	224	-	9 625	-	-	-	-	11 192	-
Razem	2 021 090	11 197 321	10 347 492	2 583 329	2 736 806	10 183 317	669 018	1 672 050	592 063	412 529	32 067 523	2 095 145

31 grudnia 2006 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni					Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	Banki
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym: kredyty mieszkaniowe i hipoteczne	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back	Pozostałe				
PD/ Rating					udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom						
1	676 012	6 700 445	6 416 257	36 649	74	261 683	-	-	397 984	-	8 072 847	2 794 414
2	307 574	35 936	-	273 221	436 135	880 062	-	-	444	-	1 933 372	-
3	201 606	94 430	94 430	407 884	375 668	1 455 020	-	-	15 048	-	2 549 656	-
4	-	-	-	653 776	880 554	3 324 947	-	286 969	13 316	-	5 159 562	-
5	-	-	-	249 911	249 159	1 109 690	-	-	-	-	1 608 760	-
6	-	-	-	68 301	68 072	78 389	-	-	-	-	214 762	-
7	85	2 535	2 455	23 237	4 011	42 616	-	-	-	-	72 484	-
8	143 100	247 594	18 937	100 204	43 461	104 208	40 436	-	2 651	328 250	1 009 904	-
pozostałe *)	-	-	-	55	-	6 675	-	1 402 560	-	-	1 409 290	54 288
kategoria default	4	6 764	558	2 005	1 750	25 160	-	-	-	-	35 683	-
Razem	1 328 381	7 087 704	6 532 637	1 815 243	2 058 884	7 288 450	40 436	1 689 529	429 443	328 250	22 066 320	2 848 702

*) pozostałe dotyczą spółek, które nie stosują systemów ratingowych analogicznych jak BRE Bank

Kredyty i pożyczki przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości

Jako zaangażowania przeterminowane przyjmuje się sumę zaangażowań wobec klienta, dla którego przynajmniej jedna z należności jest przeterminowana o jeden lub więcej dni. Dla kredytów i pożyczek przeterminowanych krócej niż o 90 dni nie rozpoznaje się utraty wartości, chyba że inne dostępne informacje świadczą o jej wystąpieniu.

Kwoty brutto kredytów i pożyczek, które były przeterminowane, lecz dla których nie rozpoznano utraty wartości, przedstawiono poniżej w podziale na klasy aktywów:

31 grudnia 2007 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni					Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	Banki
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym: kredyty mieszkaniowe i hipoteczne	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back	Pozostałe				
					udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom						
do 30 dni	136 395	238 146	190 570	17 261	78 936	619 726	-	43 415	4 416	-	1 138 295	-
od 31 do 60 dni	17 224	24 617	21 709	3 298	-	72 548	-	6 648	-	-	124 335	-
od 61 do 90 dni	15 903	16 350	13 086	34 838	133 439	31 408	-	224	2 676	-	234 838	-
Razem	169 522	279 113	225 365	55 397	212 375	723 682	-	50 287	7 092	-	1 497 468	-

31 grudnia 2006 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni					Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klientów	Banki
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym:	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back	Pozostałe				
			kredyty mieszkaniowe i hipoteczne		udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom						
do 30 dni	81 488	146 627	117 903	4 868	148 333	358 029	-	22 053	-	-	761 399	-
od 31 do 60 dni	7 487	17 967	15 829	2 145	-	4 310	-	7 497	-	-	39 406	-
od 61 do 90 dni	9 613	14 413	10 828	846	33	17 788	-	2 704	-	-	45 397	-
Razem	98 588	179 008	144 560	7 859	148 366	380 127	-	32 254	-	-	846 202	-

Na dzień 31 grudnia 2007 roku wartość godziwa zabezpieczeń kredytów hipotecznych udzielonych klientom detalicznym wynosiła 250 296 tys. zł (31 grudnia 2006 r.: 288 382 tys. zł)

Dla portfela kredytów korporacyjnych, w momencie początkowego ujęcia kredytów i pożyczek, wartość godziwa zabezpieczeń jest ustalana w oparciu o techniki wyceny stosowane powszechnie dla odpowiednich aktywów. W kolejnych okresach, wartość godziwa jest aktualizowana poprzez odniesienie do cen rynkowych podobnych aktywów, lub na podstawie przeprowadzonej wyceny, jeśli jest to wymagane. Aktualne procedury zarządzania ryzykiem kredytowym portfela przeterminowanego bez utraty wartości (w tym monitoring zgodnie z Notą 3.2.1) nie wymagają aktualizacji wartości godziwej zabezpieczeń na każdy dzień bilansowy.

Kredyty i pożyczki, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości

Wartość netto kredytów i pożyczek z rozpoznaną indywidualnie utratą wartości wyniosła 230 134 tys. zł (31 grudnia 2006 r.: 239 158 tys. zł). Poniżej przedstawiono kwoty brutto kredytów i pożyczek, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości (przed uwzględnieniem przepływów pieniężnych z tytułu posiadanych zabezpieczeń oraz oczekiwanych spłat), w podziale na klasy aktywów, wraz z odpowiadającą im wartością godziwą zabezpieczeń.

	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni					Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym:	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back	Pozostałe			
			kredyty mieszkaniowe i hipoteczne		udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom					
31 grudnia 2007 r.											
Kredyty i pożyczki z utratą wartości	111 074	98 305	49 477	129 367	13 637	364 900	-	83 094	-	-	800 377
Wartość godziwa zabezpieczeń	13 708	53 167	47 277	45 391	4 334	90 610	-	-	-	-	207 210
31 grudnia 2006 r.											
Kredyty i pożyczki z utratą wartości	84 100	104 961	47 014	139 828	104 500	500 338	-	35 527	-	-	969 254
Wartość godziwa zabezpieczeń	14 740	104 018	50 883	41 604	13 950	222 473	-	-	-	-	396 785

Wartość godziwa zabezpieczeń została ustalona jako wartość oczekiwanych przepływów pieniężnych z tytułu zabezpieczeń zdyskontowanych na dzień bilansowy efektywną stopą procentową.

Zmniejszenie wartości brutto kredytów i pożyczek z utratą wartości nastąpiło głównie w wyniku sprzedaży wyodrębnionej części portfela.

W dwunastomiesięcznym okresie zakończonym 31 grudnia 2007 roku Grupa nie rozpoznała utraty wartości żadnych zaangażowań wobec banków (31 grudnia 2006: 0 zł).

Renegocjowane kredyty i pożyczki

Renegocjowanie warunków umownych pożyczek i kredytów stanowi przesłankę utraty wartości, chyba że renegocjacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych. Proces restrukturyzacji polega na zmianie umów w zakresie wydłużenia okresu płatności,

rozpoznanych planów naprawczych, modyfikacji i odłożenia spłaty długu klienta, który w wyniku tego procesu klasyfikowany jest do portfela default. Praktyka i procedury procesu restrukturyzacji opierają się na współczynnikach i kryteriach, które w opinii zarządu pokazują, że płatności mają być z największym prawdopodobieństwem uregulowane na czas. Procedury restrukturyzacji są uwarunkowane regularnymi przeglądami. Najczęściej restrukturyzacja jest przeprowadzana w odniesieniu do pożyczek terminowych. Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości rozpoznaje się utratę wartości kredytów renegocjowanych, jeżeli zmiana warunków umownych wynika z wyższego ryzyka kredytowego.

3.2.6 Instrumenty dłużne: obligacje skarbowe i inne uznane dłużne papiery wartościowe

31 grudnia 2007 r.	Przeznaczone do obrotu oraz aktywa zastawione			Lokacyjne dłużne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione	Razem
Rating	Obligacje rządowe	Bony skarbowe	Pozostałe dłużne		
AAA	-	-	-	19 649	19 649
AA- do AA+	-	-	74 934	30 675	105 609
A- do A+	4 774 608	25 623	1 342 722	4 470 175	10 613 128
BBB+ do BBB-	-	-	-	-	-
BB+ do BB-	-	-	-	-	-
B+ do B-	-	-	1 015	-	1 015
poniżej B-	-	-	-	-	-
bez ratingu	-	-	807 725	1 557 934	2 365 659
Razem	4 774 608	25 623	2 226 396	6 078 433	13 105 060

30 grudnia 2006 r.	Przeznaczone do obrotu oraz aktywa zastawione			Lokacyjne dłużne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione	Razem
Rating	Obligacje rządowe	Bony skarbowe	Pozostałe dłużne		
AAA	-	-	18 529	298 459	316 988
AA- do AA+	-	-	158 303	27 223	185 526
A- do A+	2 690 635	-	30 860	1 877 929	4 599 424
BBB+ do BBB-	55 851	829 649	2 188 977	689	3 075 166
BB+ do BB-	-	-	-	-	-
B+ do B-	-	-	-	-	-
poniżej B-	-	-	-	-	-
bez ratingu	-	-	175 872	638 602	814 474
Razem	2 746 486	829 649	2 572 541	2 842 902	8 991 578

Informacja o odpisach z tytułu utraty wartości lokacyjnych dłużnych papierów wartościowych znajduje się w Nocie 23.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku wszystkie zaprezentowane powyżej instrumenty dłużne były instrumentami nieprzeterminowanymi, bez utraty wartości.

3.2.7 Przejęte zabezpieczenia

W 2007 roku Grupa uzyskała aktywa o wartości netto 122 tys. zł (przejęcia minus sprzedaże) na skutek przejęcia ustanowionych zabezpieczeń (w 2006 roku: 11 811 tys. zł).

Grupa klasyfikuje przejęte zabezpieczenia jako aktywa przejęte za długi i wycenia zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości opisanymi w pkt 2.19. Aktywa przejęte za długi zaklasyfikowane jako aktywa do zbycia zostaną wystawione na sprzedaż na właściwym dla nich rynku oraz zbyte w najszybszym możliwym terminie. Proces sprzedaży przejętych przez Bank zabezpieczeń jest zorganizowany zgodnie z polityką i procedurami określonymi przez Biuro Restrukturyzacji i Windykacji dla poszczególnych rodzajów przejmowanych zabezpieczeń. Polityką Spółek Grupy jest sprzedaż przejętych aktywów lub – jak to ma miejsce w przypadku leasingu – oddanie w ponowny leasing innemu klientowi. Do rzadkości należą przypadki gospodarowania przejętych aktywów na potrzeby własne – czynność taka musi być ekonomicznie uzasadniona i odzwierciedlać pilną potrzebę Spółki oraz musi uzyskać każdorazowo aprobatę jej zarządu. W 2007 r. Grupa nie posiadała żadnych trudnozbywalnych aktywów przejętych jako zabezpieczenia. Aktywa przejęte za długi ujmowane są w pozycji „Inne aktywa” (Nota 27).

3.3 Koncentracja aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych

Ryzyko koncentracji geograficznej

W celu aktywnego zarządzania ryzykiem koncentracji na kraje Bank:

- Przestrzega sformalizowanych procedur mających na celu identyfikację, pomiar oraz monitorowanie tego ryzyka,
- Przestrzega sformalizowanych limitów ograniczających ryzyko na kraje oraz zasady postępowania w przypadku przekroczenia tych limitów,
- Posiada system sprawozdawczości zarządczej umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka na kraje, wspierający proces decyzyjny dotyczący zarządzania,
- Utrzymuje kontakty z wyselekcjonowaną grupą największych banków o dobrym ratingu, aktywnych w obsłudze transakcji zagranicznych. Na niektórych rynkach, których ryzyko jest trudne do oszacowania, BRE Bank korzysta z usług swoich zagranicznych korespondentów, na przykład Commerzbanku, oraz z ubezpieczenia w KUKIE pokrywającego ryzyko ekonomiczne i polityczne.

Nie wyodrębnia się w Grupie BRE Banku aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych według obszarów geograficznych z uwagi na nieistotność geograficznego różnicowania ryzyk.

Ryzyko koncentracji branżowej

W przypadku koncentracji w branżach, dodatkowo analizowany jest udział Banku w finansowaniu całego sektora oraz sytuacja klientów Banku na tle kondycji finansowej firm z danej branży. W tym celu Bank korzysta z bazy statystycznej, która poszczególne wskaźniki finansowe każdego z klientów Banku umieszcza w siatce decylowej tego wskaźnika dla danej branży. Pozwala to monitorować ryzyko branżowe portfela Banku w sytuacji, gdy kondycja całej branży podlega, ze względu na czynniki zewnętrzne, szybkim zmianom.

Limity branżowe ustala się dla branż, zdefiniowanych przez BRE Bank SA zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Banku, w kwartalnych okresach sprawozdawczych. Monitorowaniu i analizie podlegają wszystkie branże, na które Bank ma zaangażowanie powyżej 700 mln zł, a także dodatkowo wskazane przez Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem. O ile Komitet Kredytowy Banku nie postanowi inaczej, ustala się limit zaangażowania Grupy w dowolną branżę na poziomie nie wyższym niż:

- 10% wartości brutto portfela kredytowego w poprzednim okresie sprawozdawczym dla branż o niskim ryzyku,
- 8% wartości brutto portfela kredytowego w poprzednim okresie sprawozdawczym dla branż o średnim ryzyku,
- 6% wartości brutto portfela kredytowego w poprzednim okresie sprawozdawczym dla branż o wysokim ryzyku.

W przypadku przekroczenia jakiegokolwiek limitu branżowego lub przewidywania, że taki limit może być przekroczony w następnym okresie sprawozdawczym, wprowadzane są działania zapobiegające przekroczeniu limitów.

Poniższe tabele prezentują strukturę koncentracji zaangażowania BRE Banku SA i BRE Banku Hipotecznego w poszczególne branże

Struktura koncentracji zaangażowania BRE Banku SA

Lp	Branże	Zadłużenie kapitałowe (mln PLN) 31.12.2007	%
1.	Osoby fizyczne	13 674	50,8
2.	Metale	908	3,4
3.	Banki	788	2,9
4.	Leasing i wynajem	696	2,6
5.	Real estate	640	2,4
6.	Pozostały handel hurtowy	610	2,3
7.	Drewno i meble	604	2,2
8.	Motoryzacja	528	2,0
9.	Zarządzanie, consulting, reklama	519	1,9

Łączne zaangażowanie Banku w wyżej wymienione branże (poza osobami fizycznymi) wynosi ok. 19,6% portfela kredytowego. Według najnowszego (stan na 2007 rok) opracowania Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową, ryzyko inwestycyjne tych działów (w 5 – stopniowej skali – tj.: małe, średnie, podwyższone, wysokie i bardzo wysokie) było oceniane następująco:

Metale	- małe/średnie
Banki	- niesklasyfikowane
Leasing i wynajem	- niesklasyfikowane
Real estate	- średnie
Pozostały handel hurtowy	- małe
Maszyny i urządzenia	- podwyższone
Przemysł drzewny i meblarski	- średnie
Motoryzacja	- średnie
Zarządzanie, consulting, reklama	- średnie

Lp	Branże	Zadłużenie kapitałowe (mln PLN) 31.12.2006	%
1.	Osoby fizyczne	8 709	47,3
2.	Leasing i wynajem	671	3,6
3.	Banki	656	3,6
4.	Metale	633	3,4
5.	Pozostały handel hurtowy	544	3,0
6.	Drewno i meble	470	2,6
7.	Przedsiębiorstwa budowlane	406	2,2
8.	Maszyny i urządzenia	398	2,2
9.	Pozostałe pośrednictwo finansowe	358	1,9

Łączne zaangażowanie Banku w wyżej wymienione branże (poza osobami fizycznymi) na dzień 31 grudnia 2006 roku wynosiło ok. 22% portfela kredytowego. Według opracowania Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową (stan na 2006 rok) ryzyko inwestycyjne tych działań (w 5 –stopniowej skali – tj.: małe, średnie, podwyższone, wysokie i bardzo wysokie) było oceniane następująco:

Leasing i wynajem	- niesklasyfikowane
Banki	- niesklasyfikowane
Metale	- średnie
Pozostały handel hurtowy	- małe/średnie
Drewno i meble	- średnie
Przedsiębiorstwa budowlane	- podwyższone
Maszyny i urządzenia	- podwyższone
Pozostałe pośrednictwo finansowe	- średnie

Struktura koncentracji zaangażowania BRE Banku Hipotecznego

Lp	Branże	Zadłużenie kapitałowe (mln PLN) 31.12.2007	%	Zadłużenie kapitałowe (mln PLN) 31.12.2006	%
1.	Obsługa nieruchomości	1 898	58,97	1 295	57,18
2.	Budownictwo	512	15,9	313	13,81
3.	Ochrona zdrowia i opieka społeczna	417	12,97	226	9,97
4.	Hotele i restauracje	121	3,76	165	7,30
5.	Administracja publiczna i obrona narodowa	140	4,34	152	6,71
6.	Osoby fizyczne	81	2,51	114	5,03
7.	Pozostałe	50	1,55	-	-

Ryzyko koncentracji dużych zaangażowań

Celem procesu zarządzania ryzykiem koncentracji dużych zaangażowań jest bieżący monitoring oraz kontrola zaangażowań pod kątem przestrzegania limitów prawnych. W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem przekroczenia prawnych limitów w Banku:

- są ustalane wewnętrzne limity mniejsze niż określone w ustawie Prawo Bankowe,
- dla klientów, których zaangażowanie przekracza 5% funduszy własnych, jest wprowadzony proces rezerwacji (pozwoleń) limitów zaangażowań,
- prowadzony jest tygodniowy raporting dotyczący dużych zaangażowań przeznaczony dla uczestników procesów kredytowego i inwestycyjnego.

Działania te mają bezpośredni wpływ na decyzje organów Banku dotyczące akceptowania zwiększania i podejmowania zaangażowań wobec klientów.

Zaangażowanie wobec jednego kredytobiorcy (włączając banki i brokerów) podlega dalszym ograniczeniom w formie szczegółowych limitów dotyczących narażenia na ryzyko bilansowe i pozabilansowe oraz dziennych limitów ryzyka dostaw dotyczących pozycji takich jak walutowe kontrakty terminowe. Faktyczna ekspozycja na ryzyko jest codziennie porównywana z dopuszczalnym limitem.

Poziomem ekspozycji na ryzyko kredytowe zarządza się poprzez regularną analizę zdolności kredytobiorców oraz potencjalnych kredytobiorców do spłaty odsetek i kapitału oraz, w razie potrzeby, poprzez zmianę limitów kredytowych. Poziomem narażenia na ryzyko kredytowe zarządza się również poprzez uzyskiwanie zabezpieczeń oraz gwarancji.

3.4 Ryzyko rynkowe

Bank narażony jest na ryzyko rynkowe rozumiane jako ryzyko zmian bieżącej wyceny instrumentów finansowych tworzących portfele Banku, które wynikają ze zmian cen i wartości parametrów rynkowych. Ekspozycja na ryzyko rynkowe Banku wynika z otwartych pozycji w instrumentach odsetkowych, walutowych i kapitałowych, które narażone są na rynkowe zmiany wartości odpowiednich czynników ryzyka, a w szczególności na zmiany wartości stóp procentowych, kursów walutowych, cen akcji i poziomu indeksów oraz zmienności tych czynników ryzyka.

Ryzyko rynkowe wynika zarówno z pozycji zaliczanych do księgi handlowej jak i stanowiących księgę bankową. Zarządzanie operacyjne ryzykiem rynkowym odbywa się w jednostkach front office – w Departamencie Skarbu odpowiadającym głównie za pozycje księgi bankowej oraz w Departamencie Rynków Finansowych zarządzającym głównie pozycjami księgi handlowej. Ryzyko rynkowe wynikające z transakcji zawieranych przez inne jednostki Banku, co do zasady, jest transferowane do Departamentu Skarbu lub Departamentu Rynków Finansowych odpowiednio do rodzaju ryzyka. Zarządzanie strategiczne ryzykiem rynkowym, w tym niezależny monitoring i kontrola, odbywa się w jednostkach Banku oddzielonych funkcjonalnie od jednostek zarządzających pozycjami – w tym w Departamencie Ryzyka Finansowego, a decyzje odnoszące się do strategicznego zarządzania ryzykiem rynkowym podejmuje Komitet Ryzyka.

Portfele handlowe Banku są zbudowane z pozycji powstających w wyniku zawartych transakcji handlowych z klientami Banku lub z transakcji, w których Bank działa jako animator rynku.

Na księgę bankową składają się pozycje wynikające z zarządzania ryzykiem stopy procentowej Banku, głównie z obszarów bankowości korporacyjnej, inwestycyjnej i detalicznej, oraz z zarządzania płynnością Banku.

W celu ograniczenia poziomu ryzyka rynkowego, na które Bank jest narażony, Zarząd Banku, przez decyzje Komitetu Ryzyka, ustala limity ryzyka rynkowego - limity wartości zagrożonej oraz limity testów warunków skrajnych. Limity ryzyka rynkowego pozycji Banku są na bieżąco monitorowane w trybie dziennym.

Poziom ekspozycji na ryzyko rynkowe

Kwantyfikacja poziomu ryzyka rynkowego pozycji Banku odbywa się przez pomiar wartości zagrożonej (tzw. VaR) oraz przez przeprowadzanie testów warunków skrajnych.

Wartość zagrożona

Podstawową miarą ryzyka rynkowego stosowaną do portfeli księgi handlowej oraz portfeli księgi bankowej jest wartość zagrożona (Value at Risk – VaR). VaR jest miarą statystyczną, która wyraża potencjalną stratę, na jaką narażony jest portfel w przeciągu określonego czasu, dla danego poziomu ufności, w normalnych warunkach rynkowych, z tytułu zmian czynników ryzyka takich jak stopy procentowe, kursy walutowe, ceny akcji oraz zmienności (volatility) określonych czynników ryzyka (kursów, stóp, cen). Potencjalność straty oznacza, że z wcześniej ustalonym, dużym prawdopodobieństwem (poziom ufności), przy którym wyznaczana jest wartość zagrożona, w ciągu zadanego okresu można się spodziewać straty mniejszej niż wyznaczona wartość VaR. Wartość zagrożona jest wyznaczana metodą symulacji historycznej, bazującej na szeregach czasowych o długości 254 (1 rok) zaobserwowanych wartości wszystkich czynników ryzyka, od których zależne są portfele Banku. Do 2006 roku Bank monitorował wartość zagrożoną na poziomie ufności 95% dla jednodniowego okresu utrzymywania pozycji, a od 2007 roku wartość zagrożona jest monitorowana na poziomie ufności 97,5%.

Dzięki stosowaniu w procesie wyznaczania wartości zagrożonej dokładnych metod wyceny instrumentów finansowych, monitorowana przez Bank wielkość VaR prawidłowo odzwierciedla ryzyko rynkowe nieliniowych instrumentów finansowych, takich jak na przykład opcje. Model wyznaczania wartości zagrożonej jest poddawany na bieżąco testom weryfikacji historycznej. Wyniki tych testów wskazują, że model jest poprawny.

Od 2006 roku ryzyko rynkowe spółek Grupy BRE Banku jest monitorowane przez Bank. Poniższa tabela przedstawia poziom ryzyka rynkowego Grupy BRE Banku w odniesieniu do poziomu ryzyka rynkowego Banku według stanów na koniec 2007 roku i w celu porównawczym na koniec 2006 roku mierzony wartością zagrożoną (przy poziomie ufności 97,5% dla jednodniowego okresu utrzymywania pozycji).

Wartość zagrożona - VaR (w tys. zł)	31.12.2007	31.12.2006
BRE Bank	5 041	4 404
Grupa BRE Banku (z efektem dywersyfikacji)	5 045	4 409
Grupa BRE Banku (bez dywersyfikacji)	5 341	4 694

Zasadniczym źródłem ryzyka rynkowego Grupy BRE Banku są pozycje Banku. Dokładniejsza analiza struktury ryzyka rynkowego mierzonego wartością zagrożoną (przy poziomie ufności 97,5% dla obu prezentowanych okresów) pozycji Banku jest przedstawiona w poniższej tabeli.

	2007 rok				2006 rok			
	31.12.2007	średnia	maksimum	minimum	31.12.2006	średnia	maksimum	minimum
Ryzyko stopy procentowej	4 722	5 189	9 587	3 449	4 643	4 418	10 955	1 816
Ryzyko walutowe	455	976	2 454	182	349	334	1 086	20
Ryzyko cen akcji	155	260	944	6	452	313	2 223	109
VaR całkowity	5 041	5 754	10 275	3 530	4 404	4 327	10 417	1 872

Wykorzystanie limitów wartości zagrożonej dla księgi handlowej było w 2007 roku na bezpiecznym poziomie i średnio dla portfeli handlowych Departamentu Rynków Finansowych wynosiło 20%, a dla portfeli Departamentu Skarbu 33%.

Na wysokość wartości zagrożonej (VaR) wpływają w przeważającej mierze portfele instrumentów wrażliwych na stopę procentową, takich jak obligacje skarbowe, papiery komercyjne, transakcje IRS i CIRS oraz, w drugiej kolejności, portfele instrumentów wrażliwych na zmiany kursów wymiany walutowej, takich jak opcje walutowe oraz transakcje wymiany walutowej. Pozostałe grupy czynników ryzyka mają relatywnie mniejszy wpływ na wartość VaR.

Test warunków skrajnych

Dodatkową miarą ryzyka rynkowego, uzupełniającą pomiar wartości zagrożonej, jest test warunków skrajnych, który pokazuje hipotetyczną zmianę bieżącej wyceny portfeli Banku, która nastąpiłaby w skutek przyjęcia przez czynniki ryzyka wyspecyfikowanych skrajnych wartości w horyzoncie jednodniowym. Bank stosuje dwie metody przeprowadzania testów warunków skrajnych: jedną, w której scenariusze zmian czynników ryzyka zostały skonstruowane na podstawie dużych zmian parametrów rynkowych zaobserwowanych w przeszłych rynkowych sytuacjach kryzysowych, oraz drugą, w której scenariusze składają się z dużych, ekstremalnie skorelowanych zmian, jednakowych w każdej grupie, wartości czynników ryzyka. Na wartości testu warunków skrajnych nałożony jest limit, który ma charakter liczby kontrolnej. Średnia wartość testu warunków skrajnych (opartych na zaobserwowanych przeszłych sytuacjach kryzysowych) wynosiła w 2007 roku dla portfeli handlowych Departamentu Rynków Finansowych 11,9 mln zł, a dla portfeli Departamentu Skarbu 39,5 mln zł.

3.5 Ryzyko walutowe

Grupa jest narażona na wpływ zmian kursów walutowych. Poniższa tabela przedstawia ekspozycję Grupy na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku. Tabela ta przedstawia aktywa i zobowiązania Grupy według wartości bilansowej, w podziale walutowym.

31.12.2007	PLN	EUR	USD	CHF	GBP	Inne	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	1 989 778	8 817	3 636	170	358	776	2 003 535
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	23 259	-	-	-	-	-	23 259
Należności od banków	967 951	386 307	708 767	3 255	6 701	16 955	2 089 936
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	3 278 712	88 755	35 707	-	-	-	3 403 174
Pochodne instrumenty finansowe	2 240 771	16 441	13 332	1 849	-	245	2 272 638
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	18 451 745	4 430 302	941 124	9 252 549	10 359	596 586	33 682 665
Lokacyjne papiery wartościowe	6 262 372	92 960	31 228	-	-	14	6 386 574
- dostępne do sprzedaży	6 262 372	92 960	31 228	-	-	14	6 386 574
Aktywa zastawione	3 708 158	-	-	-	-	-	3 708 158
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	238	4 585	-	-	-	-	4 823
Wartości niematerialne	403 477	777	-	-	-	713	404 967
Rzeczowe aktywa trwałe	660 305	4 954	-	-	-	4 954	670 213
Pozostałe aktywa, w tym aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	983 774	8 035	20	1 021	11	4 092	996 953
Aktywa razem	38 970 540	5 041 933	1 733 814	9 258 844	17 429	624 335	55 646 895
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec innych banków	3 445 894	1 601 082	48 391	6 790 730	1 454	399 389	12 286 940
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu	2 059 643	85 338	18 616	268	116	233	2 164 214
Zobowiązania wobec klientów	27 589 001	3 358 181	1 264 051	21 368	72 175	97 087	32 401 863
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 899 713	914 907	113 794	-	-	-	2 928 414
Pozostałe pożyczone środki	-	362 440	-	1 299 345	-	-	1 661 785
Pozostałe zobowiązania, w tym zobowiązania podatkowe	961 237	32 749	3 520	1 360	1	15 797	1 014 664
Rezerwy	69 133	1 717	377	-	-	-	71 227
Zobowiązania razem	36 024 621	6 356 414	1 448 749	8 113 071	73 746	512 506	52 529 107
Pozycja bilansowa netto	2 945 919	(1 314 481)	285 065	1 145 773	(56 317)	111 829	3 117 788
Zobowiązania do udzielania kredytów	11 983 843	1 063 412	338 543	490 637	27 560	503 050	14 407 045

Grupa BRE Banku SA**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2007 rok****(w tys. zł)**

31.12.2006	PLN	EUR	USD	CHF	GBP	Inne	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	3 692 795	14 698	5 492	717	1 727	1 178	3 716 607
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	26 725	-	-	-	-	-	26 725
Należności od banków	1 444 811	476 589	846 829	13 351	27 657	34 887	2 844 124
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	3 292 557	138 444	85 148	-	-	-	3 516 149
Pochodne instrumenty finansowe	1 404 545	4 405	3 114	598	3	400	1 413 065
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	11 065 959	4 254 579	763 748	6 525 741	24 717	409 950	23 044 694
Lokacyjne papiery wartościowe	2 660 801	141 177	253 538	-	-	-	3 055 516
- dostępne do sprzedaży	2 660 801	141 177	253 538	-	-	-	3 055 516
- utrzymywane do terminu zapadalności	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa zastawione	2 657 795	44 385	-	-	-	-	2 702 180
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	238	5 118	-	-	-	-	5 356
Wartości niematerialne	380 549	96	-	-	-	466	381 111
Rzeczowe aktywa trwałe	572 647	5 860	-	-	-	1 601	580 108
Pozostałe aktywa, w tym aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	648 992	9 402	241	25	29	1 063	659 752
Aktywa razem	27 848 414	5 094 753	1 958 110	6 540 432	54 133	449 545	41 945 387
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec innych banków	1 970 790	1 342 725	113 901	4 192 044	15 202	337 724	7 972 386
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu	1 224 180	25 999	2 804	480	36	401	1 253 900
Zobowiązania wobec klientów	20 093 713	2 940 585	1 504 729	18 380	77 523	34 926	24 669 856
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 420 126	1 829 857	139 576	-	-	-	3 389 559
Pozostałe pożyczone środki	-	1 356 399	-	190 955	-	-	1 547 354
Pozostałe zobowiązania, w tym zobowiązania podatkowe	702 725	61 793	8 930	323	1	6 386	780 158
Rezerwy	68 530	1 638	-	-	-	-	70 168
Zobowiązania razem	25 480 064	7 558 996	1 769 940	4 402 182	92 762	379 437	39 683 381
Pozycja bilansowa netto	2 368 350	(2 464 243)	188 170	2 138 250	(38 629)	70 108	2 262 006
Zobowiązania do udzielania kredytów	8 353 078	1 114 359	330 381	684 725	5 264	16 267	10 504 074

3.6 Ryzyko stopy procentowej**BRE Bank SA**

Ryzyko stopy procentowej w BRE Banku zarządzane jest w oparciu o miary ryzyka takie jak: luka niedopasowania terminów przeszacowania oraz liczony na jej bazie dochód odsetkowy narażony na ryzyko („EaR”). Na podstawie wspomnianych miar wykonywane są również analizy typu stress test.

Według stanu na 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku nagła, trwała i o niekorzystnym kierunku zmiana rynkowych stóp procentowych o 100 p.b. dla wszystkich terminów zapadalności spowodowałaby zmniejszenie rocznego dochodu odsetkowego, w okresie 12 miesięcy następujących po dniu bilansowym o:

31.12.2007		31.12.2006	
w mln zł	dla waluty	w mln zł	dla waluty
28,58	PLN	21,14	PLN
4,19	EUR	0,28	EUR
3,32	USD	1,66	USD
2,68	CHF	2,03	CHF

Do wyliczenia tych wartości przyjęto założenie, że struktura aktywów i zobowiązań finansowych ujętych w sprawozdaniu według stanu na prezentowane powyżej daty, będzie niezmienna przez okres roku, a Bank nie podejmie żadnych działań w celu zmiany związanej z nimi ekspozycji na ryzyko zmiany stopy procentowej.

BRE Bank Hipoteczny SA

Podstawowymi miarami ryzyka stopy procentowej w BRE Banku Hipotecznego SA są luka niedopasowania terminów przeszacowania oraz liczony na jej bazie dochód odsetkowy narażony na ryzyko („EaR”).

Według stanu na 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku, zmiana rynkowych stóp procentowych o 100 p.b. dla wszystkich terminów przeszacowania, w przypadku, gdyby miała charakter trwały i o niekorzystnym kierunku spowodowałaby zmniejszenie rocznego dochodu odsetkowego o:

31.12.2007		31.12.2006	
w mln zł	dla waluty	w mln zł	dla waluty
2,91	PLN	2,71	PLN
0,08	EUR	0,10	EUR
0,04	USD	0,03	USD

Przy wyliczaniu tych wartości przyjęto założenie, że struktura aktywów i pasywów ujętych w sprawozdaniu finansowym według stanu na prezentowane powyżej daty nie ulegnie zmianie w trakcie najbliższego roku ani że Bank nie podejmie żadnych działań w celu zmiany ekspozycji narażonej na ryzyko.

BRE Leasing Sp. z o.o.

BRE Leasing Sp. z o.o. stosuje analizę ryzyka, gdzie czynnikami ryzyka są:

- stopy procentowe
- kursy wymiany walut

Wrażliwość poszczególnych transakcji na czynniki ryzyka jest obliczana poprzez dodanie czynnika ryzyka (tzw. Shock Rate) i zbadaniu jego wpływu na wartość bieżącą portfela (MTM).

Według stanu na 31 grudnia 2007 roku, 31 grudnia 2006 roku roku nagła, trwała i o niekorzystnym kierunku zmian rynkowych stóp procentowych o 100 p.b dla wszystkich terminów zapadalności spowodowałaby zmniejszenie wartości bieżącej portfela o:

31.12.2007		31.12.2006	
w mln zł	dla waluty	w mln zł	dla waluty
1,6	PLN	7,8	PLN
1,1	EUR	6,6	EUR
0,01	USD	0,05	USD
0,1	CHF	2,6	CHF

Poniższe tabele przedstawiają ekspozycję Grupy na ryzyko stopy procentowej. Tabele te przedstawiają instrumenty finansowe Grupy według wartości bilansowej, w podziale według wcześniejszego z dwóch terminów: zmiany oprocentowania przewidzianego w umowie lub terminu wymagalności.

31.12.2007	Do 1 miesiąca	1 - 3 miesięcy	3 - 12 miesięcy	1 - 5 lat	Powyżej 5 lat	Pozycje nieodsetkowe	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	968 441	-	-	-	-	1 035 094	2 003 535
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	-	23 259	-	-	-	-	23 259
Należności od banków	1 535 899	290 090	243 996	-	-	19 951	2 089 936
Papiery wartościowe (przeznaczone do obrotu, lokacyjne oraz aktywa zastawione)	6 292 389	1 835 861	1 673 094	2 300 509	1 001 566	394 487	13 497 906
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	29 136 875	2 955 009	875 132	235 647	32 270	447 732	33 682 665
Inne aktywa oraz pochodne instrumenty finansowe	566 318	418 252	908 197	340 824	10 868	908 842	3 153 301
Aktywa razem	38 499 922	5 522 471	3 700 419	2 876 980	1 044 704	2 806 106	54 450 602
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec innych banków	7 522 110	3 991 179	255 227	38 732	-	479 692	12 286 940
Zobowiązania wobec klientów	30 277 001	1 317 245	622 708	122 927	2 742	59 240	32 401 863
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	697 457	1 112 371	1 111 270	7 316	-	-	2 928 414
Zobowiązania podporządkowane	6 745	1 655 040	-	-	-	-	1 661 785
Pozostałe zobowiązania oraz pochodne instrumenty finansowe	401 039	369 012	1 006 931	330 879	10 494	925 834	3 044 189
Zobowiązania razem	38 904 352	8 444 847	2 996 136	499 854	13 236	1 464 766	52 323 191
Luka bilansowa	(404 430)	(2 922 376)	704 283	2 377 126	1 031 468		

Grupa BRE Banku SA**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2007 rok****(w tys. zł)**

31.12.2006	Do 1 miesiąca	1 - 3 miesięcy	3 - 12 miesięcy	1 - 5 lat	Powyżej 5 lat	Pozycje nieodsetkowe	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	3 108 745	-	-	-	-	607 862	3 716 607
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	-	26 725	-	-	-	-	26 725
Należności od banków	1 908 220	260 515	535 152	85 972	-	54 265	2 844 124
Papiery wartościowe (przeznaczone do obrotu, lokacyjne oraz aktywa zastawione)	4 864 474	798 423	845 011	2 117 646	379 892	268 399	9 273 845
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	19 552 266	2 248 001	678 935	444 933	43 488	77 071	23 044 694
Inne aktywa oraz pochodne instrumenty finansowe	200 033	77 057	188 574	78 094	1 496	1 462 451	2 007 705
Aktywa razem	29 633 738	3 410 721	2 247 672	2 726 645	424 876	2 470 048	40 913 700
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec innych banków	4 222 280	3 371 350	375 404	-	-	3 352	7 972 386
Zobowiązania wobec klientów	22 746 900	931 944	565 469	192 544	178 227	54 772	24 669 856
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 528 544	887 902	965 113	8 000	-	-	3 389 559
Zobowiązania podporządkowane	398 818	1 148 536	-	-	-	-	1 547 354
Pozostałe zobowiązania oraz pochodne instrumenty finansowe	194 460	88 723	186 699	77 855	1 589	1 464 373	2 013 699
Zobowiązania razem	29 091 002	6 428 455	2 092 685	278 399	179 816	1 522 497	39 592 854
Luka bilansowa	542 736	(3 017 734)	154 987	2 448 246	245 060		

3.7 Ryzyko utraty płynności**BRE Bank SA**

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie i utrzymywanie zdolności Banku do wywiązywania się zarówno z bieżących, jak i przyszłych zobowiązań, z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności.

Na proces zapewnienia płynności finansowej Banku składają się następujące podprocesy:

- 1) zarządzanie ryzykiem płynności, czyli podejmowanie działań zapobiegawczych, mających na celu niedopuszczenie do wystąpienia zagrożenia utraty płynności,
- 2) monitorowanie sytuacji płynnościowej Banku.

Proces zarządzania ryzykiem płynności w Banku odbywa się na dwóch poziomach:

- 1) strategicznym, umożliwiającym zapewnienie płynności finansowej w dłuższym horyzoncie czasowym i obejmującym aspekt progностyczny,
- 2) operacyjnym, pozwalającym na śledzenie ekspozycji płynnościowej dla celów zabezpieczania płynności natychmiastowej i bieżącej.

Zarządzanie ryzykiem płynności finansowej na poziomie strategicznym odbywa się w Banku między innymi w zakresie:

- a) ustalania struktury i wysokości strategicznych limitów ryzyka,
- b) ustalania struktury i minimalnej wielkości rezerw płynnościowych Banku,
- c) akceptacji metod pomiaru ryzyka płynności finansowej i form sprawozdawczości,
- d) neutralizacji sytuacji awaryjnej związanej z zagrożeniem utraty płynności,
- e) ustalania strategii Banku odnośnie struktury aktywów, długu, kapitału oraz zobowiązań i pozycji pozabilansowych,
- f) określania strategii długoterminowego finansowania.

Zarządzanie ryzykiem płynności finansowej na poziomie operacyjnym odbywa się w Banku w Departamencie Skarbu w zakresie:

- a) zapewnienia środków do rozliczeń na rachunkach Banku (np. rachunki nostro),
- b) realizacji strategicznych zaleceń Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Grupy BRE Banku (ALCO),
- c) kształtowania struktury przyszłych przepływów pieniężnych, w ramach limitów nałożonych przez Komitet Ryzyka,
- d) utrzymywania określonych wielkości portfeli papierów wartościowych (aktywów płynnych), stanowiących zabezpieczenie płynności, w ramach limitów nałożonych przez Komitet Ryzyka,
- e) utrzymywania wielkości innych parametrów na poziomie wyznaczonym przez limity nałożone przez ALCO i Komitet Ryzyka,
- f) realizacji procedur awaryjnych zmierzających do neutralizacji sytuacji awaryjnej związanej z zagrożeniem utraty płynności finansowej.

Bank monitoruje płynność finansową w trybie dziennym, wykorzystując metody oparte o analizę przepływów pieniężnych. Pomiar ryzyka płynności bazuje na modelu wewnętrznym, który został zbudowany na podstawie analiz specyfiki Banku, zmienności bazy depozytowej, koncentracji finansowania oraz planowanego rozwoju poszczególnych pozycji. Codziennemu monitorowaniu poddawane są: wartość niedopasowania w określonych przedziałach czasowych (luka), poziom rezerw płynnościowych Banku oraz stopień wykorzystania wewnętrznych

limitów płynnościowych. Bank ocenia na bieżąco swą sytuację płynnościową oraz prawdopodobieństwo jej pogorszenia, stosując metody scenariuszowe w tym scenariusze typu stress test.

Bank na bieżąco monitoruje również poziom koncentracji finansowania, szczególnie w zakresie bazy depozytowej oraz stan rezerw płynnościowych.

Dla potrzeb zabezpieczenia płynności Banku, Bank ustala źródła bieżącego i awaryjnego zasilania płynnościowego Banku, zwane rezerwami płynnościowymi.

Bank posiada ustalone procedury postępowania awaryjnego na wypadek znacznego pogorszenia się stanu płynności finansowej Banku.

Dla potrzeb bieżącego monitorowania płynności Bank kalkuluje wartości urealnionej, skumulowanej luki niedopasowania przepływów pieniężnych. Luka urealniona jest kalkulowana na bazie przepływów kontraktowych (Nota 3.7.1). Urealniane są przede wszystkim przepływy w portfelu depozytów klientów niebankowych i w portfelu kredytów w rachunkach bieżących. Ponadto, zakłada się stabilność portfela kredytów terminowych oraz możliwość wcześniejszej sprzedaży bądź zastawu portfela płynnych papierów wartościowych.

Wartość urealnionej, skumulowanej luki niedopasowania przepływów pieniężnych (w mln zł)		
Przedział czasowy	31.12.2007	31.12.2006
do 3 dni roboczych	3 600	2 641
do 7 dni kalendarzowych	3 706	4 707
do 15 dni kalendarzowych	3 647	4 404
do 1 miesiąca	4 005	5 430
do 2 miesięcy	4 656	5 368
do 3 miesięcy	4 655	5 610
do 4 miesięcy	4 024	5 709
do 5 miesięcy	3 817	5 711
do 6 miesięcy	3 217	5 692
do 7 miesięcy	2 743	5 749
do 8 miesięcy	2 242	5 768
do 9 miesięcy	2 276	5 689
do 10 miesięcy	2 346	4 855
do 11 miesięcy	1 344	4 884
do 12 miesięcy	1 425	4 985

W 2007 roku płynność Banku utrzymywała się na bezpiecznym i stabilnym poziomie.

BRE Bank Hipoteczny SA

Ryzyko płynności wynika z uwagi na występowanie różnic pomiędzy terminem zapadalności aktywów Banku oraz wymagalności jego pasywów. Bank zarządza ryzykiem płynności poprzez wdrożenie procedur monitoringu i raportowania przewidywanych wpływów i wypływów oraz dostępnych środków pieniężnych.

Źródła finansowania podlegają dywersyfikacji poprzez współpracę z wieloma kontrahentami oraz dobór różnych instrumentów finansowania akcji kredytowej. Bank finansuje długoterminowe aktywa w pierwszej kolejności listami zastawnymi o długim terminie wymagalności, a bieżące zapotrzebowanie na środki zaspokaja na rynku międzybankowym poprzez emisje krótkoterminowych obligacji i przyjmowanie depozytów.

Bank posiada plan działania na wypadek pogorszenia się wskaźników płynności.

W 2007 roku wartość wskaźników płynności do 1 miesiąca utrzymywała się w przedziale od 22,86% do 63,58% a jego wartość średnia wynosiła 33,58%. Na dzień 31 grudnia 2007 roku wartość tego współczynnika wynosiła 43,82%*.

*Wartość wskaźnika płynności do 1 miesiąca w wysokości 43,82% wynika z uwzględnienia bezwarunkowych linii stand-by na łączną kwotę 300 MPLN.

BRE Leasing Sp. z o.o.

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie i utrzymywanie zdolności Spółki do wywiązywania się z bieżących jak i przyszłych planowanych zobowiązań z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności.

Spółka zarządza ryzykiem płynności poprzez bilansowanie należności z umów leasingu z zobowiązaniami kredytowymi z punktu widzenia terminów ich zapadalności na podstawie raportów opartych o cash-flow. Ponadto

Spółka posiada otwarte źródła refinansowania na okresy ponad półroczne.

3.7.1 Przepływy środków pieniężnych z transakcji na niepochodnych instrumentach finansowych

Poniższa tabela zawiera wartości przepływów środków pieniężnych wymaganych do zapłacenia przez Grupę, wynikających z zobowiązań finansowych. Przepływy zaprezentowano na datę bilansową w podziale według pozostałego umownego terminu wymagalności. Kwoty denominowane w walutach obcych zostały przeliczone na PLN wg średniego kursu NBP z dnia bilansowego. Kwoty ujawnione w analizie terminów wymagalności to umowne niezdyktowane przepływy środków pieniężnych.

Zobowiązania (według umownych terminów wymagalności)	na dzień 31.12.2007					Razem
	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	
Zobowiązania wobec innych banków	2 107 563	696 793	3 914 038	5 897 205	1 814	12 617 413
Zobowiązania wobec klientów	29 009 445	1 164 424	694 740	300 339	1 946 554	33 115 502
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	535 515	179 843	1 222 306	993 190	-	2 930 854
Zobowiązania podporządkowane	537 857	15 047	31 380	166 715	1 309 242	2 060 241
Pozostałe zobowiązania	471 905	5 495	21 327	7 265	19 765	525 757
Zobowiązania razem	32 662 285	2 061 602	5 883 791	7 364 714	3 277 375	51 249 767
Aktywa (według oczekiwanych terminów zapadalności)						
Aktywa razem	13 497 096	4 034 611	9 019 547	16 623 119	27 510 434	70 684 807
Luka płynności netto	(19 165 189)	1 973 009	3 135 756	9 258 405	24 233 059	19 435 040

Zobowiązania (według umownych terminów wymagalności)	na dzień 31.12.2006 r.					Razem
	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	
Zobowiązania wobec innych banków	1 473 922	477 001	652 086	5 522 836	20 437	8 146 282
Zobowiązania wobec klientów	22 602 233	988 017	672 701	329 027	208 228	24 800 206
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	397 790	181 259	973 779	1 840 871	-	3 393 699
Zobowiązania podporządkowane	584 796	21 158	36 685	194 898	974 849	1 812 386
Pozostałe zobowiązania	478 278	13 755	112 664	5 985	-	610 682
Zobowiązania razem	25 537 019	1 681 190	2 447 915	7 893 617	1 203 514	38 763 255
Aktywa (według oczekiwanych terminów zapadalności)						
Aktywa razem	13 436 253	3 143 526	6 484 034	10 881 384	14 446 776	48 391 973
Luka płynności netto	(12 100 766)	1 462 336	4 036 119	2 987 767	13 243 262	9 628 718

Aktywa, zapewniające realizację wszystkich zobowiązań oraz zobowiązań do udzielenia kredytów, obejmują gotówkę, środki pieniężne w banku centralnym, środki w drodze oraz obligacje skarbowe i inne uznane obligacje, należności od banków, kredyty i pożyczki udzielone klientom.

W normalnej działalności część z kredytów udzielonych klientom, których umowny termin spłaty przypadał w ciągu roku, zostanie przedłużonych.

Ponadto, dłużne papiery wartościowe oraz obligacje skarbowe i inne obligacje zostały zastawione jako zabezpieczenie zobowiązań. Grupa mogłaby zapewnić środki pieniężne na nieoczekiwane wypływy netto, sprzedając papiery wartościowe oraz korzystając z innych źródeł finansowania, takich jak rynek papierów zabezpieczonych aktywami (np. transakcje sekurytyzacyjne).

3.7.2 Przepływy środków pieniężnych z pochodnych instrumentów finansowych

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach netto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Grupę na bazie netto należą:

- Pochodne transakcje *futures*,
- Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA),
- Opcje,
- Warranty,
- Kontrakty *swap* na stopę procentową (IRS),
- Kontrakty *swap* na stopę procentową w walucie obcej (CIRS),
- Kontrakty *forward* na papiery wartościowe.

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne zobowiązania finansowe Grupy, które będą rozliczone na bazie netto, pogrupowane w odpowiednich pozostałych umownych terminach zapadalności na datę bilansową. Kwoty denominowane w walutach obcych zostały przeliczone na PLN wg średniego kursu NBP z dnia bilansowego. Ujawnione w tabeli kwoty są niezdyktowanymi umownymi wypływami środków pieniężnych.

31.12.2007

Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto*	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	22 154	14 274	94 817	17 014	-	148 259
Kontrakty Overnight Index Swap (OIS)	3 576	483	12 109	98	-	16 266
Kontrakty swap na stopę procentową (IRS)	38 202	47 500	324 847	388 744	48 435	847 728
Kontrakty swap na stopę procentową w walucie obcej (CIRS)	2 130	36	39 128	53 738	2 571	97 603
Opcje	29 364	19 833	110 519	25 275	7 245	192 236
Pochodne transakcje futures	-	-	435	-	-	435
Inne	-	-	1 917	5 040	10 988	17 945
Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto razem	95 426	82 126	583 772	489 909	69 239	1 320 472

31.12.2006

Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto*	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	8 725	15 501	43 899	17 115	-	85 240
Kontrakty Overnight Index Swap (OIS)	1 849	5 018	23 066	-	-	29 933
Kontrakty swap na stopę procentową (IRS)	81 109	116 465	197 377	626 646	42 945	1 064 542
Kontrakty swap na stopę procentową w walucie obcej (CIRS)	49	176	888	58 211	1 293	60 617
Kontrakty Tom-next Index Swap (TOIS)	46	-	-	-	-	46
Opcje	3 551	7 003	18 435	3 480	-	32 469
Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto razem	95 329	144 163	283 665	705 452	44 238	1 272 847

* Rozliczenie dokonywane w kwocie netto zawiera ujemną wartość wyceny transakcji pochodnych

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach brutto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Grupę na bazie brutto należą pochodne walutowe instrumenty finansowe: walutowe kontrakty *forward* oraz walutowe kontrakty *swap*.

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne zobowiązania / należności finansowe Grupy, które będą rozliczone na bazie brutto, pogrupowane w odpowiednich pozostałych umownych terminach zapadalności na datę bilansową. Kwoty denominowane w walutach obcych zostały przeliczone na PLN wg średniego kursu NBP z dnia bilansowego.

31.12.2007

Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie brutto	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Pochodne instrumenty walutowe:						
- wypływy	15 352 270	3 284 341	12 341 266	786 180	-	31 764 057
- wpływy	15 374 162	3 327 334	12 436 107	765 524	-	31 903 127

31.12.2006

Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie brutto	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Pochodne instrumenty walutowe:						
- wypływy	13 794 796	5 087 793	9 885 947	579 713	-	29 348 249
- wpływy	14 045 666	5 127 695	9 815 607	575 683	-	29 564 651

Kwoty ujawnione w tabeli to niezdyktowane umowne wypływy/ wpływy pieniężne.

Szczegółowe informacje dotyczące ryzyka płynności pozycji pozabilansowych przedstawiono w nocie 37.

3.8 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Wartość godziwa to kwota, za jaką składnik aktywów mógłby być wymieniony, lub zobowiązanie wykonane, pomiędzy dobrze poinformowanymi i zainteresowanymi stronami w bezpośrednio zawartej transakcji, innej niż sprzedaż pod przymusem lub likwidacja i jest najlepiej odzwierciedlona przez cenę rynkową, jeśli jest dostępna.

Grupa przyjęła założenie, że wartość godziwa instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej oraz instrumentów o stałej stopie procentowej krótkoterminowych (poniżej 1 roku) jest równa ich wartości bilansowej.

Ponadto Grupa przyjęła założenie, że szacunkowa wartość godziwa instrumentów o stałym oprocentowaniu powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Czynniki dyskontujące przyjęte do dyskontowania środków pieniężnych dla tych instrumentów finansowych oparte są o krzywą zerokuponową.

W tabeli poniżej przedstawiono podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla każdej grupy aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w bilansie Grupy według ich wartości godziwej.

	31.12.2007		31.12.2006	
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe				
Należności od banków	2 089 936	2 089 932	2 844 124	2 840 879
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	33 682 665	33 869 929	23 044 694	23 053 340
Klienci indywidualni	13 692 771	13 691 515	8 728 452	8 727 694
należności bieżące	2 184 779	2 184 779	1 430 606	1 430 606
kredyty terminowe w tym:	11 507 992	11 506 736	7 297 846	7 297 088
- kredyty hipoteczne i mieszkaniowe	10 597 448	10 597 069	6 703 565	6 703 500
Klienci korporacyjni	18 978 524	19 167 044	13 558 643	13 568 017
należności bieżące	2 688 130	2 688 130	1 853 685	1 853 685
kredyty terminowe	13 864 715	14 053 235	9 953 406	9 962 780
- udzielone dużym klientom	2 934 338	2 921 539	2 224 323	2 228 256
- udzielone średnim i małym klientom	10 930 377	11 131 696	7 729 083	7 734 524
transakcje reverse repo /buy sell back	669 018	669 018	40 436	40 436
pozostałe	1 756 661	1 756 661	1 711 116	1 711 116
Klienci budżetowi	598 841	598 841	429 349	429 379
Inne należności	412 529	412 529	328 250	328 250
Aktywa dostępne do sprzedaży				
Instrumenty dłużne	6 078 433	6 078 433	2 842 902	2 842 902
- notowane	6 014 425	6 014 425	2 806 229	2 806 229
- nie notowane	64 008	64 008	36 673	36 673
Instrumenty kapitałowe	388 583	388 583	270 030	270 030
- notowane	10 021	10 021	10 411	10 411
- nie notowane	378 562	378 562	259 619	259 619
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania wobec innych banków	12 286 940	12 286 805	7 972 386	7 972 386
Zobowiązania wobec klientów	32 401 863	32 384 977	24 669 856	24 679 751
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 928 414	2 927 792	3 389 559	3 388 722

Poniżej zaprezentowane są główne założenia i metody wykorzystane przez Grupę podczas szacowania wartości godziwej instrumentów finansowych:

Należności od banków. Wartością godziwą lokat o zmiennym oprocentowaniu oraz lokat o stałym oprocentowaniu poniżej 1 roku jest ich wartość bilansowa.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom są wykazywane w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Wartość godziwa kredytów i pożyczek udzielonych klientom o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku została wyliczona jako zdyskontowana, w oparciu o krzywą zerokuponową (z uwzględnieniem marży kredytowej), wartość oczekiwanych przyszłych płatności do otrzymania zarówno z tytułu kapitału jak i odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Wartość godziwa kredytów nieregularnych jest równa ich wartości bilansowej netto, która uwzględnia wszelkie przesłanki wskazujące na utratę wartości kredytów. Tak oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego od czasu udzielenia kredytu oraz zmiany poziomu stóp procentowych w przypadku kredytów o stałej stopie procentowej.

W IV kwartale 2007 roku Bank objął obligacje spółek: ABC Data Holding SA (obligacje z warrantem), Internet Group SA (obligacje z warrantem), Marvipol SA (obligacje zamienne na akcje), JM Holdings S.a.r.l. (obligacje wymienne). Są to obligacje o terminie płatności od 1 roku do 5 lat z możliwością wcześniejszego wykupu poprzez refinansowanie na rynku kapitałowym (istnieje możliwość objęcia w przyszłości przez BRE Bank udziałów kapitałowych). Ze względu na duże skomplikowanie umów oraz brak analogicznych transakcji na rynku polskim nie jest możliwe wiarygodne określenie wartości godziwej nabytych instrumentów na moment transakcji.

W związku z tym, Bank z zachowaniem zasady ostrożności, ujął transakcje w księgach według ceny nabycia, będącej jednocześnie wartością nominalną objętych obligacji.

Obligacje te zostały zakwalifikowane jako należności kredytowe podlegające ocenie na utratę wartości oraz wycenie metodą zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Notowane instrumenty finansowe Grupy dostępne do sprzedaży są wyceniane według wartości godziwej. Wartość godziwa dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na aktywnym rynku ustalana jest przy zastosowaniu krzywej zerokuponowej z uwzględnieniem marży kredytowej. Dla kapitałowych instrumentów nienotowanych Grupa nie była w stanie sporządzić wiarygodnego oszacowania wartości godziwej i dla potrzeb wyceny bilansowej przyjęła wartość według ceny nabycia z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Wyjątek stanowią akcje VECTRA SA, których wycena do wartości godziwej została opisana w Nocie 23.

Powyższą zasadę odnoszącą się do instrumentów kapitałowych Grupa zastosowała także w przypadku akcji Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA (PZU SA).

Grupa posiada 653 660 akcji PZU S.A., stanowiących 0,76% kapitału podstawowego; wartość księgowa akcji wynosi 73 988 480,48 zł. PZU S.A. jest największym w Polsce ubezpieczycielem majątkowym oraz właścicielem zakładu ubezpieczeń na życie PZU Życie S.A.

Akcje spółki PZU S.A. nie są notowane na rynku regulowanym. Akcjonariusze często dokonują transakcji na akcjach, ale zwykle dotyczą one małych pakietów akcji pracowniczych. W pewnym zakresie rynek jest płynny, ale ze względu na konflikt pomiędzy głównymi akcjonariuszami oraz ze względu na fakt, że data pierwszej oferty publicznej pozostaje nieznana, uważa się że ceny transakcji zawierają duże dyskonto. Szacuje się, że rzeczywista wartość jednej akcji waha się w przedziale 180 zł i 400 zł.

Zobowiązania finansowe. Instrumenty finansowe po stronie zobowiązań to:

1. Kredyty zaciągnięte
2. Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych
3. Depozyty

Wartość godziwa dla powyższych zobowiązań finansowych o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych z tytułu kapitału i odsetek przy zastosowaniu czynnika dyskontującego wyliczonego w oparciu o krzywą zerokuponową.

Grupa przyjęła, że wartość godziwa dla powyższych instrumentów o zmiennej stopie procentowej lub o stałej stopie procentowej, ale poniżej 1 roku jest równa ich wartości bilansowej.

Wartość godziwa notowanych wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych została ustalona w oparciu o ceny rynkowe.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe związana z pozycjami pozabilansowymi. Na dzień 31 grudnia 2007 roku wartość godziwa gwarancji finansowych wynosiła 18 523 tys. zł (31 grudnia 2006 r.: 28 600 tys. zł). Na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku wartość godziwa zobowiązań do udzielenia kredytów nie różniła się znacząco od ich wartości księgowej.

3.9 Pozostała działalność

Grupa świadczy usługi przechowywania, powiernictwa, zarządzania przedsiębiorstwami, zarządzania inwestycyjnego oraz usługi doradcze na rzecz osób trzecich. W związku z wykonywaniem tych usług Grupa podejmuje decyzje dotyczące alokacji oraz kupna i sprzedaży wielu różnych instrumentów finansowych. Aktywa przechowywane na zasadach powierniczych nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

4. Ważniejsze oszacowania i oceny dokonywane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywanych w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Grupa przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Aby ustalić, czy należy wykazać utratę wartości w rachunku zysków i strat, Grupa ocenia czy istnieją jakiegokolwiek dane wskazujące na możliwe do zmniejszenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego, zanim zmniejszenie to będzie można przyporządkować do konkretnego kredytu. Szacunki mogą uwzględniać możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców należących do określonej grupy lub sytuacji gospodarczej w danym kraju lub jego części, co ma związek z problemami występującymi w tej grupie aktywów. Kierownictwo planuje przyszłe przepływy pieniężne na podstawie szacunków opartych o historyczne doświadczenia strat poniesionych na aktywach o cechach ryzyka kredytowego i obiektywnych dowodach utraty wartości podobnych do tych, które charakteryzują portfel. Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one nastąpią, będą poddawane regularnym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat. Gdyby wartość bieżąca szacowanych przepływów pieniężnych dla portfela kredytów i pożyczek z rozpoznaną indywidualnie utratą wartości uległa zmianie o +/- 10%, to szacowana wielkość utraty wartości kredytów i pożyczek uległaby odpowiednio zmniejszeniu o 6,5 mln zł, lub zwiększeniu o 10,5 mln zł. Szacunek ten został przeprowadzony dla portfela kredytów i pożyczek, w przypadku których utrata wartości rozpoznawana jest w oparciu o indywidualną analizę przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat i odzysków z zabezpieczeń.

Kwestie związane z wyceną obligacji nabytych w ramach transakcji mezzanine zostały przedstawione w Nocie 3.8.

W listopadzie 2007 roku wprowadzono do metodologii liczenia rezerw portfelowych nowy model szacowania PD dla klientów korporacyjnych oparty głównie o regresję logistyczną na danych finansowych. Przejście na PD bezpośrednio pochodzące z bardziej stabilnego modelu rekalkulowanego w okresach rocznych i powyżej roku w porównaniu z comiesięczną aktualizacją wartości PD w klasach ratingowych w poprzednim modelu wymusiło zwiększenie skali LIP z 6 miesięcy do 9 miesięcy. Do dotychczasowego poziomu określonego głównie częstotliwością monitoringu dodano element opóźnienia w prezentacji danych finansowych kredytowanych klientów jako głównego czynnika określającego długość okresu identyfikacji straty w nowym modelu. Łączny efekt powyższych zmian spowodował wzrost rezerw z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek o 11 mln zł.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku. Kwestia wpływu zmiany warunków rynkowych na wycenę księgi handlowej Grupy (do której zaliczane są między innymi instrumenty pochodne) została przedstawiona w Nocie 3.4.

Utrata wartości instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży

Za utratę wartości uznaje się utrzymywanie się przez okres co najmniej trzech kolejnych miesięcy kursu danego papieru wartościowego poniżej ceny nabycia, ponoszenie przez emitenta w okresie jednego roku straty nie znajdującej pokrycia w jego kapitałach własnych, jak również zaistnienia innych faktów oraz okoliczności wskazujących na utratę wartości. Dodatkowo, obiektywnymi dowodami utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy są informacje na temat znaczących negatywnych zmian mających miejsce w środowisku technologicznym, rynkowym, gospodarczym, prawnym lub innym, w którym działa emitent, wskazujące, że koszty inwestycji mogą nie zostać odzyskane. Znaczący i przedłużający się spadek wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy poniżej kosztu również stanowi obiektywny dowód utraty wartości.

Kwestie związane z wyceną akcji PZU S.A. zostały przedstawione w Nocie 3.8.

Utrata wartości dłużnych instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży

Utrata wartości i poprawa wartości dłużnych instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży, ustalana jest w dniu wyceny, tj. na dzień bilansowy, odrębnie dla każdego rodzaju dłużnego papieru wartościowego. Za utratę wartości uznaje się utrzymywanie się przez okres co najmniej trzech kolejnych miesięcy kursu danego papieru wartościowego poniżej ceny nabycia i wynikającego z podwyższonego ryzyka kredytowego, ponoszenie przez emitenta w okresie jednego roku straty nie znajdującej pokrycia w jego kapitałach własnych lub innych zaistniałych okoliczności wskazujących na powstanie utraty wartości. Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego, zaklasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży, wzrośnie i wzrost ten może być obiektywnie związany ze zdarzeniem mającym miejsce po utracie wartości ujętej w wyniku, strata z tytułu utraty wartości jest odwracana przez rachunek zysków i strat. Gdyby doszło do istotnego i długotrwałego obniżenia wartości godziwej dłużnych instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży poniżej ich ceny nabycia, to szacowana utrata wartości portfela tych instrumentów finansowych wyniosłaby 0,1 mln zł, którą to kwotę należałoby obciążyć rachunek zysków i strat Grupy w korespondencji z kapitałem z aktualizacji wyceny. Za istotne i długotrwałe obniżenie wartości godziwej dłużnych instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży przyjęto na potrzeby analizy obniżenie ratingów poszczególnych papierów wartościowych o cztery klasy ratingowe przez okres dłuższy niż 3 miesiące.

Wartość firmy

Grupa dokonuje testów utraty wartości wartości firmy powstałej przy nabywaniu udziałów w spółkach zależnych, pod kątem wystąpienia przesłanek do utraty wartości w okresach rocznych. Zmianę stanu wartości firmy przedstawiono w Nocie 25. Gdyby wartość bieżąca szacowanych przepływów pieniężnych, założonych do celów przeprowadzenia testu na utratę wartości wartości firmy, uległa zmniejszeniu o 10%, to szacowana wielkość odpisu wartości firmy uległaby zwiększeniu o 3,6 mln zł.

Podatek odroczony

Grupa przeanalizowała wymogi MSR 12 „Podatek dochodowy” i w oparciu o paragraf 44 nie rozpoznała aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do odpisów aktualizujących wartość akcji PTE w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. W przypadku rozpoznania podatku odroczonego Grupa utworzyłaby aktywo w wysokości 81,1 mln zł.

5. Segmenty branżowe

Segmenty wyodrębnione zostały z punktu widzenia określonych grup klientów oraz produktów według jednorodnych cech transakcji. Ten sposób podziału obszarów biznesu jest spójny ze sposobem zarządzania sprzedażą i oferowania klientowi kompleksowej oferty produktowej obejmującej zarówno tradycyjne produkty bankowe jak również bardziej złożone produkty o charakterze inwestycyjnym. Powiązanie sposobu prezentowania wyników z modelem zarządzania biznesem zapewnia koncentrację działań Banku na kreowaniu wartości dodanej w relacjach z klientami Banku oraz spółek Grupy i jest podstawowym podziałem służącym do sterowania i postrzegania biznesu przez Grupę.

Działalność Grupy realizowana jest w następujących segmentach branżowych:

1) Bankowość detaliczna – w tym usługi private banking, rachunki bieżące dla klientów indywidualnych, rachunki oszczędnościowe, depozyty, produkty inwestycyjne, usługi powiernicze, karty kredytowe i debetowe, kredyty konsumpcyjne i hipoteczne, lokaty terminowe osób fizycznych, a także małych i średnich przedsiębiorstw, dokonywanie rozliczeń finansowych, operacje wekslowe, czekowe oraz wystawianie gwarancji.

Począwszy od IV kwartału 2007 roku wyniki Bankowości Detalicznej obejmują wyniki oddziałów zagranicznych mBanku: mBank Czechy i mBank Słowacja. W 2007 roku oddziały te oferowały podstawowe produkty takie jak rachunki bieżące i rachunki oszczędnościowe oraz kredyty gotówkowe i hipoteczne. Docelowo planuje się uruchomienie działalności operacyjnej w pełnym zakresie usług właściwych dla bankowości detalicznej.

Od 2007 roku do obszaru tego zaliczane są także wyniki spółki BRE Wealth Management SA oraz emFinanse Sp. z o.o. BRE Wealth Management SA oferuje usługi szeroko pojętego doradztwa finansowego oraz kompleksowego zarządzania majątkiem zamożnego klienta private banking. Spółka emFinanse działa na rynku pośredników i doradców finansowych, zajmuje się sprzedażą produktów bankowych (kredyty gotówkowe, samochodowe, hipoteczne), a także produktów ubezpieczeniowych.

2) Korporacje i Rynki Finansowe - segment ten składa się z dwóch podsegmentów:

2.1.) Klienci Korporacyjni i Instytucje – w tym prowadzenie rachunków bieżących, oszczędnościowych i lokat terminowych, przechowywanie papierów wartościowych, produkty walutowe i pochodne, transakcje sell buy back i buy sell back z klientami Banku, oferowanie produktów inwestycyjnych, kart kredytowych i debetowych, kredytów gospodarczych oraz leasing finansowy i operacyjny samochodów, maszyn, sprzętu biurowego, nieruchomości, a także obsługa z tytułu wynajmu wymienionych grup środków trwałych. W ramach tego podsegmentu Bank zawiera również samodzielnie lub w konsorcjum z innymi bankami umowy finansowania dużych projektów w formie kredytów.

Oferta Banku w tym podsegmentcie działalności skierowana jest zarówno do dużych firm jak i małych oraz średnich przedsiębiorstw oraz jednostek samorządu terytorialnego. Istotną częścią działalności w obszarze Klientów Korporacyjnych jest obsługa transakcji handlu zagranicznego. Oferta Banku dla przedsiębiorstw obejmuje operacje wymiany walut, przekazy zagraniczne, czeki, inkaso, krótkoterminowe kredyty a ponadto całą gamę narzędzi finansowych takich jak wykup wierzytelności, forfaiting, akredytywy, gwarancje bankowe i inne. Ponadto klientom oferowane są instrumenty finansowe zabezpieczające przed ryzykiem kursowym oraz instrumenty finansowe umożliwiające zarządzanie ryzykiem stopy procentowej takie jak umowy oparte o przyszłą stawkę procentową FRA, o zmianę stóp procentowych IRS, opcje na stopy procentowe, a także walutowe transakcje zmiany stóp procentowych CIRS.

W ramach tego podsegmentu Bank współpracuje z krajowymi i zagranicznymi instytucjami finansowymi (poza transakcjami dokonywanymi za pośrednictwem rachunków nostro i loro) w obszarze pozyskiwania kredytów na międzynarodowym rynku międzybankowym. Bank dysponuje ponadto liniami kredytowymi na finansowanie importu oraz na refinansowanie kredytów inwestycyjnych dla małych i średnich przedsiębiorstw, głównie ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Do tego podsegmentu zaliczane też są wyniki następujących spółek: BRE Bank Hipoteczny SA, BRE Leasing Sp. z o.o., Dom Inwestycyjny BRE Banku SA, BRE Corporate Finance SA, Intermarket Bank AG, Polfactor SA, Transfinance a.s. oraz Magyar Factor zRt. Spółki Grupy zaliczane do tego podsegmentu wzbogacają ofertę Banku o finansowanie nieruchomości komercyjnych oraz inwestycji komunalnych, działalność leasingową oraz faktoringową, oferowanie papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu publicznego, zakupy i sprzedaż papierów wartościowych na rachunek klienta, doradztwo w zakresie fuzji i przejęć, również usługi konsultingowe w zakresie restrukturyzacji przedsiębiorstw i prowadzenie wszelkich form prywatyzacji przedsiębiorstw.

2.2.) Działalność Handlowa i Inwestycyjna - w tym obrót instrumentami finansowymi, zakupy i sprzedaż papierów wartościowych w imieniu własnym, tzn. transakcje zawierane na papierach wartościowych takich jak bony, obligacje Skarbu Państwa, bony pieniężne NBP, transakcje lokacyjno-depozytowe i walutowe transakcje swap. Bank jest uczestnikiem rynku papierów wartościowych, koncentrując się na operacjach kupna-sprzedaży papierów

wartościowych na rynku pierwotnym i wtórnym oraz transakcjach repo i reverse repo. Poza tym w ramach tego obszaru Bank dokonuje transakcji sell buy back i buy sell back na rynku międzybankowym. Bank jest również uczestnikiem rynku pieniężnego w transakcjach zawieranych na rynku międzybankowym.

W ramach tego podsegmentu, Bank zawiera samodzielnie lub w konsorcjum z innymi bankami umowy dotyczące emisji papierów dłużnych (obligacji, weksli inwestycyjnych i certyfikatów depozytowych).

Bank uzyskuje dochody w formie zysku kapitałowego z portfela inwestycji własnych obejmującego zaangażowania bezpośrednie i pośrednie podjęte w celu osiągnięcia wysokiej długoterminowej stopy zwrotu. Oprócz wyspecjalizowanej jednostki organizacyjnej Banku zarządzającej portfelem inwestycji długoterminowych zalicza się tu także działalność spółki Tele-Tech Investment Sp. z o.o., której działalność polega na lokowaniu środków w papiery wartościowe, obrocie wierzytelnościami, zarządzaniu przedsiębiorstwami kontrolowanymi oraz doradztwo. Do obszaru tego zaliczane są także wyniki spółki Garbary Sp. z o.o. oraz BRE Finance France SA.

3) Zarządzanie aktywami (działalność zaniechana) - obszar ten obejmuje działalność spółek: Skarbiec Asset Management Holding S.A. (do 31 grudnia 2006 roku) oraz PTE Skarbiec-Emerytura SA. Ze względu na sprzedaż akcji SAMH w dniu 8 stycznia 2007 roku oraz zamiar sprzedaży akcji PTE, obszar zarządzania aktywami jest traktowany przez Grupę jako działalność zaniechana.

4) Pozostała działalność Grupy obejmuje wyniki z transakcji nie zaliczonych do obszarów stricte biznesowych oraz wyniki spółek BRE.locum SA i CERi Sp. z o.o.

Poniżej przedstawiono zasady przyjęte przy dokonywaniu podziału działalności Grupy na segmenty.

Transakcje pomiędzy segmentami branżowymi odbywają się na normalnych, komercyjnych warunkach.

Zaangażowania w spółki Grupy przydzielane do poszczególnych segmentów powodują transfer kosztów finansowania kapitału. Rozliczenia zaalokowanego kapitału oparte są o średni ważony koszt kapitału Grupy i wykazywane w przychodach operacyjnych.

Wewnętrzny transfer funduszy pomiędzy jednostkami Banku oparty jest o stawki transferowe bazujące na stopach rynkowych. Stawki transferowe są określane według tych samych zasad dla wszystkich jednostek organizacyjnych Banku, a ich zróżnicowanie wynika jedynie ze struktury walutowej i terminowej aktywów i pasywów. Rozliczenia wewnętrzne z tytułu wewnętrznej wyceny transferu funduszy są uwzględnione w wynikach każdego segmentu.

Aktywa i zobowiązania segmentu obejmują aktywa i zobowiązania operacyjne, stanowiące większą część bilansu, nie obejmują natomiast pozycji takich jak podatki lub pożyczki.

Wydzielenia aktywów i pasywów segmentu oraz przychodów i kosztów dokonano na podstawie wewnętrznych informacji przygotowywanych w Banku do potrzeb zarządczych. Poszczególnym obszarom biznesu zostały przypisane aktywa i pasywa poszczególnych segmentów klientów i związane z tymi aktywami i pasywami przychody i koszty. Wynik segmentu uwzględnia wszystkie możliwe do alokacji pozycje przychodów i kosztów.

Działalność poszczególnych spółek Grupy została (uwzględniając korekty konsolidacyjne) w całości przypisana do określonego segmentu.

Podstawowym i jedynym podziałem jest podział branżowy. Z uwagi na brak istotności Grupa nie stosuje segmentacji geograficznej.

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2007 rok

(w tys. zł)

Sprawozdawczość według branżowych segmentów działalności Grupy BRE Banku
za okres 01.01.2007 r. - 31.12.2007 r.
(w tys. zł)

	Korporacje i Rynki Finansowe		Bankowość detaliczna (w tym private banking)	Zarządzanie aktywami działalność zaniechana	Pozostałe	Wylączenia	Grupa
	Klienci Korporacyjni i Instytucje	Działalność Handlowa i Inwestycyjna					
Wynik z tytułu odsetek	556 947	63 964	431 516	(12 979)	(1 129)	(7 129)	1 031 190
- sprzedaż klientom zewnętrznym	633 704	73 846	327 355	3 407	7	(7 129)	1 031 190
- sprzedaż innym segmentom	(76 757)	(9 882)	104 161	(16 386)	(1 136)	-	-
Wynik z tytułu prowizji	392 657	(17 400)	189 977	26 978	(712)	-	591 500
- sprzedaż klientom zewnętrznym	374 336	(1 808)	192 706	26 978	(712)	-	591 500
- sprzedaż innym segmentom	18 321	(15 592)	(2 729)	-	-	-	-
Koszty nieprzypisane							-
Wynik segmentu (brutto)	444 811	131 930	227 507	91 285	80 808	(21 796)	954 545
Wynik działalności operacyjnej							954 545
Udział wyników jednostek stowarzyszonych (przed opodatkowaniem)	-	-	-	-	-	-	-
Zysk brutto							954 545
Podatek dochodowy							(206 928)
Zysk udziałowców mniejszościowych							37 523
Zysk netto							710 094
Aktywa segmentu	22 304 587	21 272 628	14 201 223	501 522	759 334	(3 056 321)	55 982 973
łącznie aktywa							55 982 973
Zobowiązania segmentu	31 534 832	9 911 571	12 927 618	12 543	632 240	(2 477 154)	52 541 650
łącznie zobowiązania							52 541 650
Pozostałe pozycje segmentu							
Nakłady na środki trwałe i wartości niematerialne	(170 508)	(12 094)	(91 711)	(1 853)	(9 292)	-	(285 458)
Amortyzacja	(99 443)	(7 937)	(63 136)	(1 117)	(3 057)	(2 082)	(176 772)
Straty na kredytach i pożyczkach	(233 292)	(6 409)	(38 039)	-	(1 221)	-	(278 961)
Pozostałe pozycje bezgotówkowe*	-	(51 781)	(1)	-	-	-	(51 782)
w tym: koszty bezgotówkowe	-	(1 308 542)	(1)	-	-	-	(1 308 543)
przychody bezgotówkowe	-	1 256 761	-	-	-	-	1 256 761

* Pozostałe pozycje bezgotówkowe obejmują przychody i koszty z tytułu wyceny instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz pozycji wymiany.

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2007 rok

(w tys. zł)

Sprawozdawczość według branżowych segmentów działalności Grupy BRE Banku
za okres 01.01.2006 r. - 31.12.2006 r.
(w tys. zł)

	Korporacje i Rynki Finansowe		Bankowość detaliczna (w tym private banking)	Zarządzanie aktywami - działalność zaniechana*	Pozostałe	Wyłączenia	Grupa
	Klienci Korporacyjni i Instytucje	Działalność Handlowa i Inwestycyjna					
Wynik z tytułu odsetek	433 224	24 280	291 587	(18 531)	(2 374)	(442)	727 744
- sprzedaż klientom zewnętrznym	556 091	54 482	113 759	4 225	(371)	(442)	727 744
- sprzedaż innym segmentom	(122 867)	(30 202)	177 828	(22 756)	(2 003)	-	-
Wynik z tytułu prowizji	335 370	(20 817)	102 618	105 803	(464)	(5 378)	517 132
- sprzedaż klientom zewnętrznym	320 057	(6 603)	103 715	105 803	(462)	(5 378)	517 132
- sprzedaż innym segmentom	15 313	(14 214)	(1 097)	-	(2)	-	-
Koszty nieprzypisane							
Wynik segmentu (brutto)	325 689	122 250	114 799	24 424	20 429	(31 231)	576 360
Wynik działalności operacyjnej							576 472
Udział wyników jednostek stowarzyszonych (przed opodatkowaniem)	-	-	-	-	-	(112)	(112)
Zysk brutto							576 360
Podatek dochodowy							(129 966)
Zysk udziałowców mniejszościowych							25 136
Zysk netto							421 258
Aktywa segmentu	16 929 805	18 465 591	9 118 674	654 743	782 036	(3 620 268)	42 330 581
Łącznie aktywa							42 330 581
Zobowiązania segmentu	23 030 394	9 689 854	9 490 966	37 177	470 375	(3 010 384)	39 708 382
Łącznie zobowiązania							39 708 382
Pozostałe pozycje segmentu							
Nakłady na środki trwałe i wartości niematerialne	(74 269)	(12 255)	(49 422)	(1 514)	(76)	-	(137 536)
Amortyzacja	(89 899)	(8 973)	(60 480)	(2 798)	(2 372)	(2 081)	(166 603)
Straty na kredytach i pożyczkach	(339 352)	(8 545)	(43 351)	-	(2 874)	-	(394 122)
Pozostałe pozycje bezgotówkowe**	10 837	148 468	-	-	-	-	159 305
w tym: koszty bezgotówkowe	(552)	(1 251 420)	-	-	-	-	(1 251 972)
przychody bezgotówkowe	11 389	1 399 888	-	-	-	-	1 411 277

* W ramach segmentu "Zarządzanie aktywami" uwzględniono wyniki spółki BRE Wealth Management SA (do 29 grudnia 2006 r. Skarbiec Investment Management SA), która pozostanie w ramach Grupy BRE Banku, w następującej wysokości:

Wynik z tytułu odsetek	217
Wynik z tytułu prowizji	11 113
Zysk brutto	4 107
Aktywa	10 119
Pasywa	10 119
Amortyzacja	(104)

** Pozostałe pozycje bezgotówkowe obejmują przychody i koszty z tytułu wyceny instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz pozycji wymiany.

6. Wynik z tytułu odsetek

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Przychody z tytułu odsetek		
Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe	268 495	218 880
Lokacyjne papiery wartościowe	184 481	89 573
Kredyty i pożyczki z uwzględnieniem odwrócenia dyskonta dotyczącego odpisu z tytułu utraty wartości	1 713 284	1 222 860
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	154 418	135 004
Pozostałe	34 601	34 234
	2 355 279	1 700 551
Koszty odsetek		
Z tytułu rozliczeń z bankami i klientami	(1 095 770)	(742 603)
Z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(168 682)	(159 414)
Inne pożyczki	(58 460)	(69 025)
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	(831)	(2 605)
Pozostałe	(3 753)	(2 726)
	(1 327 496)	(976 373)

Przychody z tytułu odsetek związane z aktywami finansowymi, które utraciły wartość wyniosły 12 555 tys. zł (w 2006 r.: 14 854 tys. zł).

Wynik z tytułu odsetek w podziale na poszczególne sektory przedstawia się następująco:

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Przychody z tytułu odsetek		
Od sektora bankowego	356 401	369 431
Od pozostałych podmiotów, w tym:	1 998 878	1 331 120
- od klientów korporacyjnych	1 123 590	770 898
- od klientów indywidualnych	590 494	336 025
- od sektora budżetowego	284 794	224 197
	2 355 279	1 700 551
Koszty odsetek		
Od sektora bankowego	(464 609)	(273 585)
Od pozostałych podmiotów, w tym:	(847 590)	(682 537)
- od klientów korporacyjnych	(603 129)	(451 962)
- od klientów indywidualnych	(203 587)	(223 268)
- od sektora budżetowego	(40 874)	(7 307)
Z tytułu emisji własnych	(15 297)	(20 251)
	(1 327 496)	(976 373)

7. Wynik z tytułu opłat i prowizji

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
Opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	201 515	132 176
Opłaty z tytułu działalności maklerskiej	138 611	79 514
Opłaty związane z zarządzaniem portfelem oraz pozostałe opłaty związane z zarządzaniem	10 755	15 048
Prowizje z tytułu udzielonych gwarancji oraz operacji dokumentowych	39 182	26 946
Prowizje za obsługę kart płatniczych	152 787	104 316
Prowizje za realizację przelewów	76 074	67 753
Prowizje za prowadzenie rachunków	45 398	39 111
Prowizje z działalności powierniczej	10 997	2 708
Pozostałe	109 918	115 199
	785 237	582 771
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
Uiszczono opłaty maklerskie	(24 094)	(24 499)
Koszty obsługi i ubezpieczenia kart płatniczych	(106 854)	(77 427)
Uiszczono pozostałe opłaty	(90 011)	(64 435)
	(220 959)	(166 361)

8. Przychody z tytułu dywidend

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	2	140
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	2 325	16 725
Przychody z tytułu dywidend, razem	2 327	16 865

9. Wynik na działalności handlowej

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Wynik z pozycji wymiany	434 956	354 140
- różnice kursowe netto z przeliczenia	506 744	226 231
- zyski z transakcji minus straty	(71 788)	127 909
Wynik na pozostałej działalności handlowej	51 512	45 445
Instrumenty odsetkowe	18 522	21 431
Instrumenty kapitałowe	23 444	6 560
Instrumenty na ryzyko rynkowe	9 546	17 454
Wynik na działalności handlowej, razem	486 468	399 585

„Wynik z pozycji wymiany” obejmuje zyski i straty z transakcji spot i kontraktów terminowych, opcji, kontraktów typu futures i przeliczonych aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych. Wynik z operacji instrumentami odsetkowymi obejmuje wynik z tytułu obrotu instrumentami rynku pieniężnego, kontrakty swap dla stóp procentowych i walut, opcje i inne instrumenty pochodne. Wynik z operacji instrumentami kapitałowymi obejmuje wynik z tytułu globalnego obrotu kapitałowymi papierami wartościowymi i pochodnymi instrumentami kapitałowymi, takimi jak kontrakty swap, opcje, kontrakty typu futures i kontrakty terminowe.

10. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Przychody z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	148 449	118 567
Przychody z tytułu wzrostu wartości do wysokości uprzednio dokonanych odpisów trwałej utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	1 830	-
Przychody z tytułu odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	2 553	5 765
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	513	1 093
Przychody z tytułu rozwiązania rezerw na przyszłe zobowiązania	15 801	20 377
Przychody ze sprzedaży usług*	49 417	69 729
Pozostałe	31 098	13 508
Pozostałe przychody operacyjne, razem	249 661	229 039

*dotyczy usług niebankowych

11. Ogólne koszty administracyjne

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Koszty pracownicze (Nota 13)	(628 586)	(475 925)
Koszty rzeczowe	(447 729)	(379 077)
Podatki i opłaty	(12 191)	(12 568)
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(5 438)	(4 160)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(4 326)	(3 601)
Pozostałe	(5 049)	(4 161)
Ogólne koszty administracyjne, razem	(1 103 319)	(879 492)

Pozycja „Koszty rzeczowe” obejmuje koszt rat leasingu operacyjnego środków trwałych (głównie nieruchomości) w wysokości 30 053 tys. zł (2006: 30 434 tys. zł).

12. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Koszty z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia	(89 775)	(95 388)
Koszty tworzenia odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(367)	(2 229)
Koszty tworzenia odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych objętych umowami leasingu finansowego, najmu i dzierżawy	(1 367)	-
Koszty z tytułu utworzonych rezerw na pozostałe należności (poza kredytowymi)	(1 111)	(1 376)
Koszty z tytułu spisanych należności i zobowiązań przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	(3 698)	(5 266)
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	(402)	(11 429)
Przekazane darowizny	(2 630)	(2 366)
Utrata wartości aktywów niefinansowych	-	(828)
Odpisy z tytułu rezerw na przyszłe zobowiązania	(8 565)	(20 116)
Koszty sprzedaży usług*	(3 957)	(32 910)
Pozostałe koszty operacyjne	(20 470)	(11 760)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(132 342)	(183 668)

*dotyczy usług niebankowych

13. Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Koszty wynagrodzeń	(521 439)	(385 835)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(64 414)	(57 578)
Koszty świadczeń emerytalnych	(3 433)	(1 383)
Wynagrodzenie regulowane w formie opcji pracowniczych	(648)	(2 212)
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	(38 652)	(28 917)
Koszty świadczeń pracowniczych, razem	(628 586)	(475 925)

W 2007 roku średni poziom zatrudnienia w Grupie wyniósł 5 826 osób (2006 r.: 5 159).

Dodatkowe informacje dotyczące wynagrodzeń w formie opcji pracowniczych opisane zostały w Nocie 42 „Zyski zatrzymane”.

14. Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Odpisy netto na należności od banków (Nota 19)	(631)	(4 578)
Odpisy netto na zobowiązania warunkowe wobec banków (Nota 34)	(247)	(397)
Odpisy netto na kredyty i pożyczki udzielone klientom (Nota 22)	(71 213)	(53 129)
Odpisy netto na zobowiązania warunkowe wobec klientów (Nota 34)	(4 719)	12 143
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(76 810)	(45 961)

15. Podatek dochodowy

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Podatek dochodowy bieżący	(232 819)	(80 055)
Podatek dochodowy odroczony (Nota 35)	48 241	(44 177)
Podatek dochodowy, razem	(184 578)	(124 232)
Zysk przed opodatkowaniem	845 555	534 481
Podatek zgodnie ze stawką obowiązującą w Polsce w danym roku podatkowym (19%)	(160 655)	(101 551)
Wpływ różnych stawek opodatkowania obowiązujących w innych krajach	(2 070)	(2 055)
Dochody nie podlegające opodatkowaniu	7 136	9 994
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów	(21 509)	(21 199)
Inne pozycje wpływające na wysokość obciążenia podatkowego	(7 235)	(9 421)
Straty podatkowe pozostałe do odliczenia w następnych latach	(245)	-
Obciążenie podatkowe, razem	(184 578)	(124 232)
Kalkulacja efektywnej stopy podatkowej		
Zysk (strata) brutto	845 555	534 481
Podatek dochodowy	(184 578)	(124 232)
Efektywna stopa podatkowa	21,83%	23,24%

Informacje na temat podatku dochodowego odroczonego przedstawiono w Nocie 35. Podatek dochodowy od dochodów Grupy przed opodatkowaniem różni się od jego teoretycznej wysokości, która powstałaby przy zastosowaniu podstawowej stawki opodatkowania jednostki dominującej tak jak to przedstawiono powyżej.

16. Zysk na jedną akcję

Zysk na jedną akcję za rok – działalność kontynuowana

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Podstawowy:		
Zysk netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy Banku	623 454	385 113
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	29 578 675	29 344 158
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	21,08	13,12
Rozwodniony:		
Zysk netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy Banku zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję	623 454	385 113
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w emisji	29 578 675	29 344 158
Korekty na:		
- opcje pracownicze na akcje	29 464	174 097
Ważona średnia liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję	29 608 139	29 518 255
Rozwodniony zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	21,06	13,05

Zysk na jedną akcję za rok – działalność kontynuowana i zaniechana razem

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Podstawowy:		
Zysk netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający na akcjonariuszy Banku	710 094	421 258
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	29 578 675	29 344 158
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	24,01	14,36
Rozwodniony:		
Zysk netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający na akcjonariuszy Banku, zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję	710 094	421 258
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w emisji	29 578 675	29 344 158
Korekty na:		
- opcje pracownicze na akcje	29 464	174 097
Ważona średnia liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję	29 608 139	29 518 255
Rozwodniony zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	23,98	14,27

Podstawowy zysk na akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku.

Rozwodniony zysk na akcję wylicza się w oparciu o stosunek zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku do średniej ważonej liczby akcji zwykłych skorygowanych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zamiana na akcje wszystkich powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych. Bank posiada jedną kategorię powodującą rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych: opcje na akcje. Akcje rozwadniające wylicza się jako liczbę akcji, które zostałyby wyemitowane gdyby nastąpiła realizacja wszystkich opcji na akcje po cenie rynkowej ustalonej jako średnioroczna cena zamknięcia akcji Banku.

Zgodnie z MSR 33, Bank sporządza kalkulację tzw. rozwodnionego zysku na jedną akcję, uwzględniając przyznane opcje pracownicze na zakup akcji. W 2007 roku BRE Bank prowadził jeden program opcji pracowniczych.

Program opcji pracowniczych (z maja 2003 roku) zakładał przydzielenie członkom Kierownictwa Banku ogółem 500 000 opcji, które mogą być realizowane stopniowo w okresie od 1 czerwca 2005 roku do 30 czerwca 2008 roku. Opcje te uprawniają do objęcia ogółem 500 000 akcji Banku nowej emisji.

W 2006 roku dodatkowo istniał program opcji pracowniczych (z maja 2000 roku, zmieniony w maju 2003 roku), w ramach którego przydzielono członkom Kierownictwa Banku ogółem 479 500 opcji, które mogły być realizowane do 30 czerwca 2006 r. Opcje te uprawniały do objęcia ogółem 479 500 akcji Banku nowej emisji. Program wygasł w dniu 30 czerwca 2006 roku.

Szczegółowe informacje na temat obu programów opcji pracowniczych zostały zaprezentowane w Nocie 42.

17. Kasa, operacje z bankiem centralnym

na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Środki pieniężne w kasie (skarbcu)	96 818	102 705
Środki pieniężne w rachunku bieżącym	1 906 717	1 213 372
Inne środki	-	2 400 530
Kasa, operacje z bankiem centralnym, razem (Nota 44)	2 003 535	3 716 607
W tym: rezerwa obowiązkowa	965 707	708 759

Rezerwa obowiązkowa jest utrzymywana zarówno na rachunku w banku centralnym, jak również w kasie (skarbcu). Na dzień 31 grudnia 2007 r. środki rezerwy obowiązkowej w banku centralnym oprocentowane były stawką 4,73% (31 grudnia 2006 r.: 3,83%).

18. Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym

Weksle uprawnione do redyskonta to weksle podmiotów niefinansowych o terminie zapadalności do 3 miesięcy.

19. Należności od banków

na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Rachunki bieżące	87 756	50 394
Lokaty w innych bankach	638 590	1 702 432
Ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (Nota 44)	726 346	1 752 826
Kredyty, lokaty i pożyczki	687 558	896 565
Transakcje reverse repo / buy sell back	513 866	124 339
Inne należności	167 375	74 972
Należności (brutto) od banków, razem	2 095 145	2 848 702
Rezerwa utworzona na należności od banków (wielkość ujemna)	(5 209)	(4 578)
Należności (netto) od banków, razem	2 089 936	2 844 124
Krótkoterminowe (do 1 roku)	1 851 413	2 623 379
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	238 523	220 745

Należności od banków w podziale na banki polskie i zagraniczne przedstawiają się następująco:

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Należności brutto od banków polskich		618 539	319 290
Rezerwa utworzona na należności od banków polskich		(247)	(323)
Należności brutto od banków zagranicznych		1 476 606	2 529 412
Rezerwa utworzona na należności od banków zagranicznych		(4 962)	(4 255)
Należności (netto) od banków, razem		2 089 936	2 844 124

Kredyty udzielone bankom o zmiennej stopie wyniosły 558 833 tys. zł, a o stałej stopie 31 178 tys. zł (31 grudnia 2006 r.: – wszystkie kredyty były na zmienną stopę - 744 692 tys. zł). Średnie oprocentowanie lokat w innych bankach oraz kredytów udzielonych innym bankom wynosiło 4,86%.

Zmiana stanu rezerw na należności od banków przedstawia się następująco:

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Stan rezerw na należności od banków na początek okresu		4 578	-
Zwiększenia (z tytułu)		631	9 563
- utworzenie rezerw (Nota 14)		631	9 563
Zmniejszenia (z tytułu)		-	(4 985)
- rozwiązanie rezerw (Nota 14)		-	(4 985)
Stan rezerw na należności od banków na koniec okresu		5 209	4 578

Kwota rezerw na należności od banków w wysokości 5 209 tys. zł oraz zmiana stanu rezerw na należności od banków dotyczy w całości ekspozycji analizowanych portfelowo.

20. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa zastawione

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Dłużne papiery wartościowe:		7 026 627	6 148 676
Obligacje rządowe ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych oraz będące przedmiotem zastawu (transakcje sell buy back) (Nota 44), w tym:			
- obligacje rządowe będące przedmiotem zastawu (transakcje sell buy back) (Nota 38)		4 774 608	2 746 486
Bony skarbowe ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych oraz będące przedmiotem zastawu (transakcje sell buy back) (Nota 44), w tym:			
- bony skarbowe będące przedmiotem zastawu (transakcje sell buy back) (Nota 38)		3 613 322	1 921 475
Pozostałe dłużne papiery wartościowe		25 623	829 649
Kapitałowe papiery wartościowe:		4 263	12 237
- notowane		4 263	12 237
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe razem, w tym:		7 030 890	6 160 913
- Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu		3 403 174	3 516 149
- Aktywa zastawione (Nota 38)		3 627 716	2 644 764

Obligacje rządowe obejmują papiery wartościowe stanowiące poręczenie umów odkupu zawartych z klientami (transakcje sell buy back), których wartość rynkowa na 31 grudnia 2007 roku wynosiła 3 613 322 tys. zł (31 grudnia 2006 r.: 1 921 475 tys. zł). Obligacje te są odrębnie prezentowane w bilansie w pozycji „Aktywa zastawione”.

Pozycja „Dłużne papiery wartościowe” obejmuje bony skarbowe uprawnione do redyskontowania wyemitowane przez Skarb Państwa na okres maksymalnie do jednego roku. Wszystkie bony skarbowe są oparte na stałej stopie procentowej.

Powyższa nota nie obejmuje bonów skarbowych i bonów pieniężnych zastawionych pod BFG w kwocie 80 442 tys. zł (31 grudnia 2006 r.: 57 416 tys. zł), które są zaklasyfikowane do lokacyjnych papierów wartościowych (Nota 23).

21. Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu

Grupa wykorzystuje następujące instrumenty pochodne jako zabezpieczenia i dla potrzeb niezwiązanych z zabezpieczeniami:

Walutowe transakcje terminowe to zobowiązania do kupna walut obcych i lokalnych, obejmujące nie zrealizowane transakcje spot. **Kontrakty typu futures dla walut i stóp procentowych** to zobowiązania w formie umowy do otrzymania lub zapłacenia określonej wartości netto, zależnie od zmian kursów wymiany walut lub stóp procentowych, bądź do kupna lub sprzedaży waluty obcej lub instrumentu finansowego w ustalonym terminie w przyszłości po ustalonej cenie, określonej na zorganizowanym rynku finansowym. Z uwagi na fakt, że kontrakty futures są zabezpieczone środkami pieniężnymi lub papierami wartościowymi wycenianymi według wartości godziwej, zaś zmiany wartości nominalnej tych kontraktów rozliczane są codziennie w odniesieniu do notowań giełdowych, ryzyko kredytowe jest nieznaczące. **Kontrakty FRA** to kontrakty analogiczne do futures tyle że negocjowane indywidualnie i wymagające gotówkowego rozliczenia w określonym terminie w przyszłości różnicy pomiędzy określoną w umowie stopą procentową a aktualną stopą rynkową, na bazie teoretycznej kwoty kapitału.

Walutowe i procentowe kontrakty swap to zobowiązania do zamiany jednego strumienia przepływów pieniężnych na inny. Rezultatem takiej transakcji jest zamiana walut lub stóp procentowych (na przykład, oprocentowania stałego na zmienne) lub połączenia wszystkich tych czynników (na przykład, międzywalutowe kontrakty swap stóp procentowych). Z wyjątkiem określonych walutowych kontraktów swap, nie następuje w przypadku tych transakcji zamiana kapitału. Ryzyko kredytowe Grupy stanowi potencjalny koszt zastąpienia kontraktów swap, jeżeli strony nie wywiążą się ze swoich zobowiązań. Ryzyko to jest monitorowane na bieżąco przez odniesienie do aktualnej wartości godziwej, proporcji wartości nominalnej kontraktów oraz płynności rynkowej. W celu kontrolowania poziomu podejmowanego ryzyka kredytowego Grupa ocenia strony umowy przy pomocy tych samych metod, które stosuje się w działalności kredytowej.

Opcje walutowe i procentowe to umowy, na mocy których sprzedający przyznaje kupującemu prawo, ale nie obowiązek, nabycia (opcja kupna) lub sprzedaży (opcja sprzedaży) w ustalonym dniu, do ustalonego dnia lub też w ustalonym okresie – konkretnej ilości waluty obcej lub instrumentu finansowego po z góry ustalonej cenie. W zamian za powzięcie ryzyka walutowego lub ryzyka zmiany stóp procentowych, sprzedający otrzymuje od kupującego premię. Opcje mogą być opcjami znajdującymi się w obrocie giełdowym lub negocjowanymi pomiędzy Grupą a klientem (w transakcji pozagiełdowej). Grupa jest narażona na ryzyko kredytowe z tytułu zakupionych opcji tylko i wyłącznie do wysokości ich wartości bilansowej, którą stanowi ich wartość godziwa.

Nominalne wartości niektórych rodzajów instrumentów finansowych stanowią podstawę do ich porównania z instrumentami ujmowanymi w bilansie, ale niekoniecznie wskazują, jaka będzie wartość przyszłych przepływów pieniężnych, bądź jaka jest bieżąca wartość godziwa instrumentów. Z tego względu, nie pokazują jaki jest stopień narażenia Grupy na ryzyko kredytowe lub ryzyko zmiany cen. Instrumenty pochodne mogą mieć wycenę dodatnią (aktywa) lub ujemną (zobowiązania) w zależności od wahań rynkowych stóp procentowych lub kursów wymiany walut. Łączna wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych może podlegać znacznym wahaniom. Wartości godziwe posiadanych instrumentów pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli:

	Wartość kontraktu	Wartość godziwa aktywa	Wartość godziwa zobowiązania
Stan na 31 grudnia 2007			
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu			
<i>Walutowe instrumenty pochodne</i>			
- Walutowe transakcje terminowe (FX forward)	30 260 578	271 004	195 657
- Kontrakty FX swap	46 652 748	657 209	518 362
- Kontrakty CIRS	10 389 184	88 104	84 247
- Opcje walutowe kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	11 535 732	144 038	230 131
Razem instrumenty pochodne z transakcji pozagiełdowych	98 838 242	1 160 355	1 028 397
Razem walutowe instrumenty pochodne	98 838 242	1 160 355	1 028 397
Pochodne na stopę procentową			
- Kontrakty IRS, OIS	338 510 860	699 573	760 889
- Kontrakty FRA	196 823 280	184 062	146 944
- Opcje na stopę procentową kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	806 850	8 351	8 401
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową z transakcji pozagiełdowych	536 140 990	891 986	916 234
- Opcje na stopę procentową w obrocie giełdowym	-	136	-
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową	536 140 990	892 122	916 234
Transakcje na ryzyko rynkowe	563 119	220 161	219 583
Razem aktywa/pasywa przeznaczone do obrotu	635 542 351	2 272 638	2 164 214
Razem rozpoznane pochodne aktywa/pasywa	635 542 351	2 272 638	2 164 214
Razem rozpoznane pochodne aktywa/pasywa oraz inne zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	635 542 351	2 272 638	2 164 214
Krótkoterminowe (do 1 roku)	463 255 701	1 527 474	1 425 502
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	172 286 650	745 164	738 712

	Wartość kontraktu	Wartość godziwa aktywa	Wartość godziwa zobowiązania
Stan na 31 grudnia 2006			
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu			
<i>Walutowe instrumenty pochodne</i>			
- Walutowe transakcje terminowe (FX forward)	21 167 613	196 646	129 054
- Kontrakty FX swap	42 027 419	389 998	209 462
- Kontrakty CIRS	267 306	6 389	1 456
- Opcje walutowe kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	2 612 114	37 111	50 066
Razem instrumenty pochodne z transakcji pozagiełdowych	66 074 452	630 144	390 038
- Walutowe kontrakty futures	36 954	-	-
- Opcje walutowe kupione lub sprzedane w obrocie giełdowym	14 585	609	233
Razem walutowe instrumenty pochodne	66 125 991	630 753	390 271
Pochodne na stopę procentową			
- Kontrakty IRS, OIS	285 014 560	466 629	536 456
- Kontrakty FRA	167 856 340	81 705	83 666
- Opcje na stopę procentową kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	-	104	162
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową z transakcji pozagiełdowych	452 870 900	548 438	620 284
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową	452 870 900	548 438	620 284
Transakcje na ryzyko rynkowe	540 010	233 874	243 345
Razem aktywa/pasywa przeznaczone do obrotu	519 536 901	1 413 065	1 253 900
Razem rozpoznane pochodne aktywa/pasywa	519 536 901	1 413 065	1 253 900
Razem rozpoznane pochodne aktywa/pasywa oraz inne zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	519 536 901	1 413 065	1 253 900
Krótkoterminowe (do 1 roku)	280 336 940	757 558	679 535
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	239 199 961	655 507	574 365

We wszystkich prezentowanych okresach transakcje na ryzyko rynkowe obejmują wartość godziwą opcji na indeks giełdowy, akcje i inne papiery kapitałowe, kontraktów futures na towary, kontraktów swap na towary.

Na dzień 31 grudnia 2007 i 31 grudnia 2006 roku Grupa nie posiadała żadnych aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Ponadto na dzień 31 grudnia 2007 roku wartość godziwą opcji na ryzyko rynkowe wbudowanych w produkty depozytowe oferowane przez Grupę wyniosła: aktywa – 192 499 tys. zł, zobowiązanie – 197 684 tys. zł (31 grudnia 2006 r.: aktywa – 177 832 tys. zł, zobowiązanie – 178 539 tys. zł). Wartość opcji prezentowana jest oddzielnie od instrumentu bazowego. Wartości te zostały zaprezentowane w tabeli powyżej, w pozycji „Transakcje na ryzyko rynkowe – obrót giełdowy”.

22. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym:		13 876 425	8 882 742
- należności bieżące		2 301 686	1 511 069
- kredyty terminowe, w tym:		11 574 739	7 371 673
- kredyty hipoteczne i mieszkaniowe		10 622 334	6 724 211
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym:		19 477 259	14 241 341
- należności bieżące		2 768 093	1 962 930
- kredyty:		14 234 717	10 480 665
- udzielone dużym klientom		2 962 818	2 311 750
- udzielone średnim i małym klientom		11 271 899	8 168 915
- transakcje reverse repo / buy sell back		669 018	40 436
- pozostałe		1 805 431	1 757 310
Kredyty i pożyczki udzielone sektorowi budżetowemu		599 155	429 443
Inne należności		412 529	328 250
Kredyty i pożyczki (brutto) od klientów		34 365 368	23 881 776
Rezerwa utworzona na należności od klientów (wielkość ujemna)		(682 703)	(837 082)
Kredyty i pożyczki (netto) od klientów		33 682 665	23 044 694
Krótkoterminowe (do 1 roku)		13 824 483	10 364 072
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		19 858 182	12 680 622

Na dzień 31 grudnia 2007 r. kredyty o zmiennej stopie procentowej wynoszą 32 743 697 tys. zł, a o stałej stopie procentowej wynoszą 1 006 177 tys. zł (31 grudnia 2006 rok odpowiednio: 21 837 890 tys. zł i 600 816 tys. zł). Powyższe wartości odnoszą się do sumy kredytów i pożyczek udzielonych klientom indywidualnym, korporacyjnym i sektorowi budżetowemu. Średnie oprocentowanie kredytów udzielonych klientom (z wyłączeniem transakcji reverse repo) wynosiło 6,07%.

Grupa przyjęła jako zabezpieczenie kredytów komercyjnych notowane na giełdzie papiery wartościowe o wartości godziwej 956 634 tys. zł (31 grudnia 2006: 1 151 932 tys. zł).

Rezerwy na utratę wartości kredytów i pożyczek

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Poniesione, ale nie zidentyfikowane straty			
Zaangażowanie bilansowe brutto		33 564 991	22 912 522
Rezerwy na utratę wartości ekspozycji analizowanych portfelowo		(112 460)	(106 986)
Zaangażowanie bilansowe netto		33 452 531	22 805 536
Należności, które utraciły wartość			
Zaangażowanie bilansowe brutto		800 377	969 254
Rezerwy na utratę wartości ekspozycji analizowanych indywidualnie		(570 243)	(730 096)
Zaangażowanie bilansowe netto		230 134	239 158

Zmiany rezerw na utratę wartości kredytów i pożyczek

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
KLIENCI INDYWIDUALNI			
- Należności bieżące			
Stan rezerw na początek okresu		80 463	69 214
Zwiększenia (z tytułu)		40 395	24 199
- utworzenie rezerw		37 311	24 199
- reklasyfikacja rezerw i różnice kursowe		3 084	
Zmniejszenia (z tytułu)		(3 951)	(12 950)
- rozwiązanie rezerw		(304)	(540)
- reklasyfikacja rezerw i różnice kursowe		-	(8 776)
- należności spisane w ciężar rezerw		(3 647)	(3 634)
Stan rezerw na koniec okresu		116 907	80 463
- Kredyty terminowe			
Stan rezerw na początek okresu		73 827	55 675
Zwiększenia (z tytułu)		14 112	37 530
- utworzenie rezerw		14 112	23 210
- reklasyfikacja rezerw i różnice kursowe		-	14 320
Zmniejszenia (z tytułu)		(21 192)	(19 378)
- rozwiązanie rezerw		(12 536)	(15 433)
- reklasyfikacja rezerw i różnice kursowe		(3 936)	-
- należności spisane w ciężar rezerw		(4 848)	(3 945)
- pozostałe		128	-
Stan rezerw na koniec okresu		66 747	73 827
w tym:			
- Kredyty hipoteczne i mieszkaniowe			
Stan rezerw na początek okresu		20 646	7 052
Zwiększenia (z tytułu)		7 421	20 404
- utworzenie rezerw		7 293	13 501
- reklasyfikacja rezerw i różnice kursowe		-	6 903
- pozostałe		128	-
Zmniejszenia (z tytułu)		(3 181)	(6 810)
- rozwiązanie rezerw		(3 133)	(2 865)
- należności spisane w ciężar rezerw		(48)	(3 945)
Stan rezerw na koniec okresu		24 886	20 646

KLIENCI INDYWIDUALNI - RAZEM**Stan rezerw na początek okresu**

Zwiększenia (z tytułu)	154 290	124 889
- utworzenie rezerw	54 507	61 729
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	51 423	47 409
	3 084	14 320
Zmniejszenia (z tytułu)	(25 143)	(32 328)
- rozwiązanie rezerw	(12 840)	(15 973)
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	(3 936)	(8 776)
- należności spisane w ciężar rezerw	(8 495)	(7 579)
- pozostałe	128	-
Stan rezerw na koniec okresu	183 654	154 290

na dzień 31.12.2007 31.12.2006

KLIENCI KORPORACYJNI**- Należności bieżące****Stan rezerw na początek okresu**

Zwiększenia (z tytułu)	109 245	102 141
- utworzenie rezerw	38 274	47 452
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	38 274	40 080
	-	7 372
Zmniejszenia (z tytułu)	(67 556)	(40 348)
- rozwiązanie rezerw	(11 735)	(32 721)
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	(16 030)	-
- należności spisane w ciężar rezerw	(39 791)	(7 627)
Stan rezerw na koniec okresu	79 963	109 245

- Kredyty terminowe**Stan rezerw na początek okresu**

Zwiększenia (z tytułu)	527 259	583 668
- utworzenie rezerw	109 986	285 702
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	90 206	255 453
- pozostałe	15 877	30 249
	3 903	-
Zmniejszenia (z tytułu)	(267 243)	(342 111)
- rozwiązanie rezerw	(96 309)	(248 119)
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	(2 183)	(54 757)
- należności spisane w ciężar rezerw	(168 751)	(39 235)
Stan rezerw na koniec okresu	370 002	527 259

w tym:

- Kredyty terminowe udzielone dużym klientom**Stan rezerw na początek okresu**

Zwiększenia (z tytułu)	87 427	60 800
- utworzenie rezerw	10 692	43 332
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	10 692	21 900
	-	21 432
Zmniejszenia (z tytułu)	(69 639)	(16 705)
- rozwiązanie rezerw	(12 727)	(16 705)
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	(2 183)	-
- należności spisane w ciężar rezerw	(54 729)	-
Stan rezerw na koniec okresu	28 480	87 427

- Kredyty terminowe udzielone średnim i małym klientom**Stan rezerw na początek okresu**

Zwiększenia (z tytułu)	439 832	522 868
- utworzenie rezerw	99 294	242 369
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	79 514	233 553
- pozostałe	15 877	8 816
	3 903	-
Zmniejszenia (z tytułu)	(197 604)	(325 405)
- rozwiązanie rezerw	(83 582)	(231 414)
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	-	(54 756)
- należności spisane w ciężar rezerw	(114 022)	(39 235)
Stan rezerw na koniec okresu	341 522	439 832

- Pozostałe

Stan rezerw na początek okresu	46 194	52 255
Zwiększenia (z tytułu)	16 557	19 049
- utworzenie rezerw	16 557	17 863
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	-	1 186
Zmniejszenia (z tytułu)	(13 981)	(25 110)
- rozwiązanie rezerw	(4 583)	(10 299)
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	(2 034)	(305)
- należności spisane w ciężar rezerw	(7 364)	(14 506)
Stan rezerw na koniec okresu	48 770	46 194

KLIENCI KORPORACYJNI - RAZEM

Stan rezerw na początek okresu	682 698	738 064
Zwiększenia (z tytułu)	164 817	352 203
- utworzenie rezerw	145 037	313 396
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	15 877	38 807
- pozostałe	3 903	-
Zmniejszenia (z tytułu)	(348 780)	(407 569)
- rozwiązanie rezerw	(112 627)	(291 139)
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	(20 247)	(55 062)
- należności spisane w ciężar rezerw	(215 906)	(61 368)
Stan rezerw na koniec okresu	498 735	682 698

KLIENCI BUDŻETOWI

Stan rezerw na początek okresu	94	516
Zwiększenia (z tytułu)	220	-
- utworzenie rezerw	220	-
Zmniejszenia (z tytułu)	-	(422)
- rozwiązanie rezerw	-	(422)
Stan rezerw na koniec okresu	314	94

na dzień 31.12.2007 31.12.2006

INNE NALEŻNOŚCI

Stan rezerw na początek okresu	-	142
Zmniejszenia (z tytułu)	-	(142)
- rozwiązanie rezerw	-	(142)
Stan rezerw na koniec okresu	-	-

na dzień 31.12.2007 31.12.2006

OGÓŁEM ZMIANA STANU REZERW NA KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM

Stan rezerw na początek okresu	837 082	863 611
Zwiększenia (z tytułu)	219 544	413 932
- utworzenie rezerw (Nota 14)	196 680	360 805
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	18 961	53 127
- pozostałe	3 903	-
Zmniejszenia (z tytułu)	(373 923)	(440 461)
- rozwiązanie rezerw (Nota 14)	(125 467)	(307 676)
- reklasifikacja rezerw i różnice kursowe	(24 183)	(63 838)
- należności spisane w ciężar rezerw	(224 401)	(68 947)
- pozostałe	128	-
Stan rezerw na koniec okresu	682 703	837 082

Kredyty i pożyczki udzielone klientom obejmują należności z tytułu leasingu finansowego.

Kredyty i pożyczki z tytułu leasingu finansowego

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Należności brutto z tytułu leasingu finansowego o terminie zapadalności:		3 168 011	2 137 315
- Do 1 roku		1 115 880	804 412
- Powyżej 1 roku i nie więcej niż 5 lat		1 998 797	1 296 871
- Powyżej 5 lat		53 334	36 032
Niezrealizowane przyszłe przychody finansowe z tytułu leasingu finansowego (wielkość ujemna)		(383 607)	(256 453)
Należności netto z tytułu leasingu finansowego		2 784 404	1 880 862

Należności netto z tytułu leasingu finansowego o terminie zapadalności:

- Do 1 roku	934 942	678 032
- Powyżej 1 roku i nie więcej niż 5 lat	1 799 662	1 169 478
- Powyżej 5 lat	49 800	33 352
	2 784 404	1 880 862

23. Lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Dłużne papiery wartościowe:		6 078 433	2 842 902
- notowane		6 014 425	2 806 229
- nie notowane		64 008	36 673
Kapitałowe papiery wartościowe:		388 583	270 030
- notowane		10 021	10 411
- nie notowane		378 562	259 619
Razem papiery wartościowe		6 467 016	3 112 932
Lokacyjne papiery wartościowe i aktywa zastawione razem, w tym:		6 467 016	3 112 932
- Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży		6 386 574	3 055 516
- Aktywa zastawione (Nota 38)		80 442	57 416
Krótkoterminowe (do 1 roku)		3 061 950	933 582
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		3 405 066	2 179 350

Zaprezentowana powyżej wartość kapitałowych papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej obejmuje rezerwy utworzone z tytułu utraty wartości w wysokości 29 076 tys. zł (31 grudnia 2006 r.: 29 015 tys. zł).

Wartość bilansowa dłużnych papierów wartościowych opartych na stałej stopie procentowej wynosiła na dzień 31 grudnia 2007 r. 4 849 093 tys. zł, natomiast opartych na stopie zmiennej 1 318 084 tys. zł (31 grudnia 2006 r.: 2 680 626 tys. zł oraz 2 471 731 tys. zł).

W okresach sprawozdawczych do września 2007 roku, w ramach notowanych dłużnych papierów wartościowych wykazywano polskie obligacje Brady'ego. Obligacje Brady'ego wyemitowane zostały w wykonaniu umów zawartych 14 września 1994 r. między Rzeczpospolitą Polską a bankami komercyjnymi zrzeszonymi w tak zwanym Klubie Londyńskim na podstawie zarządzenia nr 78 Ministra Finansów z 26 października 1994 r. w sprawie emisji obligacji na realizację umów zawartych z bankami komercyjnymi zrzeszonymi w Klubie Londyńskim w sprawie redukcji i reorganizacji zadłużenia Polski. W IV kwartale 2007 roku Bank zbył wszystkie obligacje Brady'ego z portfela lokacyjnych papierów wartościowych. Na dzień 31 grudnia 2006 roku wartość obligacji Brady'ego w księgach Banku wyniosła 29 083 tys. zł.

Powyższa nota obejmuje bony skarbowe i bony pieniężne pod zastaw BFG, które wykazane są w bilansie w oddzielnej pozycji „Aktywa zastawione” (patrz Nota 38).

Zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, na dzień 31 grudnia 2007 r. Grupa posiadała bony skarbowe ujęte w bilansie w kwocie 80 442 tys. zł o wartości nominalnej 81 000 tys. zł (wartość nominalna na 31 grudnia 2006 r.: 58 200 tys. zł), które stanowiły zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych w ramach BFG i były zdeponowane na wydzielonym rachunku w NBP.

Zyski i straty z lokacyjnych papierów wartościowych obejmują:

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Wykup / sprzedaż przez emitenta aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz inwestycji w jednostki zależne i stowarzyszone		3 882	23 289
Utrata wartości kapitałowych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży oraz inwestycji w jednostki zależne i stowarzyszone		(48)	(767)
Zyski i straty z lokacyjnych papierów wartościowych, razem		3 834	22 522

Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych i aktywów zastawionych przedstawia się następująco:

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży i aktywa zastawione			
Stan na początek okresu		3 112 932	1 147 319
Różnice kursowe		(38 993)	(43 044)
Zwiększenia		9 879 618	7 359 621
Zmniejszenia (sprzedaż, wykup, umorzenie)		(6 553 660)	(5 381 063)
Straty z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych i dłużnych dostępnych do sprzedaży		(48)	(767)
Zyski/straty z tytułu zmian wartości godziwej (Nota 41)		67 167	30 866
Stan na koniec okresu		6 467 016	3 112 932

Największy wpływ na wielkość pozycji zyski/ straty z tytułu zmian wartości godziwej w 2007 roku, miała wycena akcji Vectra SA („Vectra”). W związku z toczącymi się w 2007 roku rozmowami dotyczącymi sprzedaży akcji Vectry, Bank dokonał przeszacowania posiadanych akcji z ceny nabycia (124 963 tys. zł) do wartości godziwej (264 035 tys. zł). Przed rozpoczęciem negocjacji Bank nie dysponował wiarygodną wyceną akcji Vectry. Efekt przeszacowania w wysokości 139 073 tys. zł, został ujęty w korespondencji z kapitałem z aktualizacji wyceny. W efekcie kapitał z aktualizacji wyceny wzrósł o kwotę netto 112 649 tys. zł. Powyższe przeszacowanie nie miało wpływu na wynik bieżącego okresu.

Sprzedaż akcji Vectry nastąpiła w dniu 25 stycznia 2008 roku. Zgodnie z umową sprzedaży Bank dokonał zbycia 9 045 404 akcji o wartości nominalnej 10 zł każda. Bank zbył wyżej wymienione akcje za łączną kwotę 264 035 tys. zł., która stanowiła wartość godziwą akcji w księgach Banku. Zapłata ceny za akcje nastąpiła w dniu transakcji.

Zysk brutto Grupy z tytułu zawarcia tej transakcji w 2008 roku, po uwzględnieniu kosztów transakcji, wyniesie 137 673 tys. zł.

Zmiana stanu rezerw na utratę wartości lokacyjnych papierów wartościowych i aktywów zastawionych przedstawia się następująco:

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży i aktywa zastawione			
Kapitałowe papiery wartościowe			
- <i>Notowane</i>			
Stan na początek okresu		(64)	-
Utworzenie rezerwy		(48)	(65)
Kwoty odzyskane w czasie okresu sprawozdawczego		(13)	1
Stan na koniec okresu		(125)	(64)
- <i>Nie notowane</i>			
Stan na początek okresu		(28 951)	(57 809)
Utworzenie rezerwy		-	(702)
Kwoty odzyskane w czasie okresu sprawozdawczego		-	29 115
Różnice kursowe		-	445
Stan na koniec okresu		(28 951)	(28 951)
Papiery dostępne do sprzedaży razem			
Stan na początek okresu		(29 015)	(57 809)
Utworzenie rezerwy		(48)	(767)
Kwoty odzyskane w czasie okresu sprawozdawczego		(13)	29 116
Różnice kursowe		-	445
Stan na koniec okresu		(29 076)	(29 015)

24. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Udziały Grupy w głównych jednostkach stowarzyszonych, które nie są notowane na giełdzie, przedstawia się następująco:

31 grudnia 2007 r. (w tys. zł)

Nazwa spółki	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk/strata	Posiadane udziały %
Xtrade SA	Polska	1 785	2 861	1 758	(757)	24,90
Compania de Factoring SA	Rumunia	109 491	101 609	15 225	1 711	28,12

31 grudnia 2006 r. (w tys. zł)

Nazwa spółki	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk/strata	Posiadane udziały %
Xtrade S.A.	Polska	700	983	1 560	(734)	24,90
Transfactor Slovakia A.S.	Słowacja	81 005	78 460	2 294	454	56,24
Compania de Factoring S.A.	Rumunia	24 250	7 103	761	(930)	28,12

Zmiana stanu inwestycji w jednostki stowarzyszone:

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Stan na początek okresu		5 356	6 477
Zwiększenia z tytułu:		1 003	3 878
- zakupu		1 003	3 831
- odwrócenie utraty wartości		-	47
Zmniejszenia z tytułu:		(1 536)	(4 999)
- sprzedaży		-	(2 934)
- przeniesienie do innej grupy aktywów finansowych		(1 203)	(1 938)
- różnic kursowych		(333)	(15)
- udział w wyniku		-	(112)
Stan inwestycji w jednostki stowarzyszone na koniec okresu		4 823	5 356

25. Wartości niematerialne

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Koszty zakończonych prac rozwojowych		3 591	4 315
Wartość firmy		7 137	7 137
Patenty, licencje i podobne wartości, w tym:		311 152	309 293
- oprogramowanie komputerowe		277 302	278 661
Inne wartości niematerialne		8 018	11 273
Wartości niematerialne w toku wytwarzania		75 069	49 093
Wartości niematerialne, razem		404 967	381 111

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2007 rok
(w tys. zł)
Zmiana stanu wartości niematerialnych:

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2007 roku do 31.12.2007 roku	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Nabyte patenty, licencje i podobne wartości w tym: nabyte oprogramowanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Wartość firmy	Wartości niematerialne razem	Aktywa przeznaczone do sprzedaży (Nota 28)	
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu: 01.01.2007 r.	33 119	501 275	428 233	17 587	49 093	7 137	608 211	495 774
Zwiększenia (z tytułu)	1 528	78 568	56 848	112	82 219	-	162 427	100
- zakupu	185	14 717	6 407	27	82 183	-	97 112	100
- przejęcia ze środków trwałych w budowie	-	273	273	85	-	-	358	-
- przejęcia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	1 343	52 705	49 997	-	-	-	54 048	-
- objęcia spółki konsolidacją metodą pełną po raz pierwszy	-	170	170	-	-	-	170	-
- innych zwiększeń	-	10 703	1	-	36	-	10 739	-
Zmniejszenia (z tytułu)	(2 688)	(19 733)	(14 781)	-	(56 243)	-	(78 664)	(30 553)
- sprzedaży	-	-	-	-	(21)	-	(21)	-
- likwidacji	(2 677)	(8 356)	(3 804)	-	-	-	(11 033)	-
- przekazania na wartości niematerialne oddane do użytku	-	-	-	-	(54 048)	-	(54 048)	-
- sprzedaży spółki poprzednio konsolidowanej	-	-	-	-	-	-	-	(30 553)
- innych zmniejszeń	(11)	(11 377)	(10 977)	-	(2 174)	-	(13 562)	-
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2007 r.	31 959	560 110	470 300	17 699	75 069	7 137	691 974	465 321
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2007 r.	(28 804)	(191 943)	(149 533)	(6 314)	-	-	(227 061)	(5 683)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	436	(57 008)	(43 458)	(3 367)	-	-	(59 939)	5 341
- odpisów	(1 267)	(66 536)	(48 121)	(3 366)	-	-	(71 169)	(34)
- objęcia spółki konsolidacją metodą pełną po raz pierwszy	-	(52)	(52)	-	-	-	(52)	-
- innych zwiększeń	(985)	-	-	(1)	-	-	(986)	-
- sprzedaży spółki poprzednio konsolidowanej	-	-	-	-	-	-	-	5 375
- likwidacji	2 677	8 351	3 799	-	-	-	11 028	-
- innych zmniejszeń	11	1 229	916	-	-	-	1 240	-
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2007 r.	(28 368)	(248 951)	(192 991)	(9 681)	-	-	(287 000)	(342)
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu: 01.01.2007 r.	-	(39)	(39)	-	-	-	(39)	(239 466)
- zwiększenie	-	-	-	-	-	-	-	(4 501)
- zmniejszenie	-	32	32	-	-	-	32	-
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu: 31.12.2007 r.	-	(7)	(7)	-	-	-	(7)	(243 967)
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2007 r.	3 591	311 152	277 302	8 018	75 069	7 137	404 967	221 012

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2006 roku do 31.12.2006 roku	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Nabyte patenty, licencje i podobne wartości w tym: nabyte oprogramowanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Wartość firmy	Wartości niematerialne razem	Aktywa przeznaczone do sprzedaży (Nota 28)	
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu: 01.01.2006 r.	33 119	495 882	415 306	9 724	37 436	31 612	607 773	466 854
Zwiększenia (z tytułu)	-	56 938	44 417	11 995	57 987	-	126 920	32 980
- zakupu	-	6 289	2 834	11 978	55 991	-	74 258	440
- przejęcia ze środków trwałych w budowie	-	408	296	-	123	-	531	-
- przejęcia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	-	43 723	34 769	17	-	-	43 740	-
- objęcia spółki konsolidacją metodą pełną po raz pierwszy	-	6 396	6 396	-	-	-	6 396	-
- innych zwiększeń	-	122	122	-	1 873	-	1 995	32 540
Zmniejszenia (z tytułu)	-	(51 545)	(31 490)	(4 132)	(46 330)	(24 475)	(126 482)	(4 060)
- sprzedaży	-	(902)	(630)	-	-	-	(902)	-
- likwidacji	-	(48 296)	(29 742)	-	(197)	-	(48 493)	(4 060)
- przekazania na wartości niematerialne oddane do użytku	-	(538)	(538)	-	(43 740)	-	(44 278)	-
- innych zmniejszeń	-	(1 809)	(580)	(4 132)	(2 393)	(24 475)	(32 809)	-
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2006 r.	33 119	501 275	428 233	17 587	49 093	7 137	608 211	495 774
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2006 r.	(27 545)	(166 857)	(124 856)	(6 923)	-	-	(201 325)	(1 933)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	(1 259)	(25 086)	(24 677)	609	-	-	(25 736)	(3 750)
- odpisów	(1 259)	(67 739)	(48 312)	(3 325)	-	-	(72 323)	(297)
- objęcia spółki konsolidacją metodą pełną po raz pierwszy	-	(4 892)	(4 892)	-	-	-	(4 892)	-
- innych zwiększeń	-	(119)	(119)	-	-	-	(119)	(7 508)
- sprzedaży	-	902	630	-	-	-	902	-
- likwidacji	-	45 407	27 548	-	-	-	45 407	4 055
- innych zmniejszeń	-	1 355	468	3 934	-	-	5 289	-
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2006 r.	(28 804)	(191 943)	(149 533)	(6 314)	-	-	(227 061)	(5 683)
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu: 01.01.2006 r.	-	(68)	(68)	-	-	-	(68)	(224 706)
- zwiększenie	-	-	-	-	-	-	-	(14 760)
- zmniejszenie	-	29	29	-	-	-	29	-
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu: 31.12.2006 r.	-	(39)	(39)	-	-	-	(39)	(239 466)
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2006 r.	4 315	309 293	278 661	11 273	49 093	7 137	381 111	250 625

26. Rzeczowe aktywa trwałe

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Środki trwałe, w tym:		615 443	541 665
- grunty		7 990	2 672
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej		226 393	231 637
- urządzenia techniczne i maszyny		127 563	119 985
- środki transportu		121 487	79 096
- inne środki trwałe		132 010	108 275
Środki trwałe w budowie		54 730	38 443
Zaliczki na środki trwałe w budowie		40	-
Rzeczowe aktywa trwałe, razem		670 213	580 108

Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych:

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2007 roku do 31.12.2007 roku	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	Razem	Aktywa przeznaczone do sprzedaży
									(Nota 28)
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu: 01.01.2007 r.	2 841	345 994	405 969	113 720	240 048	39 004	-	1 147 576	12 942
Zwiększenia (z tytułu)	5 381	4 691	57 842	89 350	48 010	84 712	40	290 026	691
- zakupu	5 223	221	33 934	52 192	11 335	84 653	40	187 598	690
- przejęcia ze środków trwałych w budowie	-	2 716	22 402	276	36 091	-	-	61 485	-
- objęcia spółki konsolidacją metodą pełną po raz pierwszy	-	1 601	769	1 195	507	10	-	4 082	-
- innych zwiększeń	158	153	737	35 687	77	49	-	36 861	1
Zmniejszenia (z tytułu)	(68)	(8 501)	(13 112)	(42 313)	(6 155)	(68 425)	-	(138 574)	(10 792)
- sprzedaży	(21)	(8 238)	(1 489)	(12 410)	(1 382)	-	-	(23 540)	-
- likwidacji	-	-	(9 494)	(1 566)	(3 558)	-	-	(14 618)	-
- przekazania na środki trwałe	-	-	-	-	-	(61 482)	-	(61 482)	-
- przekazania na wartości niematerialne	-	-	-	-	-	(361)	-	(361)	-
- sprzedaży spółki poprzednio konsolidowanej	-	-	-	-	-	-	-	-	(10 792)
- innych zmniejszeń	(47)	(263)	(2 129)	(28 337)	(1 215)	(6 582)	-	(38 573)	-
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2007 r.	8 154	342 184	450 699	160 757	281 903	55 291	40	1 299 028	2 841
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2007 r.	(65)	(54 676)	(284 515)	(34 335)	(131 610)	-	-	(505 201)	(7 295)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	5	(5 508)	(37 416)	(4 665)	(18 152)	-	-	(65 736)	5 790
- odpisów	-	(7 146)	(49 300)	(24 823)	(23 887)	-	-	(105 156)	(414)
- objęcia spółki konsolidacją metodą pełną po raz pierwszy	-	(64)	(188)	(195)	(62)	-	-	(509)	-
- innych zwiększeń	-	-	(497)	-	(29)	-	-	(526)	-
- sprzedaży	-	1 672	1 365	3 696	1 325	-	-	8 058	-
- likwidacji	-	-	9 240	610	3 264	-	-	13 114	-
- sprzedaży spółki poprzednio konsolidowanej	-	-	1 391	-	97	-	-	1 488	6 204
- innych zmniejszeń	5	30	573	16 047	1 140	-	-	17 795	-
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2007 r.	(60)	(60 184)	(321 931)	(39 000)	(149 762)	-	-	(570 937)	(1 505)
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu: 01.01.2007 r.	(104)	(59 681)	(1 469)	(289)	(163)	(561)	-	(62 267)	(97)
- zwiększenie	-	(1 367)	-	-	-	-	-	(1 367)	-
- zmniejszenie	-	5 441	264	19	32	-	-	5 756	97
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu: 31.12.2007 r.	(104)	(55 607)	(1 205)	(270)	(131)	(561)	-	(57 878)	-
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2007 r.	7 990	226 393	127 563	121 487	132 010	54 730	40	670 213	1 336

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2007 rok

(w tys. zł)

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2006 roku do
31.12.2006 roku

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Zaliczki na środki trwałe w budowie	Razem	Aktywa przeznaczone do sprzedaży (Nota 28)
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu: 01.01.2006 r.	2 732	369 694	365 824	77 188	216 593	33 626	-	1 065 657	1 855
Zwiększenia (z tytułu)	189	1 125	59 080	48 556	29 697	66 139	580	205 366	14 249
- zakupu	77	365	18 345	46 622	4 904	65 935	580	136 828	3 650
- przejęcia ze środków trwałych w budowie	-	9	28 033	339	21 152	-	-	49 533	-
- objęcia spółki konsolidacją metodą pełną po raz pierwszy	-	-	12 461	1 232	3 512	-	-	17 205	-
- innych zwiększeń	112	751	241	363	129	204	-	1 800	10 599
Zmniejszenia (z tytułu)	(80)	(24 825)	(18 935)	(12 024)	(6 242)	(60 761)	(580)	(123 447)	(3 162)
- sprzedaży	(75)	(23 795)	(767)	(8 574)	(1 306)	-	-	(34 517)	(1 110)
- likwidacji	-	(310)	(9 984)	(862)	(3 344)	-	-	(14 500)	(2 052)
- przekazania na środki trwałe	-	-	-	-	-	(49 533)	-	(49 533)	-
- przekazania na wartości niematerialne	-	-	-	-	-	(531)	-	(531)	-
- innych zmniejszeń	(5)	(720)	(8 184)	(2 588)	(1 592)	(10 697)	(580)	(24 366)	-
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2006 r.	2 841	345 994	405 969	113 720	240 048	39 004	-	1 147 576	12 942
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2006 r.	(69)	(49 317)	(245 177)	(23 462)	(113 669)	-	-	(431 694)	(1 555)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	4	(5 359)	(39 338)	(10 873)	(17 941)	-	-	(73 507)	(5 740)
- odpisów	-	(7 845)	(46 144)	(18 231)	(20 342)	-	-	(92 562)	(1 421)
- objęcia spółki konsolidacją metodą pełną po raz pierwszy	-	-	(9 555)	(218)	(2 299)	-	-	(12 072)	-
- innych zwiększeń	-	(3)	(179)	(130)	(14)	-	-	(326)	(6 889)
- sprzedaży	-	1 979	771	6 070	1 286	-	-	10 106	862
- likwidacji	-	301	9 624	358	2 266	-	-	12 549	1 708
- innych zmniejszeń	4	209	6 145	1 278	1 162	-	-	8 798	-
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2006 r.	(65)	(54 676)	(284 515)	(34 335)	(131 610)	-	-	(505 201)	(7 295)
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu: 01.01.2006 r.	(104)	(71 712)	(1 566)	(289)	(1 196)	(561)	-	(75 428)	-
- zwiększenie	-	(192)	-	-	-	-	-	(192)	(97)
- zmniejszenie	-	12 223	97	-	1 033	-	-	13 353	-
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu: 31.12.2006 r.	(104)	(59 681)	(1 469)	(289)	(163)	(561)	-	(62 267)	(97)
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2006 r.	2 672	231 637	119 985	79 096	108 275	38 443	-	580 108	5 550

Wartość odzyskiwalną środków trwałych dotkniętych utratą wartości stanowi cena netto sprzedaży określona na podstawie ceny rynkowej podobnego aktywa.

27. Inne aktywa

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Przejęte aktywa do zbycia:		1 266	1 328
- inne		1 266	1 328
Pozostałe, w tym:		879 397	593 312
- dłużnicy		277 968	203 135
- należności z tytułu podatku dochodowego		2 764	2 577
- rozrachunki międzybankowe		519	932
- pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne		49 878	88 672
- przychody do otrzymania		21 560	16 080
- zapasy		364 747	196 800
- inne		161 961	85 116
Inne aktywa, razem		880 663	594 640
Krótkoterminowe (do 1 roku)		633 786	469 740
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		246 877	124 900

28. Aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Bank podtrzymuje strategię sprzedaży biznesu emerytalnego PTE Skarbiec-Emerytura SA, który z punktu widzenia Grupy BRE Banku nie jest postrzegany jako działalność kontynuowana. W dniu 29 czerwca 2007 roku Bank zawarł z Aegon Woningen Nova B.V., będącym 100% akcjonariuszem spółki Powszechne Towarzystwo Emerytalne Ergo Hestia S.A. (PTE Ergo Hestia), „Umowę o połączeniu PTE Ergo Hestia oraz PTE Skarbiec-Emerytura” oraz „Umowę opcyjną”. Połączenie odbędzie się w trybie art. 492 par. 1 pkt. 1 k.s.h w drodze przejęcia majątku PTE Skarbiec-Emerytura SA przez PTE Ergo Hestia SA.

W dniu 28 września 2007 roku Bank otrzymał informację, że decyzją z dnia 27 września 2007 roku Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („UOKiK”) wydał zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na połączeniu Aegon PTE SA i PTE Skarbiec-Emerytura SA. Zgoda UOKiK jest jednym z warunków niezbędnych do przeprowadzenia połączenia wyżej wymienionych powszechnych towarzystw emerytalnych.

Połączenie spółek jest uwarunkowane również uzyskaniem zgody Komisji Nadzoru Finansowego (KNF). W dniu 7 listopada 2007 roku oba towarzystwa emerytalne złożyły wnioski do KNF w sprawie łączenia.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego KNF nie wydała decyzji w sprawie połączenia towarzystw emerytalnych.

Umowa opcyjna zawiera opcje kupna i sprzedaży w formie nieodwołalnych ofert w trybie art. 66 Kodeksu cywilnego dające prawo Stronom do kupna (sprzedaży) wszystkich akcji emisji połączeniowej posiadanych przez BRE Bank SA w następstwie połączenia.

Sprzedaż akcji w następstwie przyjęcia oferty oraz zapłata za akcje może nastąpić po uzyskaniu zgody KNF.

Cena za akcje ("Cena") będzie sumą następujących elementów:

- 385 mln zł z zastrzeżeniem korekty tej kwoty wynikającej z liczby członków OFE Skarbiec-Emerytura publikowanej w ostatnim miesięcznym raporcie KNF przed dniem połączenia (data wpisu połączenia w Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym dla PTE Ergo Hestia), oraz
- wartości bieżących aktywów netto PTE Skarbiec-Emerytura obliczonej jako wartość aktywów obrotowych pomniejszona o zobowiązania i rezerwy PTE Skarbiec-Emerytura na koniec ostatniego miesiąca kalendarzowego poprzedzającego dzień połączenia.

Jeżeli połączenie nie nastąpi do 30 czerwca 2008 roku każda ze Stron ma prawo odstąpić od "Umowy o połączeniu PTE Ergo Hestia oraz PTE Skarbiec-Emerytura". Umowa opcyjna wygasa z dniem rozwiązania "Umowy o połączeniu PTE Ergo Hestia oraz PTE Skarbiec-Emerytura" w przypadku nieuzyskania zezwolenia KNF na połączenie.

Zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie 2.17 Not objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, na dzień 31 grudnia 2007 roku Bank zaklasyfikował do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży oraz działalności zaniechanej spółkę PTE Skarbiec – Emerytura SA (PTE). Dokonując powyższej klasyfikacji, zostały spełnione wszystkie warunki wynikające z MSSF 5 „Aktywa przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”, z wyjątkiem wymogu zakończenia transakcji sprzedaży w okresie 12 miesięcy w odniesieniu do pierwotnego momentu zaklasyfikowania (grudzień 2005 roku). Opóźnienie w sprzedaży PTE spowodowane jest jednak zdarzeniami pozostającymi poza kontrolą Banku (wymóg uzyskania zgody na sprzedaż od regulatora rynku).

W opinii Banku powyższe fakty wypełniają wymogi załącznika B do MSSF 5, który pozwala na wydłużenie 12 miesięcznego okresu, w którym spółka PTE powinna być wykazywana jako aktywa (grupa do zbycia) przeznaczone do sprzedaży.

Grupa przeanalizowała wymogi MSR 12 „Podatek dochodowy” i w oparciu o paragraf 44 nie rozpoznała aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do odpisów aktualizujących wartość akcji PTE w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. W przypadku rozpoznania podatku odroczonego Grupa utworzyłaby aktywo w wysokości 81,1 mln zł.

Działalność PTE i SAMH została ujęta w sprawozdawczości dotyczącej segmentów działalności Grupy w segmencie „Zarządzanie aktywami – działalność zaniechana” (Nota 5).

W danych porównawczych, tj. na 31 grudnia 2006 roku, do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży oraz działalności zaniechanej Bank zakwalifikował również spółkę Skarbiec Asset Management Holding SA („SAMH”).

W dniu 8 stycznia 2007 roku, zgodnie z umową z 25 września 2006 roku zbycia akcji SAMH na rzecz Polish Enterprise Fund V, L.P. („PEF V”) BRE Bank SA dokonał zbycia 72 582 akcji SAMH o wartości nominalnej 1 000 zł każda.

Bank zbył wyżej wymienione akcje za łączną kwotę 155 000 tys. zł. Zapłata ceny za akcje nastąpiła w dniu 8 stycznia 2007 roku. Własność wyżej wymienionych akcji została przeniesiona na PEF V w dniu 8 stycznia 2007 roku. Wartość zbytych aktywów netto SAMH wynosiła 57 927 tys. zł. Po transakcji Grupa nie posiada żadnych akcji SAMH. Wynik Grupy na sprzedaży akcji SAMH w wysokości 89 458 tys. zł brutto został ujęty w wyniku na działalności zaniechanej. Szczegółowe informacje dotyczące sprzedanych aktywów zawiera Nota 46.

Poniżej przedstawiono dane finansowe dotyczące aktywów trwałych (grup do zbycia) przeznaczonych do sprzedaży oraz działalności zaniechanej według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku, 31 grudnia 2006 roku.

Dane finansowe dotyczące pozycji bilansowych związanych z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2006 roku.

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Aktywa przeznaczone do sprzedaży, w tym:			
Kasa, operacje z bankiem centralnym		-	3
Należności od banków		4 064	10 550
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu		-	6 548
Lokacyjne papiery wartościowe		88 744	79 098
- dostępne do sprzedaży		-	10 642
- utrzymywane do terminu zapadalności		88 744	68 456
Wartości niematerialne (w tym wartość firmy)		221 012	250 625
Rzeczowe aktywa trwałe		1 336	5 550
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		1 307	7 268
Inne aktywa		19 615	25 552
Aktywa przeznaczone do sprzedaży, razem		336 078	385 194

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży, w tym:			
Pozostałe zobowiązania		10 596	23 288
Rezerwy		1 947	1 713
Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży, razem		12 543	25 001

Dane finansowe dotyczące pozycji rachunku zysków i start związanych z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży oraz działalnością zaniechaną za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku i okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2006 roku.

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Przychody z tytułu odsetek	3 407	3 631
Koszty odsetek	-	(65)
Wynik z tytułu odsetek	3 407	3 566
Przychody z tytułu opłat i prowizji	46 347	140 530
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(19 125)	(39 808)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	27 222	100 722
Wynik na działalności handlowej	(4)	695
Wynik z pozycji wymiany	(4)	
Wynik na pozostałej działalności handlowej	-	695
Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych	2 731	212
Pozostałe przychody operacyjne	38	152
Ogólne koszty administracyjne	(8 290)	(44 281)
Amortyzacja	(448)	(1 718)
Pozostałe koszty operacyjne	(5 124)	(17 469)
Wynik działalności operacyjnej	19 532	41 879
Wynik ze sprzedaży aktywów przeznaczonych do zbycia	89 458	-
Zysk brutto z działalności zaniechanej	108 990	41 879
Podatek dochodowy	(22 350)	(5 734)
Zysk netto z działalności zaniechanej z uwzględnieniem udziałowców mniejszościowych	86 640	36 145
Zysk (strata) udziałowców mniejszościowych	-	-
Zysk netto z działalności zaniechanej z uwzględnieniem udziałowców mniejszościowych	86 640	36 145

Dane finansowe dotyczące przepływów pieniężnych związanych z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży oraz działalnością zaniechaną za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku i okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2006 roku.

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	(5 404)	(15 050)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	153 915	27 229
w tym ze sprzedaży aktywów przeznaczonych do zbycia	154 705	-

Zysk na jedną akcję za rok – działalność zaniechana

	Rok kończący się 31 grudnia	
	2007	2006
Podstawowy:		
Zysk netto z działalności zaniechanej przypadający na akcjonariuszy Banku	86 640	36 145
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	29 578 675	29 344 158
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	2,93	1,23
Rozwodniony:		
Zysk netto z działalności zaniechanej przypadający na akcjonariuszy Banku, zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję	86 640	36 145
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w emisji	29 578 675	29 344 158
Korekty na:		
- opcje pracownicze na akcje	29 464	174 097
Ważona średnia liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję	29 608 139	29 518 255
Rozwodniony zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	2,93	1,22

29. Zobowiązania wobec innych banków

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Zobowiązania w drodze		20 068	3 352
Środki na rachunkach bieżących		567 619	429 113
Depozyty terminowe		792 730	1 108 579
Kredyty i pożyczki otrzymane		10 316 862	6 275 827
Transakcje repo / sell buy back		558 180	124 225
Zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych		31 481	31 290
Zobowiązania wobec innych banków, razem		12 286 940	7 972 386
Krótkoterminowe (do 1 roku)		6 506 887	2 470 970
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		5 780 053	5 501 416

Na dzień 31 grudnia 2007 roku depozyty terminowe od innych banków były depozytami o stałym oprocentowaniu. Średnie oprocentowanie depozytów i kredytów otrzymanych od banków w 2007 roku wynosiło 3,80%.

BRE Bank nie dostarczył zabezpieczeń swoim kredytodawcom. Grupa nie zarejestrowała żadnych naruszeń warunków umownych związanych ze zobowiązaniami z tytułu pożyczek zaciągniętych.

30. Zobowiązania wobec klientów

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Klienci korporacyjni:		18 764 868	15 007 913
Środki na rachunkach bieżących		9 349 668	7 987 527
Depozyty terminowe		5 364 977	3 827 122
Kredyty i pożyczki otrzymane		193 510	237 026
Transakcje repo		3 343 495	2 520 539
Inne zobowiązania (z tytułu)		513 218	435 699
- zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych		336 265	249 032
- pozostałe		176 953	186 667
Klienci indywidualni:		12 932 340	9 505 764
Środki na rachunkach bieżących		9 676 219	6 526 383
Depozyty terminowe		3 195 406	2 896 351
Inne zobowiązania (z tytułu)		60 715	83 030
- zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych		55 620	82 170
- pozostałe		5 095	860
Klienci sektora budżetowego:		704 655	156 179
Środki na rachunkach bieżących		658 632	26 999
Depozyty terminowe		39 480	86 310
Kredyty i pożyczki otrzymane		-	1 685
Inne zobowiązania (z tytułu)		6 543	41 185
- pozostałe		6 543	41 185
Zobowiązania wobec klientów, razem		32 401 863	24 669 856
Krótkoterminowe (do 1 roku)		31 765 645	23 847 669
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		636 218	822 187

Grupa BRE Banku SA**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2007 rok****(w tys. zł)**

Na dzień 31 grudnia 2007 roku większość depozytów przyjętych od klientów indywidualnych i korporacyjnych stanowiły depozyty na zmienną stopę procentową. Średnie oprocentowanie zobowiązań wobec klientów (z wyłączeniem transakcji repo) wynosiło 3,03%.

31. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Stan na 31 grudnia 2007 r.						
Dłużne instrumenty finansowe wg rodzaju	Wartość nominalna	Umowne warunki oprocentowania	Gwarancje / zabezpieczenia	Termin wykupu	Stan zobowiązania	
Emisje długoterminowe						
Certyfikaty Depozytowe (PLN)	8 000	7.75%	niezabezpieczone	06/05/2009	7 330	
Listy zastawne (EUR)	8 900	5.34%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20/05/2009	32 012	
Listy zastawne (EUR)	16 000	5.34%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20/05/2009	57 510	
Listy zastawne (EUR)	25 000	5.19%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20/05/2009	89 830	
Listy zastawne (USD)	25 000	5.41%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20/05/2009	61 036	
Listy zastawne (PLN)	100 000	5.54%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	12/04/2010	101 007	
Listy zastawne (USD)	10 000	5.10%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	22/11/2010	24 438	
Listy zastawne (PLN)	83 000	6.30%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	29/11/2010	82 622	
Listy zastawne (PLN)	95 000	6.20%	Publiczny rejestr listów zastawnych	29/11/2010	94 998	
Listy zastawne (PLN)	82 250	5.11%	Publiczny rejestr listów zastawnych	27/07/2012	84 207	
Listy zastawne (PLN)	200 000	5.53%	Publiczny rejestr listów zastawnych	28/09/2012	202 764	
Obligacje (PLN)	13 200	5.19%	niezabezpieczone	26/01/2009	13 922	
Obligacje (PLN)	34 000	5.49%	niezabezpieczone	16/10/2009	34 347	
Obligacje (PLN)	20 000	5.49%	niezabezpieczone	16/10/2009	20 204	
Obligacje (PLN)	75 000	6.06%	niezabezpieczone	01/12/2009	75 283	
Obligacje (USD)	6 240	step up coupon (3.25, 3.75, 4.25, 4.75, 5.25)	kaucja	09/12/2009	15 092	
Emisje krótkoterminowe						
Certyfikaty Depozytowe (PLN)	18 000	średnie oprocentowanie - 5,66%	niezabezpieczone	08/2008-10/2008	18 162	
Listy zastawne (PLN)	200 000	0.58%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	10/04/2008	202 572	
Listy zastawne (USD)	5 300	5.65%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20/05/2008	12 948	
Listy zastawne (PLN)	200 000	5.73%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	10/10/2008	202 414	
Obligacje (EUR)	200 000	EURIBOR 3m + 0,20%	kaucja	27/06/2008	716 658	
Obligacje (PLN)	781 200	średnie oprocentowanie - 5,52%	niezabezpieczone	01/2008-09/2008	779 058	
Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (wartość bilansowa w tys. zł)						2 928 414
Krótkoterminowe (do 1 roku)						1 931 812
Długoterminowe (powyżej 1 roku)						996 602

Stan na 31 grudnia 2006 r.						
Dłużne instrumenty finansowe wg rodzaju	Wartość nominalna	Umowne warunki oprocentowania	Gwarancje / zabezpieczenia	Termin wykupu	Stan zobowiązania	
Emisje długoterminowe						
Certyfikaty Depozytowe (PLN)	3 000	4,67%	niezabezpieczone	2008-08-27	3 013	
Certyfikaty Depozytowe (PLN)	5 000	4,86%	niezabezpieczone	2008-10-01	5 061	
Certyfikaty Depozytowe (PLN)	10 000	4,72%	niezabezpieczone	2008-10-13	10 104	
Certyfikaty Depozytowe (PLN)	8 000	7,75%	niezabezpieczone	2009-05-06	6 765	
Obligacje (PLN)	59 300	5,25%	list patronacki CB	2008-09-22	59 576	
Obligacje (PLN)	11 200	4,71%	niezabezpieczone	2009-10-16	11 272	
Obligacje (PLN)	15 000	4,51%	niezabezpieczone	2009-10-16	15 169	
Obligacje (PLN)	34 000	4,69%	niezabezpieczone	2009-12-01	34 334	
Obligacje (PLN)	20 000	4,61%	niezabezpieczone	2009-01-26	20 166	
Obligacje (PLN)	75 000	4,59%	niezabezpieczone	2008-07-23	75 290	
Listy zastawne (PLN)	200 000	5,04%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2009-05-20	202 277	
Listy zastawne (USD)	5 300	6,08%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2008-05-20	15 410	
Listy zastawne (PLN)	200 000	4,93%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2008-04-10	202 227	
Listy zastawne (EUR)	25 000	4,34%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2009-05-20	96 261	
Listy zastawne (EUR)	5 900	4,49%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2008-10-10	22 466	
Listy zastawne (EUR)	20 000	4,49%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2009-05-20	77 095	
Listy zastawne (USD)	25 000	5,99%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2009-05-20	73 265	
Listy zastawne (PLN)	100 000	4,74%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2010-04-12	101 071	
Listy zastawne (USD)	10 000	5,64%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	2010-11-22	29 290	
Obligacje (EUR)	225 000	EURIBOR 3m + 0,20%	kaucja	2007-10-18	867 910	
Obligacje (EUR)	200 000	EURIBOR 3m + 0,20%	kaucja	2008-06-27	766 125	
Obligacje (USD)	7 410	step up coupon (3.25, 3.75, 4.25, 4.75, 5.25)	kaucja	2009-12-09	21 611	
Emisje krótkoterminowe						
Obligacje (PLN)	220 700	średnie oprocentowanie - 4,33%	list patronacki CB	01/2007-07/2007	220 264	
Obligacje (PLN)	454 900	średnie oprocentowanie - 4,21%	niezabezpieczone	01/2007-04/2007	453 537	
Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (wartość bilansowa w tys. zł)						3 389 559
Krótkoterminowe (do 1 roku)						673 801
Długoterminowe (powyżej 1 roku)						2 715 758

BRE Bank nie dostarczył zabezpieczeń posiadaczom wyemitowanych obligacji Banku. Grupa nie zarejestrowała żadnych naruszeń warunków umownych związanych ze zobowiązaniami z tytułu wyemitowanych papierów dłużnych.

Zmiana stanu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Stan na początek okresu		3 389 559	2 731 157
Zwiększenia (z tytułu)		1 440 449	7 652 669
- emisji		1 305 066	6 416 775
- zwiększenia z tytułu wyceny wg zamortyzowanego kosztu		135 383	135 963
- pozostałe*		-	1 099 931
Zmniejszenia (z tytułu)		(1 901 594)	(6 994 267)
- wykup		(1 646 498)	(6 840 559)
- zmniejszenia z tytułu wyceny wg zamortyzowanego kosztu		(112 025)	(115 598)
- różnice kursowe		(141 653)	(38 110)
- pozostałe		(1 418)	-
Stan wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych na koniec okresu		2 928 414	3 389 559

* Zmiana zakresu konsolidacji – włączenie bilansu otwarcia BRE Banku Hipotecznego SA

32. Zobowiązania podporządkowane

ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	Wartość nominalna	Waluta	Stopa procentowa (%)	Termin wymagalności/ wykupu	Stan zobowiązania (tys. zł)
Stan na 31 grudnia 2007 r.					
- Commerzbank AG	400 000	CHF	3M LIBOR + 0.7%*	08.03.2017	866 391
- Commerzbank AG	100 000	EUR	3M EURIBOR + 2.5%	nieokreślony	362 440
- Commerzbank AG	80 000	CHF	3M LIBOR + 1.4%**	nieokreślony	173 153
- Commerzbank AG	120 000	CHF	3M LIBOR + 1.5%***	18.12.2017	259 801
					1 661 785

* marża w wysokości 0,70% obowiązuje dla pierwszych pięciu lat. Dla następnych pięciu lat obowiązywać będzie marża w wysokości 1,20%.

** marża w wysokości 1,4% obowiązuje dla pierwszych dziesięciu lat. Dla następnych lat obowiązywać będzie marża w wysokości 3,4%.

***marża w wysokości 1,5% obowiązuje dla pierwszych pięciu lat. Dla następnych lat obowiązywać będzie marża w wysokości 2,0%.

ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	Wartość nominalna	Waluta	Stopa procentowa (%)	Termin wymagalności/ wykupu	Stan zobowiązania (tys. zł)
Stan na 31 grudnia 2006 r.					
- Commerzbank AG	200 000	EUR	3M EURIBOR+1,3%	27.03.2012	775 751
- Commerzbank AG	50 000	EUR	3M EURIBOR+1,3%	26.09.2012	193 656
- Commerzbank AG	100 000	EUR	3M EURIBOR+2,5%	nieokreślony	386 992
- Commerzbank AG	80 000	CHF	3M LIBOR+1,4%	nieokreślony	190 955
					1 547 354

W 2007 roku, podobnie jak w 2006 roku, Grupa nie odnotowała żadnych opóźnień w płatnościach rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszyła żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań podporządkowanych.

W dniu 5 marca 2007 r. pomiędzy BRE Bankiem SA i Commerzbankiem AG podpisana została umowa emisji obligacji podporządkowanych, na mocy której Commerzbank AG zobowiązał się do objęcia dziesięcioletnich obligacji podporządkowanych o zmiennej stopie oprocentowania, wyemitowanych na podstawie art. 127 ust. 3 pkt 2 lit. b) ustawy Prawo bankowe, o łącznej wartości nominalnej 400 000 tys. CHF (980 400 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 5 marca 2007 r.). Oprocentowanie obligacji jest zmienne, oparte na stawce trzymiesięcznego LIBOR-u, powiększonego o marżę. Emisja obligacji nastąpiła w dniu 8 marca 2007 roku.

Równocześnie z wyżej wymienioną umową tj. 5 marca 2007 r. Bank zawarł dwie umowy dotyczące wcześniejszego wykupu, odpowiednio, obligacji podporządkowanych Banku na kwotę 50 000 000 Euro (195 850 000 zł według średniego kursu NBP z dnia 5 marca 2007 r.), o zmiennej stopie oprocentowania i terminie wykupu w roku 2012

oraz obligacji podporządkowanych Banku na kwotę 200 000 tys. EUR (783 400 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 5 marca 2007 r.), o zmiennej stopie oprocentowania i terminie wykupu w roku 2012. Wykup obligacji nastąpił w dniu 26 marca 2007 r. Wpływ wcześniejszego wykupu na wynik Banku wyniósł 11 495 tys. zł.

W dniu 12 grudnia 2007 roku BRE Bank zawarł z Commerzbank AG następujące umowy:

1. Umowa Emisji Obligacji, na mocy której Commerzbank zobowiązał się do objęcia obligacji podporządkowanych o nieokreślonym terminie wykupu, o zmiennej stopie oprocentowania, wyemitowanych na podstawie art. 127 ust. 3 pkt 2 lit. d) ustawy Prawo bankowe, o łącznej wartości nominalnej 170 000 tys. CHF (373 388 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 9 stycznia 2008 roku). Bank wyemitował obligacje w dniu 9 stycznia 2008 roku. W dniu 24 grudnia 2007 roku Bank uzyskał zgodę Komisji Nadzoru Bankowego (KNB) na zaliczenie środków uzyskanych z emisji do funduszy uzupełniających.
2. Równocześnie z wyżej opisaną umową, Bank zawarł umowę dotyczącą wykupu obligacji podporządkowanych na kwotę 100 000 tys. EUR (357 730 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 12 grudnia 2007 roku), o zmiennej stopie oprocentowania i nieokreślonym terminie wykupu. Obligacje zostały wyemitowane przez Bank na podstawie umowy z 2005 roku, zawartej ze spółką AT BRE COM LTD, podmiotem zależnym od Commerzbank. W 2006 roku Commerzbank przejął emisję z AT BRE COM LTD. Wykup przez Bank obligacji o wartości 100 000 tys. EUR wiązał się z emisją obligacji opisaną w pkt 1. Obligacje zostały wykupione przez Bank w dniu 16 stycznia 2008 roku i tego samego dnia zostały umorzone. Podstawową przyczyną wykupu i umorzenia obligacji była zmiana waluty zobowiązania podporządkowanego z EUR na CHF.
3. Umowa, na mocy której w dniu 18 grudnia 2007 roku Commerzbank udzielił Bankowi dziesięcioletniej pożyczki podporządkowanej w kwocie 120 000 tys. CHF (261 612 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 18 grudnia 2007 roku). W dniu 24 grudnia 2007 roku Bank uzyskał zgodę KNB na zaliczenie pożyczki podporządkowanej do funduszy uzupełniających na podstawie art. 127 ust. 3 lit b) ustawy Prawo bankowe.

Zobowiązania podporządkowane obejmują wartość emisji obligacji podporządkowanych o nieokreślonym terminie wymagalności. Środki pozyskane z emisji posłużyły do zmiany struktury funduszy własnych Banku i zwiększenia w niej udziału funduszy uzupełniających. Bank uzyskał zgody KNB na zaliczenie kwot pochodzących z obu emisji do kapitału uzupełniającego. Emisja, która miała miejsce w 2005 roku została w całości objęta przez AT BRE COM LTD – podmiot zależny od Commerzbank AG. W 2006 roku Commerzbank AG przejął emisję z AT BRE COM LTD i w całości objął emisję z 2006 roku.

Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Stan na początek okresu		1 547 354	1 362 528
Zwiększenia (z tytułu)		1 298 872	320 486
- zaciągnięcie pożyczki podporządkowanej		1 230 184	190 160
- odsetki od pożyczki podporządkowanej		68 688	67 097
- różnice kursowe		-	1 417
- pozostałe*		-	61 812
Zmniejszenia (z tytułu)		(1 184 441)	(135 660)
- spłata kapitału		(969 100)	(63 230)
- spłata odsetek		(66 104)	(62 920)
- różnice kursowe		(149 237)	(9 510)
Stan zobowiązań podporządkowanych na koniec okresu		1 661 785	1 547 354
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		1 661 785	1 547 354

* Zmiana zakresu konsolidacji – włączenie bilansu otwarcia BRE Banku Hipotecznego SA

33. Pozostałe zobowiązania

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Fundusze specjalne		5 865	25 970
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych		5 865	25 970
Inne zobowiązania (z tytułu)		874 110	733 829
- zobowiązania z tytułu podatków		11 146	9 550
- rozrachunki międzybankowe		69 825	112 429
- wierzyciele		304 729	219 668
- bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów		116 852	101 490
- przychody przyszłych okresów		190 926	137 930
- rezerwa na odprawę emerytalne		12 413	9 873
- rezerwa na niewykorzystane urlopy		6 957	5 461
- rezerwy na pozostałe zobowiązania wobec pracowników		149 005	108 518
- pozostałe		12 257	28 910
Fundusze specjalne i inne zobowiązania, razem		879 975	759 799

34. Rezerwy

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Na pozabilansowe zobowiązania warunkowe* (Nota 14)		58 060	53 370
Na sprawy sporne		4 355	7 460
Pozostałe		8 812	9 338
Pozostałe rezerwy, razem		71 227	70 168

* obejmuje wycenę gwarancji finansowych

Szacunkowe terminy ewentualnej realizacji przepływów z tytułu utworzonych rezerw na sprawy sporne mieszczą się w okresie od 1 roku do 2 lat.

Zmiana stanu rezerw:

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Stan na początek okresu (wg tytułów)		70 168	86 135
Na pozabilansowe zobowiązania warunkowe		53 370	63 920
Na sprawy sporne		7 460	7 926
Pozostałe		9 338	14 289
Zwiększenia (z tytułu)		40 103	32 956
- odpis w koszty, w tym:		40 079	31 760
- na pozabilansowe zobowiązania warunkowe		35 171	17 585
- na sprawy sądowe		3 385	13 662
- pozostałe		1 523	513
- różnice kursowe		-	1 196
- pozostałe		24	-
Zmniejszenia (z tytułu)		(39 044)	(48 923)
- spisanie w ciężar utworzonej rezerwy		(12)	(6 883)
- rozwiązanie rezerw, w tym:		(38 225)	(37 355)
- na pozabilansowe zobowiązania warunkowe		(30 205)	(29 331)
- na sprawy sądowe		(6 836)	(6 823)
- pozostałe		(1 184)	(1 201)
- wykorzystanie		(437)	(2 200)
- przeniesienie do innych pozycji bilansu		-	(2 452)
- różnice kursowe		(370)	(33)
Stan na koniec okresu (wg tytułów)		71 227	70 168
Na pozabilansowe zobowiązania warunkowe		58 060	53 370
Na sprawy sporne		4 355	7 460
Pozostałe		8 812	9 338

Rezerwy na utratę wartości zobowiązań pozabilansowych

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Poniesione, ale nie zidentyfikowane straty			
Zaangażowanie pozabilansowe		16 898 092	13 941 200
Rezerwy na utratę wartości ekspozycji analizowanych portfelowo (wielkość ujemna)		(53 546)	(47 387)
Zaangażowanie pozabilansowe netto		16 844 546	13 893 813
Zobowiązania, które utraciły wartość			
Zaangażowanie pozabilansowe		29 240	66 473
Rezerwy na utratę wartości ekspozycji analizowanych indywidualnie (wielkość ujemna)		(4 514)	(5 983)
Zaangażowanie pozabilansowe netto		24 726	60 490

35. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego obliczane są w stosunku do wszystkich różnic przejściowych zgodnie z metodą bilansową przy zastosowaniu stawki podatku dochodowego, która będzie obowiązywać w roku powstania obowiązku podatkowego (2006 r. i 2007 r.: 19%).

Poniżej przedstawiono zmiany dotyczące aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Stan na początek okresu		64 800	116 887
Podatek odroczoney odniesiony na wynik finansowy okresu		48 241	(44 177)
Podatek odroczoney odniesiony na kapitał własny, w tym z tytułu:		12 861	(94)
- wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży		12 861	(19)
- wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne, w tym:		-	(75)
- <i>przeniesienie do zysku netto</i>		-	(75)
Pozostałe zmiany		(10 067)	(4 968)
Podatek odroczoney odnoszący się do aktywów przeznaczonych do sprzedaży		-	(2 848)
Stan na koniec okresu		115 835	64 800
Odsetki do zapłacenia od depozytów banków		9 607	4 721
Odsetki do zapłacenia od depozytów klientów		6 513	10 985
Wycena instrumentów pochodnych i kontraktów terminowych		32 471	24 900
Wycena instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu i wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		1 953	455
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży		14 698	1 468
Rezerwy na utratę wartości kredytów i gwarancji ustalane indywidualnie		47 412	60 474
Rezerwy na nagrody, premie, odprawy emerytalne i urlopy		33 731	23 038
Pozostałe rezerwy		265	518
Rozliczenia międzyokresowe kosztów		20 849	19 884
Utrata wartości akcji / udziałów		1 740	5 844
Straty podatkowe pozostałe do rozliczenia w następnych okresach		1 613	-
Pozostałe ujemne różnice przejściowe		143 291	79 326
Odsetki do otrzymania od kredytów udzielonych bankom		(1 468)	(4 071)
Odsetki do otrzymania od kredytów udzielonych klientom		(19 045)	(16 590)
Wycena instrumentów pochodnych i kontraktów terminowych		(41 482)	(46 041)
Wycena instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu i wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		(6 461)	(3 358)
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży		(32 378)	(17 618)
Ulga inwestycyjna		(30 446)	(31 146)
Różnica między amortyzacją podatkową a księgową		(40 351)	(33 011)
Pozostałe dodatnie różnice przejściowe		(26 677)	(14 978)
Razem aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego		116 290	65 112
Razem rezerwa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego		(455)	(312)

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Podatek odroczony ujęty w rachunku zysków i strat			
Odsetki		507	3 742
Rezerwy na utratę wartości kredytów i gwarancji ustalanych indywidualnie		(13 062)	(16 546)
Wycena instrumentów pochodnych i kontraktów terminowych		12 130	(32 440)
Wycena instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu i wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		(1 603)	8 664
Utrata wartości instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży		(14 066)	(16 672)
Ulga inwestycyjna		700	(371)
Straty podatkowe rozliczone		387	(12 755)
Rezerwy na nagrody, premie, odprawy emerytalne i urlopy		10 752	5 925
Pozostałe rezerwy		(253)	(449)
Rozliczenia międzyokresowe kosztów		1 121	6 093
Utrata wartości akcji / udziałów		(4 104)	4 158
Różnice między amortyzacją podatkową a księgową		(7 345)	(11 326)
Pozostałe różnice przejściowe		63 077	17 800
Razem podatek odroczony ujęty w rachunku zysków i strat (Nota 15)		48 241	(44 177)

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości wystąpi dochód do opodatkowania (zobacz także Notę 28 – nierozpoznane aktywa z tytułu odroczonego podatku w odniesieniu do odpisów aktualizujących wartość akcji PTE).

Na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku nie wystąpiły straty podatkowe z lat ubiegłych, które byłyby ujęte w kalkulacji aktywów z tytułu podatku odroczonego.

36. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Na dzień 31 grudnia 2007 roku BRE Bank SA („Bank”) nie prowadził postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań emitenta lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta. Natomiast łączna wysokość roszczeń we wszystkich toczących się na dzień 31 grudnia 2007 roku postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących zobowiązań emitenta lub jednostki od niego zależnej wyniosła 312 718 tys. zł, co stanowiło 10,15% kapitałów własnych emitenta.

Informacje na temat największych postępowań dotyczących zobowiązań warunkowych emitenta

1. Sprawa z powództwa Art. „B” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Eksport – Import w Katowicach, w likwidacji („ART-B”) przeciwko Bankowi o odszkodowanie.

Pozew został wniesiony 30 sierpnia 1994 roku. Dnia 26 lipca 2004 roku sąd pierwszej instancji wydał wyrok w całości korzystny dla Banku. Na mocy tego orzeczenia postępowanie w zakresie pierwotnie dochodzonego roszczenia w wysokości 99,1 mln zł z odsetkami ustawowymi od 1991 roku zostało przez Sąd umorzone, gdyż w trakcie procesu powód cofnął to roszczenie i podał nowe wyliczenie szkody, a także inną podstawę faktyczną roszczenia. Powództwo w zakresie roszczeń zgłoszonych w trakcie procesu na łączną kwotę 17,4 mln zł zostało oddalone jako przedawnione i jednocześnie nieznajdujące uzasadnienia w zgromadzonym materiale dowodowym. W dniu 4 lipca 2005 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił w całości apelację powoda. Wartość przedmiotu zaskarżenia na etapie postępowania apelacyjnego wynosiła 17,4 mln zł. Powód złożył od orzeczenia Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną. Sąd Najwyższy 17 maja 2006 roku wydał wyrok, zgodnie z którym, roszczenia ART-B przeciwko Bankowi w wysokości 3 697 tys. zł przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie, w pozostałym zaś zakresie oddalił skargę kasacyjną ART-B. Wyrokiem z dnia 8 listopada 2006 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił w całości powództwo w części przekazanej przez Sąd Najwyższy do ponownego rozpoznania. Powód w dniu 17 lutego 2007 roku wniósł skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego. W dniu 18 maja 2007 roku Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 8 listopada 2006 roku i sprawę przekazał Sądowi Apelacyjnemu w Warszawie do ponownego rozpoznania. Wyrokiem z dnia 13 grudnia 2007 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił częściowo zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26 lipca 2004 roku w punkcie oddalającym powództwo w ten sposób, że zasądził od Banku na rzecz ART-B kwotę 858 tys. zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 9 kwietnia 2003 roku do dnia zapłaty i oddalił apelację w części dotyczącej oddalenia powództwa o zapłatę dalszej kwoty 2 840 tys. zł wraz z odsetkami oraz w części dotyczącej oddalenia powództwa o zasądzenie ustawowych odsetek od kwoty 858 tys. zł za okres od dnia 7 kwietnia 1993 roku do dnia 8 kwietnia 2003 roku.

Przeciwko Bankowi toczy się także postępowanie z tego samego tytułu w Izraelu w Sądzie w Jerozolimie, którego wartość przedmiotu sporu wynosi 43,4 mln USD (co stanowi według średniego kursu NBP na dzień 31 grudnia 2007 r. kwotę 105,7 mln zł). W tamtejszym procesie Bank został przypozywany przez głównego pozwanego, czyli Bank Leumi Le Izrael („Bank Leumi”). Odpowiedzialność Banku w tym procesie ma charakter regresowy i jest uzależniona od zasądzenia od Banku Leumi kwoty roszczenia na rzecz ART-B. Dopiero wówczas Sąd będzie rozpatrywać roszczenie Banku Leumi wobec Banku. W procesie izraelskim postępowanie znajduje się nadal na etapie przygotowawczym (przed pierwszą rozprawą). Bank Leumi oraz ART-B porozumiały się co do rozpoczęcia postępowania mediacyjnego. Ze względów proceduralnych Bank przystąpił do tego postępowania, co nie oznacza jednak w żadnym stopniu uznania roszczenia ani gotowości do zawarcia ugody. Aktualnie Bank Leumi oraz ART-B są na końcowym etapie ustalania warunków ugody, do której Bank nie zamierza przystąpić. Nieprzystąpienie przez Bank do ugody może w przyszłości skutkować roszczeniem regresowym Banku Leumi przeciwko Bankowi, jednak prawdopodobieństwo uwzględnienia roszczenia Banku Leumi przeciwko Bankowi jest niskie w związku z korzystnymi dla Banku rozstrzygnięciami w Polsce.

2. Sprawa z powództwa syndyka masy upadłości Zakładów Mięsnych POZMEAT SA z siedzibą w Poznaniu („Pozmeat”) przeciwko Bankowi oraz Tele-Tech Investment Sp. z o.o. („TTI”)

Powództwo zostało wniesione w dniu 29 lipca 2005 r. przez syndyka masy upadłości Pozmeat przeciwko Bankowi oraz TTI. Wartość przedmiotu sporu wynosi 100 000 tys. zł. Przedmiotem roszczenia jest uznanie za bezskuteczne umów sprzedaży udziałów w kapitale zakładowym Garbary Sp. z o.o. („Garbary”) przez Pozmeat na rzecz TTI i następnie przez TTI na rzecz Banku. Spór koncentruje się na określeniu wartości użytkowania wieczystego gruntu wraz z posadowionymi na nim budynkami, stanowiących jedyny majątek spółki Garbary w dniu zawarcia transakcji zbycia udziałów w spółce Garbary przez Pozmeat (19 lipca 2001 r.). W ocenie doradców prawnych Banku prowadzących to postępowanie, istnieją istotne podstawy do uznania przedmiotowego powództwa za niezasadne.

3. Sprawa z powództwa Banku BPH SA („BPH”) przeciwko Garbarom

Powództwo zostało wniesione w dniu 17 lutego 2005 r. przez BPH. Wartość przedmiotu sporu określona została na kwotę 42 854 tys. zł. Przedmiotem sporu jest uznanie za bezskuteczne czynności związanych z zawiązaniem spółki Garbary oraz wniesieniem do niej aportu. Spór koncentruje się na określeniu wartości użytkowania wieczystego gruntu wraz z posadowionymi na nim budynkami, które zostały wniesione przez Pozmeat jako aport do spółki Garbary na pokrycie udziałów w kapitale zakładowym o wartości 100 000 tys. zł. W dniu 6 czerwca 2006 roku Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział IX Gospodarczy wydał wyrok oddalający w całości powództwo powoda. Od wyroku Sądu Okręgowego powód wniósł apelację. Sąd Apelacyjny w dniu 6 lutego 2007 roku oddalił apelację powoda. Powód wniósł od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną. Sąd Najwyższy w dniu 2 października 2007 roku uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

4. Sprawa z powództwa Katarzyny i Leonarda Praśniewskich przeciwko Domowi Inwestycyjnemu BRE Banku SA („DI BRE”)

W dniu 19 października 2007 roku zawarta została ugoda. W wyniku realizacji warunków ugody obie strony zrezygnowały z wszystkich roszczeń.

Sprawy sporne traktowane są przez Grupę jako zobowiązania warunkowe.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku Bank nie prowadził postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących wierzytelności emitenta lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta. Natomiast łączna wysokość roszczeń we wszystkich toczących się na dzień 31 grudnia 2007 roku postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących wierzytelności emitenta nie przekroczyła 10% kapitałów własnych emitenta.

Zobowiązania warunkowe DI BRE z tytułu funkcjonowania Krajowego Systemu Rekompensat

W związku z podjęciem przez Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych SA w dniu 20 lutego 2008 roku uchwały nr 95/08 w sprawie przekazania Syndykowi masy Upadłości WGI Dom Maklerski SA kwot z systemu rekompensat na wypłatę rekompensat inwestorom, stanowiących część zgromadzonych środków w KSR oraz braku informacji z KDPW o planowanych dopłatach do KSR, DI BRE nie przewiduje utworzenia rezerwy na ten cel.

Podatki

W IV kwartale 2007 roku w BRE Banku została przeprowadzona kontrola prawidłowości rozliczeń z budżetem państwa z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2002, a ustalenia w tym zakresie zostały przedstawione w protokole z 21 grudnia 2007 roku. Niniejsza kontrola nie wykazała nieprawidłowości, w związku z czym BRE Bank nie wniósł zastrzeżeń i wyjaśnień do protokołu.

W Spółkach Grupy w 2007 roku nie miały miejsca kontrole podatkowe, a w 2006 roku organy podatkowe nie przeprowadziły żadnej kompleksowej kontroli podatkowej w Banku lub Spółkach Grupy.

Organy podatkowe mogą przeprowadzać kontrole i weryfikować zapisy operacji gospodarczych ujętych w księgach rachunkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku podatkowego, w którym złożono deklaracje podatkowe, dokonać ustalenia dodatkowego zobowiązania podatkowego i nałożyć związane z tym kary. W opinii Zarządu nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwość powstania istotnych zobowiązań podatkowych w tym zakresie.

37. Zobowiązania pozabilansowe

Zobowiązania pozabilansowe Grupy obejmują:

(a) Zobowiązania do udzielenia kredytu

Kwoty oraz odpowiadające im terminy, w których Grupa zobowiązana będzie do zrealizowania pozabilansowych zobowiązań finansowych poprzez udzielenie kredytów lub innych świadczeń pieniężnych, zostały zaprezentowane w tabeli poniżej.

(b) Gwarancje i inne produkty finansowe („other financial facilities”)

Gwarancje zostały przedstawione w poniższej tabeli na podstawie najwcześniejszej umownej daty zapadalności.

(c) Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego

W przypadkach gdy spółka z Grupy jest leasingobiorcą, minimalne przyszłe płatności z tytułu leasingu w ramach nieodwołalnych umów leasingu operacyjnego przedstawiono w tabeli zamieszczonej poniżej.

Poniższa tabela przedstawia zobowiązania pozabilansowe udzielone i otrzymane przez Grupę na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku.

31.12.2007	Do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	13 941 818	4 360 646	1 072 684	19 375 148
Zobowiązania udzielone	11 986 919	4 090 200	1 063 019	17 140 138
1. Zobowiązania finansowe:	9 937 554	3 126 558	1 037 829	14 101 941
a) Zobowiązania do udzielenia kredytu	9 918 073	3 032 295	938 767	13 889 135
b) Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	19 481	94 263	99 062	212 806
2. Gwarancje i inne produkty finansowe:	1 531 455	963 642	25 190	2 520 287
a) Akcepty bankowe	4 925	-	-	4 925
b) Gwarancje i akredytywy stand by	1 368 062	963 642	25 190	2 356 894
c) Akredytywy dokumentowe i handlowe	158 468	-	-	158 468
3. Pozostałe zobowiązania	517 910	-	-	517 910
Zobowiązania otrzymane:	1 954 899	270 446	9 665	2 235 010
a) Otrzymane zobowiązania finansowe	1 316 495	521	5	1 317 021
b) Otrzymane zobowiązania gwarancyjne	356 042	269 925	9 660	635 627
c) Pozostałe zobowiązania otrzymane	282 362	-	-	282 362
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	456 082 838	171 622 086	9 286 041	636 990 965
Pozycje pozabilansowe razem	470 024 656	175 982 732	10 358 725	656 366 113

31.12.2006	Do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	12 351 169	2 410 024	556 971	15 318 164
Zobowiązania udzielone	11 408 884	2 318 852	527 242	14 254 978
1. Zobowiązania finansowe:	8 865 132	1 452 304	433 943	10 751 379
a) Zobowiązania do udzielenia kredytu	8 838 924	1 375 689	289 461	10 504 074
b) Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	26 208	76 615	144 482	247 305
2. Gwarancje i inne produkty finansowe:	1 737 976	866 548	93 299	2 697 823
a) Akcepty bankowe	44 732	-	-	44 732
b) Gwarancje i akredytywy stand by	1 264 529	866 548	93 299	2 224 376
c) Akredytywy dokumentowe i handlowe	428 715	-	-	428 715
3. Pozostałe zobowiązania	805 776	-	-	805 776
Zobowiązania otrzymane:	942 285	91 172	29 729	1 063 186
a) Otrzymane zobowiązania finansowe	117 014	651	-	117 665
b) Otrzymane zobowiązania gwarancyjne	825 271	90 521	29 729	945 521
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	394 621 871	140 043 778	6 836 100	541 501 749
Pozycje pozabilansowe razem	406 973 040	142 453 802	7 393 071	556 819 913

W 2007 roku wykazane powyżej zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego dotyczą w całości leasingu budynków.

Największy wpływ na wielkość zobowiązań finansowych udzielonych, poza zobowiązaniami udzielonymi przez Bank, miały zobowiązania udzielone przez BRE Bank Hipoteczny i Polfactor w wysokości odpowiednio 913 266 tys. zł i 322 152 tys. zł.

Lista emisji objętych gwarancją objęcia przez BRE Bank SA według stanu na 31 grudnia 2007 roku przedstawia się następująco:

	Remitent	Rodzaj gwarantowanych papierów	Kwota gwarancji w PLN	Informacja o powiązaniach finansowych, organizacyjnych i personalnych	Zbywalność papierów
1.	ECHO Investment SA	Obligacje	35 000 000	brak	Zbywalne
2.	J.W. Construction	Obligacje	39 500 000	brak	Zbywalne
3.	Polimex Mostostal Siedlce SA	Obligacje	32 500 000	brak	Zbywalne
4.	Polski Koncern Energetyczny SA	Obligacje	217 000 000	brak	Zbywalne
5.	Prokom Software SA	Obligacje	50 000 000	brak	Zbywalne
6.	SPIN SA	Obligacje	15 000 000	brak	Zbywalne

Powyższe zestawienie nie obejmuje umów, które zobowiązywały do jednorazowego objęcia papierów wartościowych, a nadal obowiązują w zakresie obsługi tych papierów, prowadzenia ich ewidencji itp.

Poza BRE Bankiem SA w Grupie Kapitałowej nie miały miejsca zobowiązania z tytułu gwarancji emisji.

Na 31 grudnia 2007 r. kwota zobowiązań warunkowych otrzymanych w Grupie wyniosła 2 335 010 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku zobowiązania otrzymane przez BRE Bank SA wyniosły 984 010 tys. zł, z czego 500 000 tys. zł stanowiły kwoty przyznanych i niewykorzystanych kredytów z banków zagranicznych, a 484 010 tys. zł otrzymane gwarancje stanowiące zabezpieczenia udzielonych kredytów i gwarancji.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku poza BRE Bankiem istotne finansowe zobowiązania otrzymane od spółek spoza Grupy wystąpiły w spółkach: BRE Leasing Sp. z o.o. – 956 001 tys. zł i Transfinance a.s. – 282 362 tys. zł.

38. Aktywa zastawione

Na aktywach ustanawia się zabezpieczenia w związku z umowami odkupu zawartymi z innymi bankami oraz ustanawia się depozyty zabezpieczające w związku z zawarciem kontraktów typu futures, opcjami i członkostwem w giełdach. W banku centralnym utrzymuje się również depozyty stanowiące rezerwy obowiązkowe zgodnie z wymogami przepisów prawnych.

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Aktywa zastawione, w tym:		3 708 158	2 702 180
- Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu (Nota 20)		3 627 716	2 644 764
- Lokacyjne papiery wartościowe (Nota 23)		80 442	57 416
Zobowiązanie z tytułu aktywów zastawionych, w tym:		3 977 776	2 683 309
- Transakcje sell buy back (Nota 29, 30)		3 901 675	2 644 764
- Fundusz ochrony środków gwarantowanych BFG (Nota 30)		76 101	38 545

W 2007 roku Grupa nie zastawiła żadnych aktywów jako zabezpieczenie dla nowych kredytów, zaciągniętych na jej rzecz.

39. Zarejestrowany kapitał akcyjny

Łączna liczba akcji zwykłych na dzień 31 grudnia 2007 r. wyniosła 29 660 668 sztuk (31 grudnia 2006 r.: 29 516 035 sztuk) o wartości nominalnej 4 zł na akcję. Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

Zwiększenie kapitału zakładowego w 2007 roku wynika z emisji akcji w związku z realizacją programów opcji pracowniczych. Szczegółowe informacje o programach opcji zaprezentowane są w Nocie 42.

Grupa BRE Banku SA**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2007 rok****(w tys. zł)**

ZAREJESTROWANY KAPITAŁ AKCYJNY (STRUKTURA)								
Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
11-12-86	zwykłe na okaziciela**	-	-	9 972 500	39 890 000	w całości opłacone gotówką	23-12-86	01-01-89
11-12-86	imienne zwykłe**	-	-	27 500	110 000	w całości opłacone gotówką	23-12-86	01-01-89
20-10-93	zwykłe na okaziciela	-	-	2 500 000	10 000 000	w całości opłacone gotówką	04-03-94	01-01-94
18-10-94	zwykłe na okaziciela	-	-	2 000 000	8 000 000	w całości opłacone gotówką	17-02-95	01-01-95
28-05-97	zwykłe na okaziciela	-	-	4 500 000	18 000 000	w całości opłacone gotówką	10-10-97	10-10-97
27-05-98	zwykłe na okaziciela	-	-	3 800 000	15 200 000	w całości opłacone gotówką	20-08-98	01-01-99
24-05-00	zwykłe na okaziciela	-	-	170 500	682 000	w całości opłacone gotówką	15-09-00	01-01-01
21-04-04	zwykłe na okaziciela	-	-	5 742 625	22 970 500	w całości opłacone gotówką	30-06-04	01-01-04
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 355	9 420	w całości opłacone gotówką	05-07-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	11 400	45 600	w całości opłacone gotówką	05-07-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	37 164	148 656	w całości opłacone gotówką	11-08-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	44 194	176 776	w całości opłacone gotówką	09-09-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	60 670	242 680	w całości opłacone gotówką	18-10-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	13 520	54 080	w całości opłacone gotówką	12-10-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	4 815	19 260	w całości opłacone gotówką	14-11-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	28 580	114 320	w całości opłacone gotówką	14-11-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	53 399	213 596	w całości opłacone gotówką	08-12-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	14 750	59 000	w całości opłacone gotówką	08-12-05*	01-01-05
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	53 320	213 280	w całości opłacone gotówką	10-01-06*	10-01-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	3 040	12 160	w całości opłacone gotówką	10-01-06*	10-01-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	46 230	184 920	w całości opłacone gotówką	08-02-06*	08-02-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	19 700	78 800	w całości opłacone gotówką	08-02-06*	08-02-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	92 015	368 060	w całości opłacone gotówką	09-03-06*	09-03-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	19 159	76 636	w całości opłacone gotówką	09-03-06*	09-03-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	8 357	33 428	w całości opłacone gotówką	11-04-06*	11-04-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	800	3 200	w całości opłacone gotówką	11-04-06*	11-04-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	108 194	432 776	w całości opłacone gotówką	16-05-06*	16-05-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	20 541	82 164	w całości opłacone gotówką	16-05-06*	16-05-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	17 000	68 000	w całości opłacone gotówką	09-06-06*	09-06-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 619	10 476	w całości opłacone gotówką	09-06-06*	09-06-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	33 007	132 028	w całości opłacone gotówką	10-07-06*	10-07-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 730	10 920	w całości opłacone gotówką	10-07-06*	10-07-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	48 122	192 488	w całości opłacone gotówką	09-08-06*	09-08-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	700	2 800	w całości opłacone gotówką	12-09-06*	12-09-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	3 430	13 720	w całości opłacone gotówką	11-10-06*	11-10-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	38 094	152 376	w całości opłacone gotówką	10-11-06*	10-11-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	15 005	60 020	w całości opłacone gotówką	08-12-06*	08-12-06*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	800	3 200	w całości opłacone gotówką	10-01-07*	10-01-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	200	800	w całości opłacone gotówką	16-02-07*	16-02-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	1 150	4 600	w całości opłacone gotówką	09-03-07*	09-03-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	9 585	38 340	w całości opłacone gotówką	09-03-07*	09-03-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	600	2 400	w całości opłacone gotówką	11-04-07*	11-04-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	32 964	131 856	w całości opłacone gotówką	17-05-07*	17-05-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 700	10 800	w całości opłacone gotówką	15-06-07*	15-06-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	8 640	34 560	w całości opłacone gotówką	12-07-07*	12-07-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	41 898	167 592	w całości opłacone gotówką	14-08-07*	14-08-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	400	1 600	w całości opłacone gotówką	14-09-07*	14-09-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	2 540	10 160	w całości opłacone gotówką	11-10-07*	11-10-07*
21-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	30 807	123 228	w całości opłacone gotówką	15-11-07*	15-11-07*
22-05-03	zwykłe na okaziciela	-	-	12 349	49 396	w całości opłacone gotówką	13-12-07*	13-12-07*
Liczba akcji, razem				29 660 668				
Zarejestrowany kapitał akcyjny, razem					118 642 672			
Wartość nominalna jednej akcji (w zł)				4				

* Daty rejestracji akcji w KDPW S.A.

** Stan akcji na dzień bilansowy

Akcjonariuszem posiadającym powyżej 5% kapitału zakładowego i ogółu głosów na walnym zgromadzeniu jest Commerzbank Auslandsbanken Holding AG, który na dzień 31 grudnia 2007 roku posiadał 69,8558% kapitału zakładowego i głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku SA (na dzień 31 grudnia 2006 roku – 70,20%).

Ponadto, zgodnie z zawiadomieniem przesłanym BRE Bankowi, BZ WBK AIB Asset Management SA posiadał 1 486 325 akcji BRE Banku, które na dzień 31 grudnia 2007 roku stanowiły 5,0111% kapitału zakładowego BRE Banku i uprawniały do wykonywania 1 486 325 głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku, co na dzień 31 grudnia 2007 roku stanowiło 5,0111% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku. Były to akcje zdeponowane na rachunkach klientów BZ WBK AIB Asset Management SA. Liczby te obejmowały także akcje BRE Banku będące własnością funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez BZ WBK AIB TFI SA. BZ WBK AIB TFI SA zawiadomiło BRE Bank, iż zarządzane przez nie fundusze inwestycyjne posiadały łącznie 1 484 452 akcje BRE Banku, co na dzień 31 grudnia 2007 roku stanowiło 5,0048% kapitału zakładowego BRE Banku i uprawniało do wykonywania 1 484 452 głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku, co na dzień 31 grudnia 2007 roku stanowiło 5,0048% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku.

40. Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej wartości nominalnej pozostałej po pokryciu kosztów emisji, z przeznaczeniem na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą wynikać w związku z działalnością Banku.

Zwiększenie kapitału zapasowego w 2007 roku wynika z realizacji programów opcji pracowniczych. Szczegółowe informacje o programach opcji zaprezentowane są w Nocie 42.

Hiperinflacyjne przeszacowanie kapitału własnego

Zgodnie z paragrafem 25 MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” składniki kapitału własnego (za wyjątkiem niepodzielonego wyniku z lat ubiegłych oraz wszelkich nadwyżek z aktualizacji wyceny

aktywów) powinny zostać przekształcone przy zastosowaniu ogólnego indeksu cen, począwszy od daty, w której kapitały te zostały wniesione lub powstały w inny sposób za okres, w którym gospodarka, w której dany podmiot prowadzi działalność, była w myśl MSR 29 gospodarką hiperinflacyjną.

Efekt przeliczenia odpowiednich składników kapitału zakładowego wskaźnikami inflacji powinien zostać ujęty drugostronnie w niepodzielonym wyniku finansowym z lat ubiegłych. Zastosowanie przepisów punktu 25 MSR 29 spowodowałoby wzrost kapitału podstawowego i jednocześnie obciążenie w takiej samej wysokości niepodzielonego wyniku finansowego z lat ubiegłych.

Zarząd przeprowadził odpowiednią analizę mającą na celu określenie wartości ewentualnej korekty, w wyniku której okazało się, że jej ujęcie skutkowałoby wzrostem kapitału akcyjnego i wzrostem kapitału zapasowego ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej oraz odpowiednim spadkiem niepodzielonego wyniku z lat ubiegłych w kwocie 107 219 tys. zł.

W związku z tym, że efekt przeszacowania:

- stanowi 3,23% wartości kapitałów własnych Grupy (efekt przeszacowania wyniósłby 7,07% dla pozycji „Kapitał podstawowy”),
- polega wyłącznie na realokacji kwot pomiędzy poszczególnymi pozycjami kapitałów własnych, a zatem nie ma wpływu na ich wysokość jako całości,
- nie ma istotnego wpływu na wysokość prezentowanych wyników finansowych i kapitałów własnych, zarówno łącznie jak i w podziale na poszczególne pozycje kapitałów własnych,

Zarząd Banku uważa, że ujęcie takiej korekty nie miało istotnego znaczenia dla prawidłowego i rzetelnego przedstawienia sytuacji finansowej Grupy na dzień i za okres zakończony 31 grudnia 2007 roku.

Korekty hiperinflacji nie miałyby istotnego znaczenia również na dzień 31 grudnia 2006 roku (efekt przeszacowania stanowiłby 4,23% wartości kapitałów Grupy oraz 7,16% dla pozycji kapitał podstawowy).

41. Kapitał z aktualizacji wyceny

Zmiana stanu kapitału z aktualizacji wyceny

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Kapitał z przeliczenia			
Stan na początek okresu		(1 321)	(1 923)
Różnice kursowe powstałe w ciągu roku		(6 258)	602
Stan na koniec okresu		(7 579)	(1 321)
Kapitał z aktualizacji wyceny - papiery wartościowe dostępne do sprzedaży			
Stan na początek okresu		6 431	(731)
Zmiana netto z tytułu zmiany w wartości godziwej		67 167	30 866
- zwiększenia		407 542	63 320
- zmniejszenia		(340 375)	(32 454)
Zmiana netto przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu sprzedaży i utraty wartości		(4 676)	(23 685)
Podatek dochodowy odroczony		12 861	(19)
Stan na koniec okresu		81 783	6 431
Kapitał z aktualizacji wyceny - wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne			
Swap walutowy			
Stan na początek okresu		-	(321)
Zmiana stanu w okresie bilansowym:		-	(75)
Podatek dochodowy odroczony		-	(75)
Przeniesienie do rachunku zysków i strat z tytułu sprzedaży i utraty wartości		-	396
Stan na koniec okresu		-	-
Kapitał z aktualizacji wyceny, razem		74 204	5 110

Z kapitału z aktualizacji wyceny wyśięgowana i odniesiona na rachunek zysków i strat została łączna kwota zysku netto w wysokości 4 676 tys. zł, stanowiąca saldo zwyżek/zniżek wartości papierów (obligacji, bonów skarbowych i akcji) sprzedanych w 2007 roku (31 grudnia 2006 r. zysk netto 23 685 tys. zł).

Największy wpływ na wielkość pozycji zyski / straty z tytułu zmian wartości godziwej w 2007 roku miała wycena akcji VECTRA SA (Nota 23).

42. Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują pozostały kapitał zapasowy, pozostałe kapitały rezerwowe, fundusz ryzyka ogólnego, niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych oraz wynik roku bieżącego.

Pozostały kapitał zapasowy, pozostały kapitał rezerwowy i fundusz ryzyka ogólnego tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Pozostały kapitał zapasowy		322 262	9 451
Pozostałe kapitały rezerwowe		22 288	20 899
Fundusz ryzyka ogólnego		559 110	558 000
Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych		119 121	19 102
Wynik roku bieżącego		710 094	421 258
Zyski zatrzymane, razem		1 732 875	1 028 710

Zgodnie z polskimi przepisami prawa 8 % zysku netto banku przenosi się na niepodlegający podziałowi kapitał zapasowy tworzony ustawowo, aż do czasu, gdy osiągnie on poziom jednej trzeciej kapitału akcyjnego banku.

Dodatkowo Grupa przenosi część zysku netto na fundusz ryzyka ogólnego na pokrycie nieprzewidzianych ryzyk oraz przyszłych strat. Fundusz ryzyka ogólnego podlega podziałowi wyłącznie za zgodą akcjonariuszy wyrażoną w trakcie walnego zgromadzenia.

Opcje na akcje

Opcje na akcje przyznaje się członkom kierownictwa BRE Banku SA w celach motywacyjnych. W celu realizacji opcji następuje nowa emisja akcji BRE Banku SA.

Od 1 lipca 2006 roku Bank prowadzi jeden program opcyjny. Został on wyceniony zgodnie ze standardem MSSF 2.

Opcje na akcje w wysokości 471 300 sztuk zostały przyznane 15 października 2003 roku po cenie emisyjnej 96,16 zł za jedną akcję i wygasają 1 lipca 2008 r. Na dzień 31 lipca 2004 roku zostało przyznane kolejne 21 700 opcji. Na dzień 1 lipca 2005 roku przyznano pozostałe 7 000 opcji. Program zakłada całkowitą pulę 500 000 opcji, z czego na Zarząd przypada 175 000 opcji, a na pozostały personel pracowniczy przypada 325 000 opcji. Opcje zostały wycenione do wartości godziwej.

Nabywanie opcji jest odpłatne i wynosi 0,1% ceny emisyjnej akcji. Opcje były rozdzielane proporcjonalnie w wysokości 20% co rok z góry począwszy od 15 października 2003 roku aż do 30 czerwca 2007 roku. Opcje mogą być realizowane nie wcześniej niż 1 czerwca 2005 roku i nie później niż 30 czerwca 2008 roku w odniesieniu do nabytych już opcji. Opcje nie są zbywalne.

Do 30 czerwca 2006 roku BRE Bank prowadził dwa programy opcji pracowniczych. Pierwszy program, w ramach którego członkom Kierownictwa Banku przydzielono 479 500 akcji Banku nowej emisji, wygasł w dniu 30 czerwca 2006 roku. Łącznie w ramach tego programu objęto 477 007 akcji.

Poniższa tabela przedstawia zmiany stanu pozostałych kapitałów rezerwowych powstałych w związku z programem opcji na akcje dla pracowników.

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Stan na początek okresu		7 275	12 967
- wartość świadczonych usług (Nota 13)		648	2 212
- rozliczenie zrealizowanych opcji		(6 577)	(7 904)
Stan na koniec okresu		1 346	7 275

Poniższa tabela przedstawia zmiany w liczbie wyemitowanych opcji na akcje w ramach aktywnego programu opcyjnego.

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Stan na początek okresu		174 097	348 037
Przyznane		-	-
Zrealizowane		144 633	173 940
Wygasłe		-	-
Stan na koniec okresu		29 464	174 097
możliwe do wykonania na koniec okresu		29 464	71 489

Do dnia 31 grudnia 2007 roku wyemitowano łącznie 947 543 akcji związanych z realizacją pierwszego i drugiego programu opcji.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku ilość opcji pozostałych do zrealizowania w ramach drugiego programu wyniosła 29 464. Wszystkie opcje są możliwe do wykonania nie później niż 30 czerwca 2008 roku, pod warunkiem kontynuowania zatrudnienia.

Opcje zrealizowane w 2007 roku spowodowały emisję 144 633 akcji (w 2006 roku – 532 063, w 2005 roku – 270 847 akcji). W 2007 roku średnia ważona giełdowa cena akcji na dzień realizacji opcji drugiego programu wyniosła 491,54 zł za jedną akcję (w 2006 roku średnia ważona giełdowa cena akcji na dzień realizacji opcji pierwszego i drugiego programu wyniosła odpowiednio: 184,82 zł i 234,47 zł za jedną akcję).

Wartość godziwa opcji przyznanych na dzień 15 października 2003 roku, określona przy użyciu modelu wyceny Black-Scholes'a, wyniosła 45,57 zł na 1 opcję. Wartość godziwa opcji przyznanych na dzień 31 lipca 2004 roku, również przy użyciu modelu Black-Scholes'a, wyniosła 40,15 zł na 1 opcję. Na wybór modelu przyjętego do wyceny istotny wpływ miały warunki programu. Zmienność akcji BRE Banku jest obliczana estymatorem odchylenia standardowego na próbie 252 notowań (rok wstecz) oraz stopą procentową liczoną na podstawie stóp zerokuponowych kapitalizowanych w sposób ciągły tak, jak wymaga to model Black-Scholes'a, które zostały wyznaczone ze struktury stóp procentowych obowiązujących w dniu wyceny.

43. Dywidenda na akcję

W dniu 30 stycznia 2008 roku Zarząd BRE Banku SA podjął uchwałę o przedłożeniu do rozpatrzenia przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku wniosku o nie wypłacaniu dywidendy dla akcjonariuszy za rok 2007. Wniosek Zarządu Banku zostanie przedłożony do oceny Radzie Nadzorczej Banku.

Rekomendacja Zarządu opiera się na kontynuacji polityki rozwoju Grupy BRE Banku i intensywnej ekspansji na rynku usług finansowych oraz związanej z tym konieczności zapewnienia dla Banku stabilnej bazy kapitałowej.

44. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

	na dzień	31.12.2007	31.12.2006
Kasa, operacje z bankiem centralnym (Nota 17)*		2 003 535	3 716 610
Weksle uprawnione do redyskonta w banku centralnym		23 259	26 725
Należności od banków (Nota 19)*		730 410	1 763 376
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu (Nota 20)		4 800 231	3 576 135
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, razem		7 557 435	9 082 846

*Kwota środków w kasie, w banku centralnym oraz należności od banków obejmuje należności bieżące spółki PTE (w danych porównawczych - PTE i SAMH) zaprezentowaną w pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” (Nota 28).

45. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązanymi przekraczające wyrażoną w złotych równowartość 500 000 EUR, były transakcjami zawartymi na warunkach rynkowych, a za wyjątkiem transakcji opisanej poniżej, były też transakcjami typowymi i rutynowymi, a ich charakter i warunki wynikały z bieżącej działalności operacyjnej, prowadzonej przez Bank. Transakcje z podmiotami powiązanymi przeprowadzone w ramach zwykłej działalności operacyjnej obejmują kredyty, depozyty oraz transakcje w walutach obcych.

W dniu 9 listopada 2007 roku Bank poniósł koszt w wysokości 3 307 tys. zł wobec osoby spełniającej kryteria definicji kluczowego personelu kierowniczego Banku, w związku z rozliczeniem umowy zawartej przez Bank z tą osobą w czasie, zanim osoba ta objęła funkcję kwalifikującą ją jako kluczowy personel kierowniczy Banku. Umowa dotyczyła możliwości i warunków udziału kapitałowego wskazanej osoby w jednej ze spółek zależnych BRE Banku. Transakcja została zawarta na warunkach rynkowych.

BRE Bank SA jest jednostką dominującą Grupy BRE Banku SA, a Commerzbank AG jest jednostką dominującą najwyższego szczebla. Bezpośrednią jednostką dominującą wobec BRE Banku SA jest Commerzbank Auslandsbanken Holding AG, spółka w 100% zależna od Commerzbank AG.

- W dniu 5 marca 2007 roku pomiędzy BRE Bankiem SA i Commerzbankiem AG podpisana została umowa emisji obligacji podporządkowanych, na mocy której Commerzbank AG dokonał objęcia dziesięcioletnich obligacji podporządkowanych o zmiennej stopie oprocentowania, wyemitowanych na podstawie art. 127 ust. 3 pkt 2 lit. b) ustawy Prawo bankowe, o łącznej wartości nominalnej 400 000 tys. CHF (980 400 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 5 marca 2007 roku). Oprocentowanie obligacji jest zmienne, oparte na stawce trzymiesięcznego LIBOR-u, powiększonego o marżę. Emisja obligacji nastąpiła w dniu 8 marca 2007 roku.

Równocześnie z wyżej wymienioną umową tj. 5 marca 2007 roku Bank zawarł dwie umowy dotyczące wcześniejszego wykupu, odpowiednio, obligacji podporządkowanych Banku na kwotę 50 000 tys. EUR (195 850 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 5 marca 2007 roku), o zmiennej stopie oprocentowania i terminie wykupu w roku 2012 oraz obligacji podporządkowanych Banku na kwotę 200 000 tys. EUR (783 400 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 5 marca 2007 roku), o zmiennej stopie oprocentowania i terminie wykupu w roku 2012. Wykup obligacji nastąpił w dniu 26 marca 2007 roku.

Bank uzyskał zgodę Komisji Nadzoru Bankowego na zaliczenie kwoty pochodzącej z emisji obligacji podporządkowanych do kapitału uzupełniającego.

- W dniu 27 lutego 2007 roku spółka BRE Leasing Sp. z o.o. zawarła z Commerzbank AG Oddział w Pradze umowę kredytową, na mocy której otrzymał kredyt w wysokości 500 000 tys. zł. Jest to kredyt wielowalutowy, z okresem wykorzystania do dnia 27 lutego 2008 roku. Kredyt ma zostać spłacony do dnia 30 grudnia 2011 roku.
Oprocentowanie jest oparte o stawkę bazową odpowiednią dla ciągniętej waluty i wybranego okresu odsetkowego powiększonego o marżę Commerzbank AG Oddział w Pradze, tj.:
 - dla PLN – WIBOR 2W, 1M, 3M, 6M,
 - dla EUR – EURIBOR 2W, 1M, 3M, 6M,
 - dla CHF – CHF LIBOR 2W, 1M, 3M, 6M.
- W dniu 1 czerwca 2007 roku spółka BRE Leasing zawarła z Commerzbank AG Oddział w Pradze umowę kredytową. Kwota kredytu wynosi 500 000 tys. zł. Jest to kredyt wielowalutowy długoterminowy z okresem wykorzystania do dnia 1 czerwca 2008 roku. Kredyt ma zostać spłacony do dnia 31 maja 2012 roku. Oprocentowanie kredytu jest oparte o stawkę bazową odpowiednią dla ciągniętej waluty i wybranego okresu odsetkowego powiększonego o marżę Commerzbank AG Oddział w Pradze, tj.:
 - dla PLN – WIBOR 2W, 1M, 3M, 6M
 - dla EUR – EURIBOR 2W, 1M, 3M, 6M
 - dla CHF – CHF LIBOR 2W, 1M, 3M, 6M
- W dniu 29 czerwca 2007 r. pomiędzy BRE Bankiem SA i Commerzbankiem AG podpisana została umowa, na mocy której Bank otrzymał pożyczkę w wysokości 500 000 tys. CHF (1 136 500 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 29 czerwca 2007 roku) z przeznaczeniem na zaspokojenie ogólnych potrzeb finansowych Banku. Kredyt udzielony jest na 3 lata, oprocentowanie wynosi 0,155% p.a. ponad LIBOR.
- W dniu 24 września 2007 roku spółka BRE Leasing Sp. z o.o., podmiot zależny od Banku, zawarła z Commerzbank AG Oddział w Pradze umowę kredytową. Kwota kredytu wynosi 1 000 000 tys. zł. Jest to kredyt wielowalutowy długoterminowy z okresem wykorzystania do dnia 24 września 2008 roku. Kredyt ma zostać spłacony do dnia 27 września 2012 roku.
Oprocentowanie kredytu jest oparte o stawkę bazową odpowiednią dla ciągniętej waluty i wybranego okresu odsetkowego (+marża Commerzbanku AG Oddział w Pradze) tj.:
 - dla PLN - WIBOR 2W, 1M, 3M, 6M
 - dla EUR - EURIBOR 2W, 1M, 3M, 6M

- dla CHF – CHF LIBOR 2W, 1M, 3M, 6M

- W lipcu i wrześniu 2007 roku BRE Bank zawarł z BRE Bankiem Hipotecznym SA („BBH”), podmiotem w 100% zależnym od Banku, umowę w sprawie subemisji usługowej oraz aneksu do umowy programu emisji listów zastawnych. W ramach tych umów Bank objął listy zastawne emitowane przez BBH na łączną kwotę 300 000 tys. zł. Większą z tych umów był aneks zawarty w dniu 25 września 2007 roku z BBH oraz Domem Inwestycyjnym BRE Banku SA. Na podstawie tej umowy Bank złożył w dniu 27 września 2007 roku zapis na 200 000 publicznych listów zastawnych serii PUA2 emitowanych przez BBH o łącznej wartości nominalnej 200 000 tys. zł i 5 letnim terminie zapadalności. Listy te zostały nabyte przez Bank w dniu 28 września 2007 roku.

Oprocentowanie listów zastawnych oraz warunki wynagrodzenia zostały określone na warunkach rynkowych.

Ponadto w dniu 28 września 2007 roku Bank zobowiązał się do sprzedaży listów zastawnych serii PUA2 międzynarodowej instytucji finansowej. Aneks do umowy programu emisji listów zastawnych jak również umowa programu emisji listów zastawnych (zwane dalej łącznie „Umową”) zawierają standardowe warunki stosowane w tego typu umowach, przy czym w przypadku nie dojścia do skutku sprzedaży w/w serii Listów zastawnych międzynarodowej instytucji finansowej BRE Bank ma prawo sprzedać te listy podmiotom trzecim i w takim przypadku BBH zobowiązało się pokryć różnicę pomiędzy kwotą jaką zapłacił Bank tytułem ceny emisyjnej, a kwotą którą uzyska ze sprzedaży listów w/w podmiotom trzecim powiększoną o koszty związane z taką transakcją.

- W dniu 28 września 2007 roku pomiędzy BRE Bankiem i Commerzbank AG podpisana została umowa, na mocy której Bank otrzymał pożyczkę w wysokości 500 000 tys. CHF (równe 1 138 100 tys. zł wg średniego kursu NBP z dnia 28 września 2007 roku) z przeznaczeniem na zaspokojenie ogólnych potrzeb finansowych Banku.

Kredyt udzielony jest na 3 lata, oprocentowanie wynosi 0,155% p.a. ponad LIBOR, transze rolowane są co 3 miesiące.

- W dniu 12 listopada 2007 roku BRE Bank zawarł ze spółką Tele-Tech Investment Sp. z o.o. („TTI”), podmiotem zależnym w 100% od Banku umowę, na podstawie której Bank nabył od TTI 8 306 500 akcji spółki BRE.locum SA („BRE.locum”) o wartości nominalnej 1 zł każda. Akcje nabyte przez Bank stanowią 30,00% kapitału zakładowego BRE.locum i uprawniają do wykonywania 8 306 500 głosów, co stanowi 30,00% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu BRE.locum.

Akcje zostały objęte przez Bank na łączną kwotę 8 411 tys. zł. Ich wartość w księgach Banku wynosi 8 411 tys. zł. Wskutek nabycia akcji Bank posiada akcje BRE.locum stanowiące 79,99% jej kapitału zakładowego i głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy.

- W dniu 28 listopada 2007 roku BRE Bank, na mocy umowy zawartej w dniu 26 listopada 2007 roku z BRE Bankiem Hipotecznym („BBH”), podmiotem w 100% zależnym od Banku, w sprawie subemisji usługowej objął 3-letnie listy zastawne emitowane przez BBH do kwoty 170 000 tys. zł oraz 3-letnie hipoteczne listy zastawne emitowane przez BBH do kwoty 170 000 tys. zł. Wyżej wymienione listy zastawne mają być notowane na CeTO.
- W dniu 12 grudnia 2007 roku BRE Bank zawarł z Commerzbank AG następujące umowy:
 - Umowa Emisji Obligacji, na mocy której Commerzbank zobowiązał się do objęcia obligacji podporządkowanych o nieokreślonym terminie wykupu, o zmiennej stopie oprocentowania, wyemitowanych na podstawie art. 127 ust. 3 pkt 2 lit. d) ustawy Prawo bankowe, o łącznej wartości nominalnej 170 000 tys. CHF (373 388 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 9 stycznia 2008 roku). Bank wyemitował obligacje w dniu 9 stycznia 2008 roku. W dniu 24 grudnia 2007 roku Bank uzyskał zgodę Komisji Nadzoru Bankowego (KNB) na zaliczenie środków uzyskanych z emisji do funduszy uzupełniających.
 - Równocześnie z wyżej opisaną umową, Bank zawarł umowę dotyczącą wykupu obligacji podporządkowanych na kwotę 100 000 tys. EUR (357 730 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 12 grudnia 2007 roku), o zmiennej stopie oprocentowania i nieokreślonym terminie wykupu. Obligacje zostały wyemitowane przez Bank na podstawie umowy z 2005 roku, zawartej ze spółką AT BRE COM LTD, podmiotem zależnym od Commerzbank. W 2006 roku Commerzbank przejął emisję z AT BRE COM LTD. Wykup przez Bank obligacji o wartości 100 000 tys. EUR wiązał się z emisją obligacji opisaną w pkt 1. Obligacje zostały wykupione przez Bank w dniu 16 stycznia 2008 roku i tego samego dnia zostały umorzone. Podstawową przyczyną wykupu i umorzenia obligacji była zmiana waluty zobowiązania podporządkowanego z EUR na CHF.
 - Umowa, na mocy której w dniu 18 grudnia 2007 roku Commerzbank udzielił Bankowi dziesięcioletniej pożyczki podporządkowanej w kwocie 120 000 tys. CHF (261 612 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 18 grudnia 2007 roku). W dniu 24 grudnia 2007 roku Bank uzyskał zgodę KNB na zaliczenie pożyczki

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za 2007 rok

(w tys. zł)

podporządkowanej do funduszy uzupełniających na podstawie art. 127 ust. 3 lit b) ustawy Prawo bankowe.

We wszystkich prezentowanych okresach nie wystąpiły transakcje wzajemne z bezpośrednią jednostką dominującą BRE Banku.

Wartości transakcji, tj.: salda należności i zobowiązań oraz związane z nimi koszty i przychody według stanu na dzień i za okresy kończące się 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku przedstawiają poniższe zestawienia:

Dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami powiązanymi (w tys. zł) na dzień 31 grudnia 2007 r.

L.p.	Nazwa spółki	Bilans		Rachunek zysków i strat				Pozycje pozabilansowe	
		Należności	Zobowiązania	Przychody odsetkowe	Koszty odsetkowe	Przychody z prowizji	Koszty prowizji	Zobowiązania udzielone	Zobowiązania otrzymane
Jednostki zależne nie konsolidowane z uwagi na brak istotności									
1	ServicePoint Sp. z o.o.	155	74	1	(14)	10	0	345	0
2	BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 2 Sp. komandytowa	0	1	0	(8)	1	0	0	0
3	BRE Holding Sp. z o.o.	0	98	0	0	0	0	0	0
4	BREL-MAR Sp. z o.o.	0	1	0	0	1	0	0	0
5	AMBRESA Sp. z o.o.	0	354	0	0	2	0	0	0
6	BRE Ubezpieczenia TU SA	0	8 383	0	(121)	2	0	0	0
Jednostki stowarzyszone									
	Xtrade SA	0	61	0	(4)	7	0	0	0
Grupa Jednostki Dominującej Najwyższego Szczębla									
	Grupa Kapitałowa Commerzbank AG	387 525	9 861 963	25 838	(246 096)	0	0	54 308	106 369

Dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami powiązanymi (w tys. zł) na dzień 31 grudnia 2006 r.

L.p.	Nazwa spółki	Bilans		Rachunek zysków i strat				Pozycje pozabilansowe	
		Należności	Zobowiązania	Przychody odsetkowe	Koszty odsetkowe	Przychody z prowizji	Koszty prowizji	Zobowiązania udzielone	Zobowiązania otrzymane
Jednostki zależne nie konsolidowane z uwagi na brak istotności									
1	emFinanse Sp. z o.o.	6 385	11	88	(2)	57	0	5 216	0
2	ServicePoint Sp. z o.o.	0	822	0	(4)	3	0	0	0
3	FAMCO SA	0	3 850	0	(144)	4	0	0	0
4	BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 2 Sp. komandytowa	0	19	0	(6)	1	0	0	0
5	BRELIM Sp. z o.o.	0	13	49	0	1	0	0	0
6	BREL-MAR Sp. z o.o.	0	3	0	0	1	0	0	0
7	BREL-RES Sp. z o.o.	16 253	205	2 528	(121)	27	0	0	0
8	AMBRESA Sp. z o.o.	0	866	0	(2)	2	0	0	0
9	BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o.	0	2 516	0	(47)	2	0	0	0
Jednostki stowarzyszone									
	Xtrade SA	0	88	2	(2)	7	0	0	0
Grupa Jednostki Dominującej Najwyższego Szczebla									
	Grupa Kapitałowa Commerzbank AG	536 360	6 274 002	13 036	(128 374)	0	0	197 869	204 986

Poniższa tabela przedstawia wartości transakcji Banku z Członkami Zarządu Banku i Spółek oraz kluczowym personelem kierowniczym Grupy.

(w tys. zł)	Członkowie organu zarządzającego Banku i kluczowy personel kierowniczy		Członkowie organu zarządzającego i kluczowy personel kierowniczy pozostałych Spółek Grupy	
	31.12.2007	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2006
Stan na koniec okresu				
Kredyty udzielone	7 218	2 977	2 177	5 075
Depozyty otrzymane	34 187	13 771	713	237
Koszt odsetek od depozytów	(370)	(150)	-	(4)
Przychody z tytułu odsetek, opłat i prowizji	322	322	66	75
Wynagrodzenie Członków organu zarządzającego i kluczowego personelu kierowniczego	28 471	19 113	25 132	32 655

W 2007 roku nie utworzono rezerw w związku z kredytami udzielonymi podmiotom powiązanym.

Wynagrodzenie Członków Zarządu Banku

Zarząd BRE Banku pracuje w siedmioosobowym składzie, który przedstawia się następująco:

1. Sławomir Lachowski – Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny Banku
2. Jerzy Józkowiak – Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Finansów
3. Bernd Loewen – Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Bankowości Inwestycyjnej
4. Jarosław Mastalerz – Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Bankowości Detalicznej
5. Rainer Ottenstein – Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Operacji i Informatyki
6. Wiesław Thor – Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem
7. Janusz Wojtas – Członek Zarządu, Dyrektor Banku ds. Bankowości Korporacyjnej

Uchwałą z dnia 29 czerwca 2007 roku Rada Nadzorcza BRE Banku SA powołała - z dniem 1 sierpnia 2007 roku do czasu zakończenia obecnej kadencji Zarządu BRE Banku SA – Pana Jarosława Mastalerza na stanowisko Członka Zarządu, Dyrektora Banku. Pan Jarosław Mastalerz odpowiada za pion bankowości detalicznej BRE Banku SA.

Poniżej przedstawiono informacje o wartości wynagrodzeń, nagród lub korzyści wypłaconych i należnych Członkom Zarządu Banku, którzy pełnili swoje funkcje na koniec 2007 roku, według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku:

Wynagrodzenie wypłacone w 2007 roku (w zł)			
	Wynagrodzenie zasadnicze	Pozostałe korzyści	Bonus za 2006 rok
1. Sławomir Lachowski	1 200 000	95 000	3 930 395
2. Jerzy Józkowiak	738 000	39 145	2 355 693
3. Bernd Loewen	681 522	201 847	2 298 237
4. Jarosław Mastalerz	307 500	36 838	-
5. Rainer Ottenstein	681 522	242 870	2 298 237
6. Wiesław Thor	738 000	53 781	2 355 693
7. Janusz Wojtas	738 000	53 781	2 083 157
Razem	5 084 544	723 262	15 321 412

Wynagrodzenie wypłacone w 2006 roku (w zł)			
	Wynagrodzenie zasadnicze	Pozostałe korzyści	Bonus za 2005 rok
1. Sławomir Lachowski	1 200 000	73 073	2 346 000
2. Jerzy Józkowiak	738 000	52 339	1 266 285
3. Bernd Loewen	700 265	279 019	1 304 230
4. Rainer Ottenstein*	700 265	837 242	1 356 157
5. Wiesław Thor	736 084	53 751	1 381 290
6. Janusz Wojtas	738 000	27 921	979 695
Razem	4 812 613	1 323 345	8 633 657

* W przypadku Pana Rainera Ottensteina pozostałe korzyści w 2006 roku obejmują kwotę 545 760 zł, która wynikała ze zobowiązania Banku wobec Pana Rainera Ottensteina, zaciągniętego w związku z powołaniem go do Zarządu Banku, do wypłaty jednorazowego świadczenia pieniężnego odpowiadającego świadczeniu przysługującemu mu w związku z udziałem w programie motywacyjnym dla wybranych pracowników Grupy Commerzbank AG.

Łączne kwoty wynagrodzeń Członków Zarządu Banku obejmują: wynagrodzenia zasadnicze, nagrody, odprawy z tytułu rozwiązania umowy o pracę, odszkodowania z tytułu zakazu konkurencji, koszty polis i koszty mieszkań. Wymienione wyżej świadczenia mają charakter krótkoterminowy.

Zgodnie z obowiązującym w Banku systemem wynagrodzeń, Członkom Zarządu Banku przysługuje bonus za rok 2007, który zostanie wypłacony w roku 2008. Ostateczną Decyzję na temat wysokości tego bonusu podejmie Komisja Prezydialna Rady Nadzorczej Banku w dniu 14 marca 2008 roku.

Członkowie Zarządu BRE Banku SA uzyskali ponadto w 2007 roku wynagrodzenie w kwocie 331 127 zł z tytułu zasiadania w zarządach i radach nadzorczych spółek powiązanych (w 2006 r. 271 904 zł).

Łączna kwota wynagrodzeń otrzymanych przez Członków Zarządu Banku w 2007 roku wyniosła 21 460 345 zł (2006: 15 041 520 zł).

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej

Skład Rady Nadzorczej BRE Banku SA jest następujący:

1. Maciej Leśny – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komisji Prezydialnej
2. Martin Blessing – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Zastępca Przewodniczącego Komisji Prezydialnej
3. Jan Szomburg – Członek Rady Nadzorczej, Członek Komisji Prezydialnej
4. Nicholas Teller – Członek Rady Nadzorczej, Członek Komisji Prezydialnej
5. Michael Schmid – Członek Rady Nadzorczej, Przewodniczący Komisji ds. Ryzyka
6. Gromosław Czempiński – Członek Rady Nadzorczej
7. Achim Kassow – Członek Rady Nadzorczej
8. Teresa Mokrysz – Członek Rady Nadzorczej

Poniżej przedstawiono informacje o wartości wynagrodzeń, nagród lub korzyści wypłaconych Członkom Rady Nadzorczej Banku, według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku:

	Wynagrodzenie wypłacone w 2007 roku (w zł)	Wynagrodzenie wypłacone w 2006 roku (w zł)
1. Maciej Leśny	315 000	315 000
2. Martin Blessing	234 000	234 000
3. Michael Schmid	198 000	198 000
4. Jan Szomburg	231 000	231 000
5. Nicholas Teller	231 000	231 000
7. Gromosław Czempiński	132 000	132 000
6. Achim Kassow	198 000	41 250
8. Teresa Mokrysz	132 000	132 000
Renate Kreummer*	-	182 000
Krzysztof Szwarz**	33 000	198 000
Razem	1 704 000	1 894 250

* Pani Renate Kreummer w dniu 13 października 2006 roku złożyła rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej BRE Banku SA.

** Pan Krzysztof Szwarz złożył z dniem 28 lutego 2007 roku rezygnację z pełnionej funkcji.

Zgodnie z brzmieniem par. 11 litera j) Statutu BRE Banku SA Walne Zgromadzenie ustala w formie uchwały zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej. W odniesieniu do wynagrodzeń członków Zarządu kompetencje w tym względzie posiada Rada Nadzorcza (par. 22 ust. 1 lit. e) Statutu BRE Banku SA).

46. Przejęcie i zbycieZbycie

W dniu 8 stycznia 2007 r., zgodnie z umową z 25 września 2006 r. zbycia akcji Skarbiec Asset Management Holding SA („SAMH”) na rzecz Polish Enterprise Fund V, L.P. („PEF V”), BRE Bank SA dokonał zbycia 72 582 akcji SAMH o wartości nominalnej 1 000 zł każda.

Bank zbył wyżej wymienione akcje za łączną kwotę 155 000 tys. zł. Zapłata ceny za akcje nastąpiła w dniu 8 stycznia 2007 roku. Własność wyżej wymienionych akcji została przeniesiona na PEF V w dniu 8 stycznia 2007 roku.

Wartość zbytych akcji SAMH w księgach Banku wynosiła 51 033 tys. zł. Po transakcji Bank nie posiada żadnych akcji SAMH. Bank traktował inwestycję w akcje SAMH jako inwestycję długoterminową. Łączny wpływ transakcji na skonsolidowany wynik brutto Grupy BRE Banku w 2007 roku wyniósł 89 458 tys. zł. Wynik Grupy na sprzedaży akcji SAMH został ujęty w wyniku na działalności zaniechanej.

Poniżej zaprezentowano szczegóły dotyczące wartości godziwej zbytych aktywów i zobowiązań:

	31.12.2006
Kasa, operacje z bankiem centralnym	3
Należności od banków	16 645
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	6 548
Lokacyjne papiery wartościowe	10 642
Wartości niematerialne, w tym rozpoznane zgodnie z MSSF 3	25 178
Rzeczowe aktywa trwałe	4 490
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 821
Inne aktywa	14 644
Pozostałe zobowiązania	(22 868)
Rezerwy	(176)
Aktywa netto	57 927
Wpływy ze sprzedaży (w gotówce)	155 000
Minus: środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych w sprzedanej jednostce zależnej	(295)
Wpływy środków pieniężnych z tytułu sprzedaży	154 705

47. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, z którym BRE Bank SA zawarł umowę, jest PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. Umowa o przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego BRE Banku SA i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy BRE Banku SA, została zawarta w dniu 17 lipca 2006 roku.

Łączna wysokość wynagrodzenia PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z tytułu badania i przeglądu sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego BRE Banku SA wyniosła w 2007 roku 2 924 tys. zł (2006: 2 334 tys. zł).

Łączna wysokość pozostałego wynagrodzenia, wypłaconego PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z tytułu świadczenia innych usług na rzecz BRE Banku SA wyniosło w 2007 roku 1 130 tys. zł (2006: 892 tys. zł).

48. Współczynnik wypłacalności /adekwatność kapitałowa

Jedno z głównych zadań zarządzania bilansem bankowym polega na zapewnieniu odpowiedniego poziomu kapitału. W ramach polityki zarządzania kapitałem Grupy, BRE Bank tworzy ramy i wytyczne dla jak najbardziej efektywnego planowania i wykorzystania bazy kapitałowej, które są:

- zgodne z obowiązującymi przepisami zewnętrznymi oraz regulacjami wewnętrznymi Grupy,
- zabezpieczeniem kontynuacji realizacji celów finansowych zapewniających odpowiedni poziom zwrotu dla akcjonariuszy,
- zapewnieniem utrzymania silnej bazy kapitałowej będącej podstawą wsparcia dla rozwoju biznesu.

Polityka zarządzania kapitałem w BRE Banku opiera się o dwa podstawowe filary:

1. Utrzymanie optymalnego poziomu i struktury funduszy własnych, przy wykorzystaniu dostępnych metod i środków (zatrzymanie zysku netto, pożyczka podporządkowana, sekurytyzacja – uwolnienie kapitału, emisja akcji, itd.);
2. Efektywne wykorzystanie istniejącego kapitału między innymi poprzez zastosowanie systemu mierników efektywności wykorzystania kapitału, ograniczenie działalności nie przynoszącej oczekiwanej stopy zwrotu, rozwój produktów o niższej absorpcji kapitału.

Efektywne wykorzystanie kapitału jest więc integralną częścią polityki zarządzania kapitałem zorientowanej na osiągnięcie optymalnej stopy zwrotu z kapitału i dzięki temu stworzenia stabilnych podstaw zasilania bazy kapitałowej w przyszłych okresach, co pozwoli na utrzymanie współczynnika wypłacalności na poziomie co najmniej wymaganym przez instytucję nadzorującą (Komisja Nadzoru Bankowego). Współczynnik wypłacalności skalkulowany jako iloraz funduszy własnych i całkowitego wymogu kapitałowego pomnożonego przez 12,5 powinien wynosić co najmniej 8%.

Na fundusze własne składają się:

a) fundusze podstawowe obejmujące:

- fundusze zasadnicze (wpłacony i zarejestrowany kapitał zakładowy oraz kapitał zapasowy i kapitały rezerwowe, z wyłączeniem wszelkich zobowiązań z tytułu akcji uprzywilejowanych),

- pozycje dodatkowe funduszy podstawowych (fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej, niepodzielony zysk z lat ubiegłych, zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów, inne pozycje bilansu określone przez KNB),
- pozycje pomniejszające fundusze podstawowe – akcje własne posiadane przez Bank, wycenione według wartości bilansowej, pomniejszone o odpisy spowodowane utratą ich wartości, wartości niematerialne i prawne wycenione według wartości bilansowej, strata z lat ubiegłych, strata w trakcie zatwierdzania, strata netto bieżącego okresu, inne pomniejszenia funduszy podstawowych banku określone przez KNB (w tym: brakująca kwota rezerw na ryzyko związane z działalnością banku, kwota ekspozycji z tytułu pozycji sekurytyzacyjnych),

b) fundusze uzupełniające obejmujące:

- fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych – utworzony na podstawie odrębnych przepisów,
- pozycje bilansowe, o zaliczeniu których decyduje Komisja Nadzoru Bankowego (w tym zobowiązania podporządkowane, zobowiązania z tytułu papierów wartościowych o nieokreślonym terminie wymagalności oraz inne instrumenty o podobnym charakterze),
- pozycje określone przez KNB w celu bezpiecznego prowadzenia działalności bankowej i prawidłowego zarządzania ryzykiem w banku,
- pomniejszenia funduszy uzupełniających, określone przez Komisję Nadzoru Bankowego.

Całkowity wymóg kapitałowy obejmuje łączny wymóg kapitałowy:

- z tytułu ryzyka kredytowego,
- z tytułu ryzyka rynkowego: obejmujący łączny wymóg z tytułu ryzyka walutowego, ryzyka cen towarów, ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych, ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych, ryzyka ogólnego stóp procentowych,
- z tytułu ryzyka rozliczenia, dostawy oraz ryzyka kredytowego kontrahenta,
- z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań,
- z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej.

Kalkulacji współczynnika wypłacalności i funduszy własnych Grupy dokonuje się w oparciu o następujące przepisy:

- Ustawa Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.),
- Uchwała nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. (Dz. Urz. NBP z 2007 r. Nr 2 poz. 3),
- Uchwała nr 2/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. (Dz. Urz. NBP z 2007 r. Nr 3 poz. 4),
- Uchwała nr 3/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. (Dz. Urz. NBP z 2007 r. Nr 3 poz. 5),
- Uchwała nr 5/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. (Dz. Urz. NBP z 2007 r. Nr 3 poz. 7).

Współczynnik wypłacalności Grupy BRE Banku na dzień 31 grudnia 2007 roku ukształtował się na poziomie 10,16%. Grupa podlega pełnej kalkulacji wymogów kapitałowych ze względu na znaczącą skalę działalności handlowej. Całkowity wymóg kapitałowy Grupy na dzień 31 grudnia 2007 roku wyniósł 3 127 259 tys. zł, w tym wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego stanowił 3 009 261 tys. zł (31 grudnia 2006 roku odpowiednio: 2 290 618 tys. zł i 2 193 508 tys. zł).

Adekwatność kapitałowa	31.12.2007	31.12.2006
Fundusze własne:		
- Kapitał akcyjny	118 643	118 064
- Kapitał zapasowy	1 398 789	1 378 882
- Kapitał rezerwowy	1 022 781	607 452
- Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów trwałych i finansowych dostępnych do sprzedaży	(1 057)	5 110
- Zysk bieżącego okresu	323 866	-
- Korekta funduszy o akcje i udziały w jednostkach finansowych	(37 794)	(14 689)
- Korekta funduszy o dodatkowe powiększenia	116 812	91 433
- Korekta funduszy o dodatkowe pomniejszenia	(192 283)	(221 259)
- Korekta funduszy o wartości niematerialne	(433 696)	(410 477)
- Zobowiązania podporządkowane	1 655 040	1 420 817
I. Fundusze własne razem	3 971 101	2 975 333
Aktywa ważone ryzykiem:		
- aktywa o stopie ryzyka 20%	385 326	682 529
- aktywa o stopie ryzyka 50%	748 522	853 452
- aktywa o stopie ryzyka 100%	32 922 236	22 182 567
II. Aktywa ważone ryzykiem razem	34 056 084	23 718 548
- zobowiązania pozabilansowe o stopie ryzyka 20%	128 809	38 821
- zobowiązania pozabilansowe o stopie ryzyka 50%	2 870 116	2 798 590
- zobowiązania pozabilansowe o stopie ryzyka 100%	476 738	740 306
- zobowiązania pozabilansowe o stopie ryzyka od 0,1% do 10%	84 016	122 591
III. Zobowiązania pozabilansowe ważone ryzykiem razem	3 559 679	3 700 308
IV. Aktywa i zobowiązania pozabilansowe ważone ryzykiem razem (pkt II + pkt III)	37 615 763	27 418 856
V. Ryzyko kredytowe (pkt IV * 8%)	3 009 261	2 193 508
VI. Ryzyko walutowe	14 684	9 423
VII. Ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych	231	747
VIII. Ryzyko szczególne instrumentów dłużnych	44 027	6 042
IX. Ryzyko ogólne stóp procentowych	35 366	63 841
X. Ryzyko rozliczenia dostawy kontrahenta	23 661	14 316
XI. Ryzyko cen towarów	29	2 741
XII. Całkowity wymóg kapitałowy	3 127 259	2 290 618
XIII. Współczynnik wypłacalności (%)	10,16%	10,39%

49. Zdarzenia po dniu bilansowym

- W dniu 25 stycznia 2008 roku BRE Bank zgodnie z umową sprzedaży zbył akcje spółki Vectra SA za łączną kwotę 264 035 tys. zł. Transakcja została opisana w Nocie 23.
- W dniu 31 stycznia 2008 roku BRE Bank udzielił jednemu ze swoich klientów wielowalutowego kredytu średnioterminowego, niezabezpieczonego, o wartości 50 000 tys. EUR (181 300 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 31 stycznia 2008 r.). Umowa, na podstawie której udzielono kredytu, była największą zawartą z tym klientem w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy, a łączna wartość zawartych umów wynosi 355 584 tys. zł.
Kredyt został udzielony w ramach konsorcjum bankowego na 3 lata z opcją przedłużenia o kolejne 2 lata, z przeznaczeniem na bieżącą działalność gospodarczą klienta. Kredyt oprocentowany jest w oparciu o stawki referencyjne, powiększone o marżę Banku.
- W dniu 5 lutego 2008 roku, pomiędzy Bankiem a spółką BRE Holding Sp. z o.o. („BRE Holding”), zależną w 100% od Banku, została zwarta umowa przeniesienia własności udziałów i akcji wybranych spółek zależnych Banku. Zgodnie z umową Bank przeniósł na BRE Holding własność:
 - 6 121 udziałów w spółce BRE Leasing Sp. z o.o. (BRE Leasing) o wartości nominalnej 500 zł każdy, które stanowią 50,004% kapitału zakładowego BRE Leasing i głosów na zgromadzeniu wspólników spółki. Wartość przenoszonych udziałów wynosiła w księgach Banku 3 737 tys. zł. Po transakcji Bank nie posiada żadnych udziałów w BRE Leasing,
 - 2 301 akcji imiennych spółki Polfactor SA („Polfactor”) o wartości nominalnej 2 500 zł każda, które stanowią 50,00% kapitału zakładowego i uprawniają do wykonania 2 302 głosów na walnym zgromadzeniu Polfactora, co stanowi 50,01% na walnym zgromadzeniu Polfactora. Wartość przenoszonych akcji wynosiła w księgach Banku 4 808 tys. zł. Po transakcji Bank nie posiada żadnych udziałów w Polfactorze,
 - 1 325 000 akcji imiennych spółki BRE Bank Hipoteczny SA („BBH”) o wartości nominalnej 100 zł każda, które stanowią 75,71% kapitału zakładowego BBH i głosów na walnym zgromadzeniu BBH. Wartość przenoszonych akcji wynosiła w księgach Banku 162 437 tys. zł. Po transakcji Bank posiada 425 000 akcji BBH, co stanowi 24,29% kapitału zakładowego i głosów na walnym zgromadzeniu BBH.

Przed wyżej opisanymi transakcjami BRE Holding nie posiadał żadnych udziałów i akcji wymienionych powyżej Spółek.

Przeniesienie własności wyżej wymienionych udziałów i akcji jest wynikiem restrukturyzacji przeprowadzanej w ramach Grupy Kapitałowej BRE Banku mającej na celu efektywny nadzór nad wybranymi Spółkami z obszaru Bankowości Korporacyjnej.